016.9231593
ศ528ส
ฉ.02

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
บรรณานุกรมและสาระสังเขป

หอสมุดแห่งชาติ
20 พ.ค. 2548
กรมศิลปากร

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
บรรณานุกรมและสาระสังเขป
๑

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ
ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗
จัดพิมพ์เผยแพร่

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บรรณานุกรมและสาระสังเขป

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ มอบให้กรมศิลปากรจัดพิมพ์เผยแพร่
พิมพ์ครั้งแรก ๒๕๔๘ จำนวน ๑๐,๐๐๐ เล่ม

ข้อมูลทางบรรณานุกรมของสำนักหอสมุดแห่งชาติ
กรมศิลปากร. สำนักหอสมุดแห่งชาติ.
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บรรณานุกรมและสาระสังเขป/
สำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร. -- กรุงเทพฯ : กรม, ๒๕๔๘.
๑๔๐ หน้า.

๑. สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า--บรรณานุกรม.
๒. สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า--สาระสังเขป.
I. สำนักหอสมุดแห่งชาติ. II. ชื่อเรื่อง.
๐๑๖.๙๒๓๑๕๙๓
ISBN 974-417-648-2

เลขห้อง 313
เลขหมู่ 016.92315 93
ส528ส
เลขทะเบียน ค.2

ที่ปรึกษา
นายอารักษ์ สังหิตกุล อธิบดีกรมศิลปากร
นางสมศรี เอี่ยมธรรม รองอธิบดีกรมศิลปากร
นางสาวอรพินท์ ลิ่มสกุล ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ

คณะผู้จัดทำ
นายประจักษ์ วัฒนานุสิทธิ์ นางอนงค์ เขียวพลอย
นางสาววันศิริ เลิศภิรมย์ลักษณ์ นายไพรัตน์ สุขมะโน
นางสาวลำดวน เทียรฆนิธิกุล นางชลิตา อาภาทิพยานุกูล
นางวงจันทร์ รอดจีน นายอรุณ เรืองสุวรรณ์
นางสาวมนต์ลักษณ์ ปี่เพราะ นางสาวรุ่งอรุณ พรมสุข
นางสาวศิริพรรณ ขันธประดิษฐ์

จัดพิมพ์ข้อมูล
นางสาวสมศรี ปุณณวานิชศิริ นางสาวอมรา มีอนันต์
นางสำอางค์ ขุนศรี

NATIONAL LIBRARY OF THAILAND
31111007248238

พิมพ์ที่
บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗) จำกัด
๓๗ ถนนสุขุมวิท ๑๐๑/๑ พระโขนง กรุงเทพฯ โทร. ๐-๒๗๔๖-๓๑๓๐-๔

ตราสัญลักษณ์
งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ
๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗

พระบรมฉายาลักษณ์
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

พระราชประวัติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นพระธิดาของพลเอก พระวรวงศ์เธอ กรมหมื่นจันทบุรีสุรนาถ (หม่อมเจ้านักขัตรมงคล กิติยากร) กับหม่อมหลวงบัว กิติยากร ทรงพระราชสมภพเมื่อวันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๔๗๕ ตรงกับวันทางจันทรคติ คือ วันศุกร์ ขึ้น ๑๑ ค่ำ เดือน ๙ ปีวอก ที่บ้านของพลเอก เจ้าพระยาวงศานุประพัทธ์ บิดาของหม่อมหลวงบัว ซึ่งตั้งอยู่ ณ บริเวณถนนพระราม ๖ หรือถนนบรรทัดทอง จังหวัดพระนคร โดยมีคุณหญิงริน ภรรยาท่านเจ้าคุณศรีวิศาลวาจา เป็นแพทย์ผู้ถวายพระประสูติกาล

หลังจากประสูติได้ไม่นานนักพระบาทสมเด็จพระปกเกล้าเจ้าอยู่หัวรัชกาลที่ ๗ ได้โปรดเกล้าฯ พระราชทานพระนามให้ว่า สิริกิติ์ ซึ่งมีความหมายว่า ผู้เป็นศรีแห่งกิติยากร โดยในขณะนั้นทรงมีฐานันดรศักดิ์เป็น หม่อมราชวงศ์หญิง

ทรงมีพระเชษฐา ๒ องค์ คือ

หม่อมราชวงศ์กัลยาณกิติ์ กิติยากร (ภายหลังดำรงตำแหน่ง ศาสตราจารย์นายแพทย์ ก่อนถึงแก่อนิจกรรม)

หม่อมราชวงศ์อดุลยกิติ์ กิติยากร (พระบิดาของพระเจ้าวรวงศ์เธอพระองค์เจ้า โสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ และเป็นท่านตาของพระเจ้าหลานเธอพระองค์เจ้า พัชรกิติยาภา ได้รับพระราชทาน โปรดเกล้าฯ ให้ดำรงตำแหน่งองคมนตรี ปัจจุบันถึงแก่อนิจกรรมแล้ว) และพระกนิษฐภคินี ๑ องค์ คือ หม่อมราชวงศ์หญิงบุษบา กิติยากร (ปัจจุบันคือ ท่านผู้หญิงบุษบา สธนพงศ์)

ในช่วงเมื่อแรกประสูตินั้น ประเทศไทยกำลังตกอยู่ในภาวะการเปลี่ยนแปลงทางการเมือง พระมารดาได้เดินทางติดตามพระบิดาซึ่งทรงย้ายจากงานราชการทหารไปรับราชการประจำอยู่ที่สถานเอกอัครราชทูตไทยในกรุงวอชิงตัน ดี.ซี. ประเทศสหรัฐอเมริกา หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ จึงเจริญวัยในประเทศไทยภายใต้ความดูแลของเจ้าพระยาวงศานุประพัทธ์ และคุณท้าววนิดาพิจาริณี ผู้เป็นคุณตาคุณยาย กระทั่งหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ มีอายุได้ ๒ ขวบเศษ พระบิดาได้ลาออกจากราชการและเสด็จกลับเมืองไทยพร้อมด้วยพระมารดาเพื่อประทับอยู่ใกล้ชิดพร้อมกันทั้งครอบครัวที่วังของราชสกุลกิติยากร ตั้งอยู่ริมแม่น้ำเจ้าพระยา บริเวณเทเวศร์ ในกรุงเทพมหานคร

ท่ามกลางความผันผวนทางการเมืองทั้งภายในและภายนอกประเทศ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๐ หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ได้เริ่มเข้าศึกษาชั้นอนุบาลที่โรงเรียนราชินี บริเวณปากคลองตลาดและสอบผ่านชั้นประถมปีที่ ๑ ได้ภายในปีเดียวกัน แต่ต่อมาผลของสงครามโลกครั้งที่ ๒ ทำให้

กรุงเทพฯ กลายเป็นพื้นที่เป้าหมายการโจมตีทางอากาศอยู่เนืองๆ จึงได้ย้ายมาศึกษาต่อชั้นประถมปีที่ ๒ ที่โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์ ซึ่งใกล้วังและปลอดภัยในการเดินทางมากกว่า

ขณะที่หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ศึกษาอยู่ ณ โรงเรียนเซนต์ฟรังซิสซาเวียร์ คอนแวนต์นั้น นอกจากการเรียนในหลักสูตรปกติแล้ว ยังทรงเลือกเรียนภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส และเรียนเปียโนเป็นวิชาพิเศษและฝึกฝนอย่างจริงจัง ด้วยทรงมุ่งหวังที่จะเรียนเปียโนเป็นวิชาชีพ

เมื่อทรงสำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ ขณะมีพระชนมายุได้ ๑๓ พรรษา และต้องตามเสด็จพระบิดาไปยังกรุงลอนดอน ประเทศอังกฤษเพื่อรับราชการในตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำสำนักเซนต์เจมส์ ในปี พ.ศ. ๒๔๘๙ หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ได้ทรงศึกษาวิชาภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส ควบคู่ไปกับการทรงเปียโนตลอดมา ด้วยมีพระประสงค์เข้าศึกษาต่อในวิทยาลัยการดนตรี Conservatoire National de Musique แห่งกรุงปารีส

ต่อมาเมื่อพระบิดาต้องย้ายไปดำรงตำแหน่งเอกอัครราชทูตประจำกรุงปารีส ประเทศฝรั่งเศส หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ได้มีโอกาสเข้าเฝ้าฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ซึ่งขณะนั้นประทับอยู่ ณ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดขับรถทางไกลจากเมืองโลซานน์ ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ไปประพาสและประทับที่สถานเอกอัครราชทูต กรุงปารีส บ่อยครั้ง ทำให้ทรงคุ้นเคยกับครอบครัวกิติยากรเป็นอย่างดี และเหตุที่ทรงมีความสนพระราชหฤทัยในการดนตรีเช่นเดียวกันทำให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เป็นที่ต้องพระราชอัธยาศัยยิ่งขึ้น

ในเดือนตุลาคม พ.ศ. ๒๔๙๑ เมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงประสบอุบัติเหตุทางรถยนต์ขณะทรงขับรถพระที่นั่งออกจากเมืองโลซานน์ ต้องเสด็จเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลในมอร์เซสเป็นเวลา ๓ สัปดาห์ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์เข้าเฝ้าเยี่ยมพระอาการเป็นประจำพร้อมด้วยหม่อมราชวงศ์บุษบาและหม่อมหลวงบัว กิติยากร กระทั่งพระอาการทุเลาดีขึ้น สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนีได้ทรงขออนุญาตให้หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ตามเสด็จไปเฝ้าฯ ถวายการพยาบาลที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ โดยทรงเป็นพระธุระดูแลที่พักและจัดการศึกษาของหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ในประเทศสวิตเซอร์แลนด์

หม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ ได้ศึกษาต่อที่ Pensionnat Rinatc Rive โรงเรียนประจำที่มีชื่อเสียงในการวิชาชีพพิเศษกุลสตรีแห่งเมืองโลซานน์ อันเป็นช่วงเวลาที่ความสัมพันธ์ระหว่างหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์กับพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวสานสายใยใกล้ชิดกันยิ่งขึ้น

๑ ปีต่อมาสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี จึงได้รับสั่งขอหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ต่อหม่อมเจ้านักขัตรมงคล พระบิดา และโปรดให้มีพระราชพิธีหมั้นเป็นการภายใน เมื่อวันที่ ๑๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๔๙๒ ณ โรงแรมวินด์เซอร์ เมืองโลซานน์ และจัดพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ณ วังสระปทุมเมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พ.ศ. ๒๔๙๓ ภายหลังจากเสด็จฯ นิวัตสู่ประเทศไทยและ

ถวายพระเพลิงพระบรมศพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวอานันทมหิดลแล้ว โดยทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ สถาปนาหม่อมราชวงศ์สิริกิติ์ เป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พร้อมกับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์สูงสุดตามแบบแผนโบราณราชประเพณี

ในวันพระราชพิธีบรมราชาภิเษก ๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๔๙๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวโปรดเกล้าฯ ให้สถาปนาเฉลิมพระอิสริยยศ สมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ เป็น สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินี

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจนานัปการ สมพระเกียรติยศแห่งพระมเหสีคู่พระบารมี ทั้งการพระอภิบาลพระราชโอรสพระราชธิดา ๔ พระองค์ คือ สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าอุบลรัตนราชกัญญาฯ สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และทรงสนองพระราชประสงค์ตามแนวพระราชดำริแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อประโยชน์สุขของพสกนิกร อาทิ เมื่อปี พ.ศ. ๒๔๙๙ ทรงรับพระราชภารกิจในตำแหน่งสภานายิกาสภากาชาดไทยแทนสมเด็จพระพันวัสสาอัยยิกาเจ้าซึ่งเสด็จสวรรคต ด้วยพระปรีชาสามารถจึงทำให้สภากาชาดเป็นกิจการที่อำนวยประโยชน์แก่ชาวไทยอย่างกว้างขวาง เป็นที่รู้จักทั่วไปจนได้รับความสนับสนุนร่วมมือจากกองทุนต่างๆ จากต่างประเทศเป็นอย่างมาก ต่อมาเมื่อพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงผนวชระหว่างวันที่ ๒๒ ตุลาคม - ๕ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๔๙๙ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินี รับพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ตลอดเวลา ๑๕ วันสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีทรงปฏิบัติพระราชกิจ ต่างๆ สนองพระราชประสงค์ด้วยพระปรีชาสามารถ โดยเฉพาะการเป็น องค์ประธานในการประชุมองคมนตรีและการประชุมพิจารณาพระราชบัญญัติต่างๆ

ในวันที่ ๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๔๙๙ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เฉลิมพระอภิไธยเป็นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ อันเป็นโบราณราชประเพณี ในการถวายพระเกียรติยศแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีผู้ได้ทรงปฏิบัติพระราชภารกิจเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์เฉกเช่นสมเด็จพระศรีพัชรินทราบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๕ จึงนับได้ว่าทรงเป็นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถพระองค์ที่สองในประวัติศาสตร์ไทย

ตลอดระยะเวลาแห่งการครองสิริราชสมบัติของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงเจริญรอยตามเบื้องพระยุคลบาทในพระราชภารกิจทุกประการ ด้วยน้ำพระราชหฤทัยเมตตาที่ทรงห่วงใยพสกนิกร จึงโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงเยี่ยมราษฎรทั่วทั้งแผ่นดินนับตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๔๙๕ เป็นต้นมาจวบจนถึงปัจจุบัน ทรงตรากตรำพระวรกายในการเสด็จฯ ยังท้องถิ่นทุรกันดารที่การคมนาคมไม่เอื้ออำนวย อีกทั้งพื้นที่ห่างไกลความเจริญและเต็มไปด้วยภัยอันตรายแต่ด้วยพระราชปณิธานมุ่งมั่นที่จะขจัดทุกข์บำรุงสุขแก่ราษฎรของพระองค์ให้สามารถดำเนินวิถีชีวิตอย่างสุขสงบบนผืนแผ่นดินไทยโดยทั่วกัน

จากการเสด็จฯ ทรงเยี่ยมราษฎรทำให้ทรงเล็งเห็นถึงปัญหาต่างๆ ของประเทศอย่างลึกซึ้ง จึงมีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งหน่วยงาน องค์กรและมูลนิธิในพระราชินูปถัมภ์มากมายเพื่อสานต่อพระราชดำริให้เกิดผลประโยชน์ต่อราษฎรอย่างจริงจัง ดังเช่นมูลนิธิศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถที่สามารถสร้างงานส่งเสริมอาชีพให้แก่ครอบครัวของเกษตรกรทั่วประเทศ

พระราชกรณียกิจต่างๆ ซึ่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงนำพระเกียรติยศมาสู่ชาติไทยและนำความปลาบปลื้มปีติแก่พสกนิกรข้าแผ่นดินทั้งหลาย นับเนื่องมากว่า ๕๐ ปี จากการโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวยังต่างประเทศ เพื่อการเจริญสัมพันธไมตรีด้วยพระปรีชาสามารถและพระราชจริยาวัตรงดงาม สมพระเกียรติยศแห่งขัตติยราชนารีคู่พระบารมีแห่งองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อีกทั้งการรับสนองพระบรมราโชบายตามพระราชดำริในด้านต่างๆ ทั้งการศึกษา การสาธารณสุข การศาสนา การสังคมสงเคราะห์ การอนุรักษ์และเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมอันเป็นเอกลักษณ์ของชาติในทุกๆ ด้าน ตลอดจนการฟื้นฟูสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งล้วนแต่เพื่อความเป็นอยู่และคุณภาพชีวิตของพสกนิกรของพระองค์ พระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ นานัปการเหล่านี้เป็นสิ่งที่ปวงชนชาวไทยต่างซาบซึ้งและปลาบปลื้มปีติกันทั่วหน้า

พระเกียรติคุณได้ปรากฏเป็นที่ประจักษ์โดยกว้างขวางทั้งในและต่างประเทศ ดังเช่นที่สถาบันการศึกษาและองค์กรระดับชาติได้ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาต่างๆ แด่พระองค์ อาทิ องค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญเซเรส (CERES) เมื่อวันที่ ๑๑ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๒๒ มหาวิทยาลัยทัฟส์ แห่งมลรัฐแมสซาชูเซตส สหรัฐอเมริกาทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขามนุษยธรรม เมื่อ พ.ศ. ๒๕๒๓ องค์การศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทองบุโรพุทธโธ เมื่อวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๓๕ มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ด สหรัฐอเมริกา ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเทิดพระเกียรติคุณ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๘ และมหาวิทยาลัยโตโก ประเทศญี่ปุ่น ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เมื่อ พ.ศ. ๒๕๔๐ เป็นต้น

พุทธศักราช ๒๕๔๗ นับเป็นมหามงคลสมัยของชาติไทยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๖ รอบ รัฐบาลและปวงประชาชนชาวไทยจึงพร้อมใจร่วมกันจัดงานเฉลิมพระเกียรติเนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยการจัดทำโครงการและกิจกรรมอันหลากหลายที่ล้วนแต่เกิดจากความสำนึกในพระเกียรติคุณและพระมหากรุณาธิคุณที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถได้พระราชทานไว้แก่พสกนิกรไทยตลอดระยะเวลาอันยาวนาน

คำปรารภ

วันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ รัฐบาลและประชาชนชาวไทยมีความปลาบปลื้มปีติยินดี เนื่องในวโรกาสอันเป็นมหามงคลยิ่งนี้ จึงสมานฉันท์พร้อมใจกันถวายความจงรักภักดี และจัดงานเฉลิมฉลองเพื่อเทิดพระเกียรติให้เป็นที่ประจักษ์ทั้งในกาลปัจจุบันและในกาลภายหน้า การจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกและหนังสือจดหมายเหตุเฉลิมพระเกียรติฯ นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการเฉลิมพระเกียรติเพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นพระราชสักการะ โดยคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ เป็นผู้รับผิดชอบดำเนินการ

ตลอดระยะเวลากว่า ๕๐ ปี ที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงดำรงพระ-อิสริยยศเป็นสมเด็จพระบรมราชินีของประเทศไทยได้ทรงบำเพ็ญพระราชกรณียกิจน้อยใหญ่นานัปการเคียงคู่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว แม้ทรงตรากตรำพระวรกายก็เต็มพระราชหฤทัยที่จะเสด็จพระราชดำเนินไปดูแลทุกข์สุขของราษฎร โดยเฉพาะในถิ่นทุรกันดารห่างไกล ทรงส่งเสริมทำนุบำรุงประเทศชาติและประชาชนในทุกๆ ด้าน และพระราชทานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริหลากหลายสาขา พระปรีชาสามารถ พระราชจริยวัตรอันงดงาม และนำพระราชหฤทัยอันเปี่ยมล้นด้วยพระเมตตากรุณาเป็นที่ประจักษ์ประทับใจและได้รับการกล่าวขวัญถึงตลอดมา พระเกียรติคุณจึงแผ่ไพศาลทั่วพระราชอาณาจักรไทยและขจรกระจายกว้างไกลไปถึงนานาอารยประเทศ

เนื่องในมิ่งมหามงคลนี้ จึงเป็นโอกาสดีที่รัฐบาลได้ระดมสรรพกำลัง ความคิด เพื่อเลือกสรรและผลิตหนังสือตำราขึ้นไว้ในผืนแผ่นดินหลายรายการ ซึ่งล้วนแต่ทรงคุณค่าก่อให้เกิดประโยชน์แก่บ้านเมืองและจะตกทอดเป็นทรัพย์สินทางปัญญาแก่อนุชนรุ่นหลังสืบไปตราบกาลนาน ในนามของคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ ขอขอบคุณหน่วยงานต่างๆ ที่ได้ร่วมกันสร้างสรรค์สิ่งที่ดีงาม เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อันเป็นการถวายความจงรักภักดีและสนองพระมหากรุณาธิคุณอันหาที่สิ้นสุดมิได้

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ
๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗

คำนำ

ในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๗๒ พรรษา ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๔๗ พสกนิกรทั่วหล้าต่างแซ่ซ้องยินดีร่วมใจกันถวายความจงรักภักดี แสดงความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ณ โอกาสอันเป็นมหา-มงคลยิ่งนี้โดยพร้อมเพรียงกัน

รัฐบาลได้แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ เพื่อจัดกิจกรรมเฉลิมฉลองอย่างยิ่งใหญ่สมพระเกียรติ น้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายเป็นราชสักการะ สนองพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีคุณูปการแก่ประเทศชาติอย่างใหญ่หลวง ทั้งนี้ได้มอบหมายคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุดำเนินการจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุเกี่ยวกับงานเฉลิมพระเกียรติ รวมทั้งพิจารณากลั่นกรองหนังสือที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชน เสนอขอพิมพ์ร่วมเฉลิมพระเกียรติ ซึ่งถือเป็นกิจกรรมหนึ่งที่รัฐบาลได้แสดงกตเวทิตาสนองพระมหากรุณาธิคุณ

คณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ พิจารณาเห็นชอบให้หน่วยงานภาครัฐหลายหน่วยงานเลือกสรรและผลิตหนังสือหลากหลายสาขา จัดพิมพ์ในนามของรัฐบาล ด้วยเห็นว่าสมควรมีหนังสือที่ทรงคุณค่า ให้ความรู้และเกิดประโยชน์แก่สาธารณชนอย่างกว้างขวาง ฝากไว้ในแผ่นดิน อีกทั้งจัดพิมพ์หนังสือเก่าที่ยังมิเคยเผยแพร่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการจัดพิมพ์เรื่องเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ ในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เพื่อเผยแพร่พระเกียรติคุณให้แผ่ไพศาล นอกจากนี้ยังมีคำประพันธ์สดุดีเฉลิมพระเกียรติซึ่งประพันธ์ขึ้นใหม่ในมหามงคลอันพิเศษนี้ จึงมีหนังสือที่ระลึกพิมพ์ขึ้นในโอกาสนี้กว่า ๓๐ รายการ แบ่งเป็นหนังสือที่พิมพ์ในนามของคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ ๑๒ รายการ หนังสือจดหมายเหตุ ๑ รายการ และหนังสือที่หน่วยงานภาครัฐและเอกชนแสดงเจตนารมณ์ขอร่วมพิมพ์เฉลิมพระเกียรติอีกกว่า ๒๐ รายการ หนังสือทุกรายการนี้จะกระจายไปยังแหล่งความรู้ในส่วนต่างๆ ทั่วประเทศ และปรากฏสู่สายตาเยาวชนและประชาชนทุกภูมิภาค

ด้วยพระบารมีปกเกล้าปกกระหม่อม ประชาชนชาวไทยจักได้รับความรู้และชื่นชมกับหนังสือดี มีคุณค่าให้สาระประโยชน์ เพิ่มพูนสติปัญญาก่อเกิดการพัฒนาและสร้างสรรค์ประเทศชาติให้วัฒนาสถาพรสืบต่อไป และขออนุโมทนาในความวิริยะอุตสาหะของท่านทั้งหลายที่ทำให้หนังสือที่ระลึกเฉลิมพระเกียรติทุกรายการสำเร็จด้วยความเรียบร้อยสมดังความมุ่งหมายทุกประการ

(นายอนุรักษ์ จุรีมาศ)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม

ประธานคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

คำชี้แจง

ในอภิลักขิตสมัย สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๖ รอบ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ มีหน้าที่กำหนดแนวทางจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุเนื่องในพิธีฯ การนี้ได้มอบหมายให้กรมศิลปากร โดย สำนักหอสมุดแห่งชาติ จัดพิมพ์หนังสือ เรื่อง สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บรรณานุกรมและสาระสังเขป

หนังสือเรื่องสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บรรณานุกรมและสาระสังเขปเล่มนี้ ได้รวบรวมสื่อสิ่งพิมพ์ที่บริการในสำนักหอสมุดแห่งชาติ มีทั้งหนังสือ เอกสาร บทความ ข่าว อันเกี่ยวเนื่องด้วยพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับได้จัดทำสาระสังเขปหนังสือ ทำดรรชนีบทความจากวารสารและข่าวจากหนังสือพิมพ์ ซึ่งจะได้ประโยชน์ในการนำไปใช้เป็นคู่มือในการศึกษาค้นคว้า คัดเลือก และยังเป็นสถิติที่บ่งบอกพระราชกรณียกิจนานัปการ อันแสดงให้เห็นถึงพระเกียรติคุณและพระมหากรุณาธิคุณที่ทรงมีต่อประเทศชาติและปวงพสกนิกรชาวไทยอีกด้วย

กรมศิลปากร หวังว่าหนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้สนใจตามสมควร

(นายอารักษ์ สังหิตกุล)
อธิบดีกรมศิลปากร

สารบัญ

หน้า

พระราชประวัติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

คำปรารภ

คำนำ

คำชี้แจง

คำอธิบายประกอบการใช้ (๑)

- สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บรรณานุกรมและสาระสังเขป ๑
- ดรรชนีบทความและข่าวสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๔๗
- ดรรชนีคำสำคัญ ๑๐๗
- ภาคผนวก ๑๑๕
  - คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๑/๒๕๔๕ ๑๑๖
    เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
    สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
  - คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๐/๒๕๔๖ ๑๒๐
    เรื่อง แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
    สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
  - คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ ๑๒๑
    สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาส
    พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗
    ที่ ๓/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ
  - คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ ๑๒๔
    สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาส
    พระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗
    ที่ ๑๓/๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการในคณะกรรมการ
    ฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ เพิ่มเติม

คำอธิบายประกอบการใช้

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บรรณานุกรมและสาระสังเขป แบ่งออกเป็น ๓ ภาค **ภาคแรก** เกี่ยวกับบรรณานุกรมและสาระสังเขปเอกสารที่เกี่ยวเนื่องในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ จำนวน ๒๑๑ รายการ **ภาคที่ ๒** ดรรชนีวารสารและข่าวจากหนังสือพิมพ์ จำนวน ๘๕๗ รายการ และ **ภาคที่ ๓** ดรรชนีคำสำคัญ

๑. รูปแบบการลงรายการบรรณานุกรม

การลงรายการบรรณานุกรม จะลงรายการหลักของการอ้างอิงในรูปแบบมาตรฐานการลงรายการ จัดเรียงตามลำดับอักษรของรายการหลักชื่อผู้แต่ง หรือชื่อหนังสือ โดยกำหนดหมายเลขลำดับไว้หน้ารายการบรรณานุกรมแต่ละรายการ การลงรายการบรรณานุกรม ประกอบด้วย

ชื่อผู้แต่ง. **ชื่อหนังสือ**. ครั้งที่พิมพ์. สถานที่พิมพ์ : สำนักพิมพ์, ปีที่พิมพ์. จำนวนหน้า.
ภาพประกอบ. (โน้ต)

ตัวอย่าง

กรมประชาสัมพันธ์. **งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมประชาสัมพันธ์, ๒๕๓๕. ๓๔ หน้า.

กรมศิลปากร. **องค์เอกอัครอุปถัมภ์ มรดกช่างศิลป์ไทย**. กรุงเทพฯ : กรม, ๒๕๓๗. ๑๑๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสที่คณะกรรมการอำนวยการวันอนุรักษ์มรดกไทย น้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญา 'องค์เอกอัครอุปถัมภ์ มรดกช่างศิลป์ไทย')

กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง. **เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๓. ๔๘ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในอภิลักขิตสมัย เฉลิมพระชนมายุครบ ๔ รอบ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓)

เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. **สมเด็จแม่กับการศึกษา.** กรุงเทพฯ : โรงเรียนจิตรลดา, ๒๕๓๕. ๑๙๘ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ. **โครงการศิลปาชีพในสมเด็จพระบรมราชินีนาถ.**
กรุงเทพฯ : ธีระการพิมพ์, ๒๕๒๗. ๖๓ หน้า. ภาพประกอบ.

๒. การลงรายการดรรชนีวารสารและหนังสือพิมพ์

การลงรายการดรรชนีเริ่มต้นด้วยชื่อผู้แต่งบทความ ถ้าบทความใดไม่ปรากฏชื่อผู้แต่ง จะลงรายการด้วยชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ (วัน เดือน ปี) เลขหน้าเสร็จแล้วเรียงตามลำดับอักษรชื่อผู้แต่งหรือชื่อบทความ ภายใต้หัวเรื่อง โดยมีหมายเลขลำดับของดรรชนี แต่ละรายการ ดังนี้

ชื่อผู้แต่ง “ชื่อบทความ” **ชื่อวารสารหรือหนังสือพิมพ์** ปีที่, ฉบับที่ (วัน เดือน ปี) เลขหน้า

ตัวอย่าง

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า, ๒๕๔๗-
กองบรรณาธิการวารสารกำนันผู้ใหญ่บ้าน “พระแม่มิ่งขวัญชาวสยาม”
กำนันผู้ใหญ่บ้าน ๔๖, ๗ (ส.ค. ๓๘) ๑๑-๑๕

ไข่มุกด์ ชูโต “พระแม่ผู้ทรงพระเมตตา” **แนวหน้า** ๑๑, ๓๖๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑๐-๑๑

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า -- พระราชนิพนธ์
เกนหลง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา “บันทึกเป็นอยู่คือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **พีเพิล** ๔, ๔๒ (ส.ค. ๓๕) ๓๖-๔๒

“ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการ พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **ดิฉัน** ๑๔, ๓๓๑ (๑ ธ.ค. ๓๓) ๗๖-๘๓

๓. ดรรชนีคำสำคัญ

คำสำคัญที่นำมาทำดรรชนี เป็นคำซึ่งกำหนดขึ้น เพื่อเป็นเครื่องมือช่วยให้การค้นหาเรื่องต่างๆ จากเอกสารที่เกี่ยวข้องได้รวดเร็ว ดรรชนีคำสำคัญจัดเรียงตามลำดับอักษร (Keyword) ท้ายคำสำคัญแต่ละคำจะมีหมายเลขลำดับของเอกสารกำกับ เรียงตามลำดับหมายเลข

ตัวอย่าง

โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่	๒	๒๒	๗๕	๘๕	๘๗	๑๓๒
	๑๔๒	๑๙๑				
พระราชนิพนธ์	๑๘	๖๑	๖๓	๖๕	๗๒	๑๙๔
	๑๙๕	๑๙๖				

คู่มือที่ใช้ในการปฏิบัติงาน

๑. หลักเกณฑ์การลงรายการชื่อบุคคล ของคณะอนุกรรมการพิจารณามาตรฐานทางบรรณานุกรม หอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร ปี ๒๕๔๔

๒. แบบบรรณานุกรมและเชิงอรรถ ของ หม่อมหลวงจ้อย นันทิวัชรินทร์ ปี ๒๕๑๔

๓. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของ สมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยฯ

๔. หัวเรื่องสำหรับหนังสือภาษาไทย ของ คณะทำงานกลุ่มวิเคราะห์ทรัพยากรสารนิเทศ ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ปี ๒๕๓๘

๕. ดรรชนีวารสารไทย ของ สำนักบรรณสารการพัฒนา สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ ปี ๒๕๑๖ - ๒๕๔๐

พระบรมฉายาลักษณ์
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ บรรณานุกรมและสาระสังเขป

๑. กรมการศึกษานอกโรงเรียน. **สมเด็จครูแห่งปวงชน.** กรุงเทพฯ : บริษัท รุ่งศิลป์การพิมพ์ (๑๙๗๗), ๒๕๓๔. ๑๖๓ หน้า. (โครงการวิจัยเพื่อรวบรวมพระราชกรณียกิจ ด้านการศึกษานอกโรงเรียน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ)

รวมพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา ศาสนาและศิลปวัฒนธรรม ด้านการอนามัยและสังคมสงเคราะห์ ด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและด้านการส่งเสริมการเกษตร ท้ายเล่มรวมเรื่องการทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญและรางวัลขององค์การต่างๆ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รวมทั้งมหาวิทยาลัยที่ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

๒. กรมการศึกษานอกโรงเรียน กองพัฒนาการศึกษานอกโรงเรียน ฝ่ายพัฒนาสื่อและนวัตกรรม. **โครงการวิจัยเพื่อรวบรวมพระราชกรณียกิจด้านการศึกษานอกโรงเรียน สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : กรมการศึกษานอกโรงเรียน, ๒๕๓๕. ๑๖๓ หน้า. ภาพประกอบ.

รวบรวมการวิจัยเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจที่มีต่อการศึกษานอกระบบโรงเรียน เช่น ด้านศิลปาชีพ ด้านการศึกษา ศาสนา และศิลปวัฒนธรรม ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและด้านการส่งเสริมการเกษตร เหรียญรางวัลและปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ที่องค์การมหาวิทยาลัยและวิทยาลัยต่างๆ ทูลเกล้าฯ ถวาย

๓. กรมกิจการพลเรือนทหารบก. **๑๒ สิงหามหาราชินี พุทธศักราช ๒๕๓๒.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ๒๕๓๒. ๑๔๙ หน้า.

รวมบทความเฉลิมพระเกียรติ พระราชประวัติโดยสังเขป พระราชกรณียกิจกับการส่งเสริมงานหัตถกรรมการทอผ้าไหมมัดหมี่ การจักสานหญ้าย่านลิเภา โครงการพระราชดำริเพื่อการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ พระเกียรติคุณที่ได้รับการทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญซีเรส แผนงานการจัดกิจกรรมก่อนวันเฉลิมพระชนมพรรษาโดยกองทัพบก ร่วมกับภาครัฐบาลและเอกชน

๔. _____. **๑๒ สิงหามหาราชินี พุทธศักราช ๒๕๓๑.** กรุงเทพฯ : กรม, ๒๕๓๑. ๑๑๓ หน้า.

บทความเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๑ พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับโครงการศิลปาชีพพิเศษในหน่วยทหาร และการส่งเสริมอนุรักษ์หัตถกรรมพื้นบ้าน เพื่อจัดตั้งเป็นศูนย์ศิลปาชีพ

๕. กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ฯ. **จอมพลหญิงสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์วีรสตรี คู่พระบารมี พระจอมทัพ.** กรุงเทพฯ : รักษ์การพิมพ์, ๒๕๓๕. ๑๕๗ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะองค์ผู้บังคับการพิเศษ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ฯ พระราชกรณียกิจ ที่เสริมจอมทัพของไทยส่งเสริมงานศิลปาชีพ การอนุรักษ์ป่า พันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ป่า และความมั่นคง พระองค์ทรงมีน้ำพระทัยที่เด็ดเดี่ยว กล้าหาญ และทรงมีความรัก ความรับผิดชอบต่อแผ่นดินไทยอย่างสูง เช่นเดียวกับองค์วีรสตรีไทยในอดีต ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในการสนับสนุนและพระราชทานกำลังใจกับเหล่าทหาร นักรบที่ทำหน้าที่ปกป้องประเทศชาติมาโดยตลอด

๖. กรมประชาสัมพันธ์. **งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมประชาสัมพันธ์, ๒๕๓๕. ๓๔ หน้า.

พระราชประวัติตั้งแต่ทรงพระเยาว์ พระราชพิธีบรมราชาภิเษกสมรส เมื่อพุทธ-ศักราช ๒๔๙๓ พระราชกรณียกิจ การจัดงานเฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ ท้ายเล่มเป็นข้อมูลเกี่ยวกับการจัดพระราชพิธี รัฐพิธี และศาสนพิธี

๗. กรมวิชาการ. **แม่หลวงของปวงชน**. กรุงเทพฯ : จงเจริญการพิมพ์, ๒๕๒๐. ๖๐ หน้า.

หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาสังคมศึกษา ระดับประถมศึกษา เทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สำหรับเยาวชน กล่าวถึง พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจที่สำคัญ ๆ

๘. _____. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๗. ๑๗๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาส ทรงเจริญพระชนมายุครบ ๕ รอบ)

พระราชประวัติ พระราชดำรัส และพระราชกรณียกิจ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงเป็นที่ยกย่องเทิดทูนของประชาชนทั้งในประเทศและนอกประเทศ ต่างชื่นชมยกย่องถวายสดุดี พระเกียรติคุณพระเมตตากรุณาและพระปัญญาบารมีคุณที่ทรงบันดาลประโยชน์สุขแก่สังคมทุก ๆ ด้าน

๙. _____. **สมเด็จพระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๙. ๒๔๗ หน้า.

พระราชประวัติโดยสังเขป พระราชกรณียกิจด้านการศึกษา ด้านศาสนาและด้านสาธารณสุข โดยกล่าวถึงพระราชกรณียกิจแต่ละด้านอย่างละเอียดพร้อมพระบรมฉายาลักษณ์ประกอบ

๑๐. กรมศิลปากร. **วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร**. กรุงเทพฯ : กองวรรณคดีและประวัติศาสตร์, ๒๕๓๕. ๙๖ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกเนื่องในการเสด็จพระราชดำเนินฉลองสมโภชวัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร จังหวัดนนทบุรี)

ปีพุทธศักราช ๒๕๐๔ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานทรัพย์ส่วนพระองค์มอบให้กรมการศาสนา เพื่อเป็นทุนในการบูรณะปฏิสังขรณ์วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร จำนวน ๘๔,๗๖๙ บาท ต่อมากรมศิลปากรได้ตั้งงบประมาณรวมกับเงินบริจาคของวัดและงบการท่องเที่ยว ร่วมสมทบการบูรณะปฏิสังขรณ์ สำเร็จสมบูรณ์ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในปีพุทธศักราช ๒๕๓๕ วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร เป็นพระอารามหลวงนอกเขตราชธานีที่เนื่องในรัชกาลที่ ๓ และรัชกาลที่ ๔ มีสิ่งก่อสร้างและถาวรวัตถุงดงามด้วยศิลปกรรม สถาปัตยกรรม และจิตรกรรม

๑๑. _____. **องค์เอกอัครอุปถัมภ์ มรดกช่างศิลป์ไทย**. กรุงเทพฯ : กรม, ๒๕๓๗. ๑๑๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสที่คณะกรรมการอำนวยการวันอนุรักษ์มรดกไทยน้อมเกล้าฯ ถวายพระราชสมัญญา “องค์เอกอัครอุปถัมภ์ มรดกช่างศิลป์ไทย”)

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานการสร้างอาชีพเสริม และทรงปลูกฝัง ส่งเสริมให้ประชาชนตระหนักถึงคุณค่างานศิลปะ อาทิ การทอผ้า การจักสาน การทำเครื่องเงิน เครื่องถม เครื่องทอง การแกะสลักไม้ การแกะสลักหนัง และทรงเผยแพร่ผลงานช่างศิลป์ให้แพร่หลายเป็นที่นิยมไปทั่วโลก ท้ายเล่มมีพระราชดำริและการฟื้นฟูการแต่งกายแบบไทย

๑๒. กระทรวงยุติธรรม. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : เพอรเฟคท์ กราฟฟิค กรุ๊ป, ๒๕๓๕. ๘๗ หน้า. (จัดพิมพ์ในมหามงคลเฉลิมพระเกียรติพระชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ)

พระราชกรณียกิจที่ทรงมีต่อการศาลและกฎหมายไทย การเสริมสร้างความเป็นธรรมในสังคม ให้เกิดความมั่นคงแก่ชาติบ้านเมือง เช่น โครงการศิลปาชีพพิเศษ มูลนิธิสายใจไทย การช่วยเหลือเด็ก คนชรา คนพิการ การช่วยเหลือด้านสภากาชาดและมนุษยธรรม การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และงานด้านการแพทย์ เป็นต้น

๑๓. กระทรวงสาธารณสุข. **กินตามแม่**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : เปรียว, ๒๕๔๖. ๑๒๘ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระราชจริยาวัตรด้านอาหารและโภชนาการ เช่น อาหารที่ทรงโปรดโดยเฉพาะอาหารไทยพื้นเมือง โปรดผักและผลไม้ ข้าวกล้อง เป็นต้น และโครงการฟาร์มตัวอย่าง คู่มือแม่บ้านอาหารปลอดภัย ตำรับอาหารเพื่อสุขภาพ รายการอาหารประจำวัน และอาหารประจำแต่ละภาคของไทย

๑๔. **กระแสพระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ :วัฒนาพานิช, ๒๕๒๓. ๒๗ หน้า.

กระแสพระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพระราชทานเนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๔ รอบ วันที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๒๓

๑๕. กองทัพอากาศ. "การสร้างพระมหาธาตุเจดีย์ถวายเป็นพระราชกุศลเฉลิมพระเกียรติ พ.ศ. ๒๕๓๕" ใน **จอมทัพไทย กับกองทัพอากาศ**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง, ๒๕๔๒. หน้า ๑๖๖ - ๑๗๑.

กองทัพอากาศน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมจัดสร้างพระมหาธาตุเจดีย์นภเมทนีดลถวายเพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๒ ให้สถิตเคียงคู่พระมหาธาตุเจดีย์นภพลภูมิสิริ ตั้งอยู่ที่ดอยอินทนนท์ อำเภอจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่

๑๖. _____. **พระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ**. กรุงเทพฯ : อมรโปรดัคส์, ๒๕๓๕. ๑๒๘ หน้า. (กองทัพอากาศน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถในมหามงคลเจริญพระชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ เมื่อ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

กองทัพอากาศได้จัดสร้างพระมหาธาตุนภพลภูมิสิริ ณ ดอยอินทนนท์ เคียงคู่กับพระมหานภเมทนีดล เพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงอุทิศพระวรกาย พระราชหฤทัย และพระราชทรัพย์ บำเพ็ญพระราชกรณียกิจเพื่อบำบัดทุกข์ บำรุงสุขแก่อาณาประชาราษฎร์มาโดยตลอด ยอดปลีของพระมหาธาตุเจดีย์ได้อัญเชิญพระบรมสารีริกธาตุขึ้นประดิษฐาน และได้อัญเชิญพระพุทธรูปคุ้มเกล้าบรรจุไว้รอบพระบรมสารีริกธาตุ

๑๗. กองบรรณาธิการ นสพ.เสรีรัฐ. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : สัตยการพิมพ์, ๒๕๑๙. ๕๖๖ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ อย่างละเอียดรวมทั้งความเป็นมาของพระนามสมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถ และพระราชประวัติสมเด็จพระศรีพัชรินทราพระบรมราชินีนาถ พระราชหัตถเลขาส่วนพระองค์ของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินประพาสยุโรป ท้ายเล่มมีเรื่องตำนานเครื่องราชอิสริยาภรณ์จุลจอมเกล้า

๑๘. _____. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : ม.ป.ป. ๕๖๖ หน้า. ภาพประกอบ.

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ในฉลองพระองค์ชุดต่างๆ พระราชประวัติ พระราช-กรณียกิจ พระราชจริยาวัตร พระราชนิพนธ์ และพระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๑๙. กองพลทหารราบที่ ๙. **พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะทรงเป็นแม่แห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : กรุงสยามการพิมพ์, ๒๕๒๗. ๕๖ หน้า. (พิมพ์เผยแพร่เพื่อเฉลิมพระเกียรติคุณสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ)

รวมบทความเขียนโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะที่ทรงเป็นแม่แห่งชาติ

๒๐. กองราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ กองศิลปาชีพสวนจิตรลดา. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ (Her Majesty Queen Sirikit of Thailand & The Support Foundation)**. กรุงเทพฯ : ๒๕๓๔. ๙๕ หน้า. ภาพประกอบ.

จัดพิมพ์ในวาระเฉลิมฉลองครบรอบ ๑๕ ปี ของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ด้วยความสนับสนุนจากทากาโกะ คาโนมิ และห้างสรรพสินค้าทากาชิมายา ประเทศญี่ปุ่น คำบรรยายประกอบเรื่องและภาพเกี่ยวกับมูลนิธิศิลปาชีพฯ มี ๓ ภาษา คือ ภาษาไทย ภาษาอังกฤษ และภาษาญี่ปุ่น

๒๑. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย คณะอนุกรรมการจัดงานมหกรรมวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ. **เทอดทัดหัตถาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถกับงานศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทย**. กรุงเทพฯ : ศูนย์การพิมพ์พลชัย, ๒๕๓๕. ๒๒๐ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เพื่อเป็นการเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ในงานมหกรรมวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ ณ บริเวณท้องสนามหลวง ระหว่างวันที่ ๑๘ - ๒๔ เมษายน ๒๕๓๕)

เนื้อหาภายในเล่มแบ่งเป็น ๓ ภาค ภาคแรกคือการเรียบเรียงจากข้อเขียนที่ปรากฏอยู่ในนิตยสารต่างๆ โดยเฉพาะวารสาร อนุสาร อ.ส.ท. ในส่วนของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงเกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทยและโครงการศิลปาชีพพิเศษ ภาคที่สองเสนอเรื่องราวเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมพื้นบ้านไทย ในสาขาหัตถศิลป์ นาฏศิลป์ และดุริยางคศิลป์ ภาคสุดท้ายรวบรวมการละเล่นพื้นบ้านของเด็กไทยในภาคต่างๆ พร้อมรายละเอียดโดยสังเขปและจัดเรียงตามลำดับอักษรของชื่อการละเล่นพื้นบ้าน

๒๒. การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย. **นวมินทร์ราชินี**. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๓๙. ๓๑๘ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในโอกาสครบ ๓๖ ปี แห่งการสถาปนาการท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย ๑๘ มีนาคม ๒๕๓๙)

รวมบทความเฉลิมพระเกียรติจากอนุสาร อ.ส.ท. รายเดือน ตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๕๑๑ - ๒๕๓๘ เกี่ยวกับพระราชจริยาวัตร พระราชประวัติ พระราชดำรัส พระราชกรณียกิจด้านสาธารณสุข การศึกษา ศาสนา การสังคมสงเคราะห์ ส่งเสริมอาชีพ โครงการศิลปาชีพพิเศษ สวนป่าสิริกิติ์ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ด้านการอนุรักษ์ และสืบสานงานศิลปวัฒนธรรมของชาติ เป็นต้น

๒๓. การทางพิเศษแห่งประเทศไทย. **พระคุณแม่**. กรุงเทพฯ : ศรีบุญอุตสาหกรรมการพิมพ์, ๒๕๓๕. ๕๓ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทกลอน คำประพันธ์เนื่องในโอกาสวันแม่แห่งชาติ และคำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๕๒๔ - ๒๕๓๔ เพื่อระลึกถึงพระคุณของแม่อันยิ่งใหญ่ ความรักของแม่ที่มีต่อลูก และความรักของลูกที่มีต่อแม่เป็นความผูกพันทางสายโลหิต

๒๔. **การเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศนิวซีแลนด์ พ.ศ. ๒๕๐๕ และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน พ.ศ. ๒๕๐๙**. กรุงเทพฯ : สำนักราชเลขาธิการ, ๒๕๓๔. ๓๘๕ หน้า. ภาพประกอบ. (อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ หม่อมเจ้าวงศานุวัตร เทวกุล ๒๕ เมษายน ๒๕๓๔)

บันทึกของสันติบาลตามเสด็จฯ นิวซีแลนด์ และออสเตรเลีย (พ.ศ. ๒๕๐๕) พระราชกรณียกิจ พระราชดำรัสภาษาอังกฤษในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศนิวซีแลนด์ เอกสารจดหมายเหตุเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน (พ.ศ. ๒๕๐๙) ข่าวจากหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศฉบับต่างๆ พร้อมคำแปลสรุป และข่าวจากหนังสือพิมพ์ฉบับต่างๆ ในประเทศไทย

๒๕. **การเสด็จพระราชดำเนินเยือนสมาพันธรัฐสวิส และสาธารณรัฐออสเตรีย**. กรุงเทพฯ : สำนักราชเลขาธิการ, ๒๕๓๔. ๓๘๕ หน้า. ภาพประกอบ. (อนุสรณ์ในงานพระราชทานเพลิงศพ นายจรูญพันธ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา ๑๒ ตุลาคม ๒๕๓๔)

รวมเอกสารจดหมายเหตุที่สำคัญอาทิ ข่าวจากหนังสือพิมพ์ภาษาต่างประเทศฉบับต่างๆ พร้อมคำแปลสรุป และข่าวจากหนังสือพิมพ์ในประเทศไทยเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสวิตเซอร์แลนด์ (พ.ศ. ๒๕๐๗) และสาธารณรัฐออสเตรีย (พ.ศ. ๒๕๐๗ และ ๒๕๐๙) ภาพข่าวต่างประเทศ และภาพพระราชทาน ให้ความรู้ทางประวัติศาสตร์ และพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในด้านการเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ

๒๖. กุณฑล นัดดา. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. ม.ป.ท., ม.ป.ป. ๗๗ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ประกาศเฉลิมพระอภิไธย พระราชกรณียกิจ อาทิ ทรงดำรงตำแหน่งองค์สภานายิกาสภากาชาดไทย ทรงริเริ่มโครงการมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ โครงการอาชีพเสริมที่หุบกระพง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี โครงการหม่อนไหม โครงการส่งเสริมศิลปาชีพฯ โครงการป่ารักน้ำ เป็นต้น

๒๗. _____. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ.** กรุงเทพฯ, ม.ป.ป. ๗๘ หน้า. ภาพประกอบ.

หนังสือภาพพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๒๘. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง. **เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ.** กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๓. ๔๘ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในอภิลักขิตสมัย เฉลิมพระชนมายุ ครบ ๔ รอบ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓)

รวมบทร้อยกรอง พระเกียรติคุณ พระราชประวัติ พระราชดำริ พระราชกรณียกิจ อาทิ ด้านสังคมสงเคราะห์ สภากาชาดไทย การเจริญสัมพันธไมตรีกับต่างประเทศ ด้านการศึกษา ศาสนา การส่งเสริมศิลปาชีพ พระเมตตาธรรมที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย และชาวต่างชาติ ประเทศเพื่อนบ้านที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร เป็นต้น

๒๙. _____. "พระเกียรติคุณในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ"ใน **เฉลิมพระเกียรติพระราชวงศ์ฝ่ายใน.** กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี, ๒๕๒๗. หน้า ๕๕ - ๕๙.

บทความเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ประกอบด้วยพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขป เช่น โครงการศิลปาชีพ โครงการฟื้นฟูศิลปหัตถกรรมพื้นฐาน เป็นต้น และพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับพระเมตตาธรรมที่ทรงมีต่อพสกนิกรชาวไทย และแม้แต่ชาวต่างชาติ ประเทศเพื่อนบ้านที่เข้ามาพึ่งพระบรมโพธิสมภาร เป็นต้น

๓๐. เกนหลง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, ท่านผู้หญิง. **บันทึก "เป็น อยู่ คือ".** กรุงเทพฯ : บริษัท เมจิกโปรดักชั่นส์ จำกัด, ๒๕๓๕. ๓๕๗ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

พระราชประวัติและพระราชจริยวัตรด้านต่างๆ โครงการในพระราชดำริ บันทึกการตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จฯ ไปทรงเยี่ยมราษฎรในภูมิภาคต่างๆ และการเสด็จฯ เยือนประเทศต่างๆ ทั่วโลกอย่างเป็นทางการ

๓๑. ขวัญแก้ว วัชโรทัย. **จดหมายเหตุเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหภาพพม่า ๒ – ๕ มี.ค. ๒๕๐๓.** กรุงเทพฯ : มูลนิธิสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ และธนาคารไทยพาณิชย์, ๒๕๒๙. ๑๓๘ หน้า. ภาพประกอบ.

รวบรวมภาพเหตุการณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเยือนสหภาพพม่า ๒ - ๕ มีนาคม ๒๕๐๓ และเอกสารจดหมายเหตุการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหภาพพม่า

๓๒. คณะกรรมการการจัดงานเฉลิมพระเกียรติคณะกรรมการฝ่ายติดตามและประเมินผล. **รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ วันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๗**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, ๒๕๓๕. ๒๘๘ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมกิจกรรมงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทั้งภาครัฐและภาคเอกชน ในวโรกาสมหามงคลเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕ และประเมินผลของการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ เนื้อหาแบ่งออกเป็น ๕ บท บทแรก ความเป็นมาของการจัดงาน องค์กรต่างๆ ที่รับผิดชอบ และพระราชพิธี รัฐพิธี ศาสนพิธี เป็นต้น บทที่ ๒ แนวทางการติดตามผล บทที่ ๓ ผลการดำเนินงาน บทที่ ๔ ผลการประเมิน บทที่ ๕ สรุปและข้อเสนอแนะ

๓๓. คณะกรรมการจัดทำหนังสือเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า “สิริกิติ์” พระบรมราชินีนาถ. **นบพระมิ่งมาตา ราชินี “สิริกิติ์”**. ม.ป.ท., ม.ป.ป. ๑๗๑ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสวันมหามงคล สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕)

ประมวลพระราชดำรัสพระราชทานในวโรกาสต่างๆ บทความเกี่ยวกับหลักธรรมะขององค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า คำบรรยาย บทนิพนธ์ ที่พระสงฆ์ผู้ทรงคุณวุฒิ และบรรดานักวิชาการ ผู้ทรงไว้ซึ่งหลักธรรมแห่งองค์สมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้าได้นิพนธ์ไว้

๓๔. คณะกรรมการฝ่ายติดตามและประเมินผล การจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ. **รายงานการติดตามและประเมินผลการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระ-ชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ วันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕**. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์, ๒๕๓๗. ๒๘๘ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมโครงการและกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ ติดตามประเมินผลการดำเนินโครงการ และสรุปผล

๓๕. คณะอนุกรรมการฝ่ายประชาสัมพันธ์ในโครงการสร้างสวนสาธารณะ ๖๐ พรรษา พระบรม-ราชินีนาถ. **อุทยานเบญจสิริ**. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๓๕. ๑๔๗ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

เนื้อหาสาระเกี่ยวกับพฤกษชาติ พันธุ์ไม้ต่างๆ ในอุทยานเบญจสิริ รวมทั้งประติมากรรม เหรียญที่ระลึกมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ประวัติความเป็นมาของการก่อสร้างอุทยานเบญจสิริ การจัดรูปแบบของสวนดอกไม้ น้ำพุ สวนตามพระราชดำริ

๓๖. "โครงการหม่อนไหมสมเด็จ" ใน **โครงการต่าง ๆ ที่ดำเนินการตามพระราชดำริ**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ, ๒๕๒๐. หน้า ๑๐๗ - ๑๐๙.

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชประสงค์ที่จะให้มีการทอผ้าไหมเป็นอุตสาหกรรมในครัวเรือน เป็นการส่งเสริมประเพณีดั้งเดิมของไทยไม่ให้สูญหาย เพื่อเพิ่มรายได้ของครอบครัวจากการจำหน่ายผ้า และซิ่นไหม จึงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการหม่อนไหมสมเด็จ เนื้อที่โครงการ ๓๐๐ ไร่ อำเภอหัวหิน จังหวัดประจวบคีรีขันธ์

๓๗. **งานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕**. กรุงเทพฯ : กรมประชาสัมพันธ์, ๒๕๓๕. ๓๔ หน้า.

สูจิบัตรงานเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ พระราชประวัติโดยสังเขป คณะกรรมการฝ่ายต่างๆ การจัดพระราชพิธี รัฐพิธีและศาสนพิธี เป็นต้น

๓๘. **จดหมายเหตุเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหภาพพม่า ๒ - ๕ มีนาคม ๒๕๐๓**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๙. ๑๓๙ หน้า. ภาพประกอบ.

พระบรมฉายาลักษณ์ขณะโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเยือนสหภาพพม่า ระหว่างวันที่ ๒ - ๕ มีนาคม ๒๕๐๓

๓๙. จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา และวิไลวรรณ สมโสภณ. **ชุดไทยพระราชนิยม**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๔๐. ๖๔ หน้า. ภาพประกอบ.

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มีพระราชดำริที่จะให้สตรีไทย มีเครื่องแต่งกายชุดประจำชาติ ภายหลังจากที่พระองค์โดยเสด็จพระราชดำเนิน พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เยือนสหรัฐอเมริกาและประเทศต่างๆ ในยุโรป เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๐๓ และในปีพุทธศักราช ๒๕๐๗ มีพระราชวินิจฉัยเลือกชุดไทยประยุกต์ ๘ แบบ ซึ่งเป็นที่นิยมของสตรีทั่วประเทศ และได้เรียกขานว่า "ชุดไทยพระราชนิยม" ปรากฏแพร่หลายเป็นที่รู้จักทั่วโลก โดยการสื่อสารได้จัดพิมพ์ดวงตราไปรษณียากรในชุดไทยพระราชนิยม ในวโรกาสที่สำคัญ

๔๐. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. **ชมรมชีวิต**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มิตรสยาม, ๒๕๑๖. ๑๖๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๖)

รวมพระราชประวัติตั้งแต่ทรงพระเยาว์ อาทิ ด้านการศึกษา ทรงหมั้น พระราชพิธีอภิเษกสมรส การอบรมเลี้ยงดูพระราชโอรส พระราชธิดา พระราชกรณียกิจ พระราชจริยาวัตร พร้อมพระบรมฉายาลักษณ์ในพระอิริยาบถต่างๆ

๔๑. ชนม์สวัสดิ์ ชุมพูนุท, ม.ร.ว. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙” ใน **พระราชประวัติ ๙ รัชกาล และ ๑๕ พระบรมราชินี**. กรุงเทพฯ : พิทยาคาร, ๒๕๒๘. หน้า ๓๒๓ - ๔๐๐.

พระราชประวัติ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส การประกาศสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินี และสมเด็จพระราชินีนาถ พระราชจริยาวัตร พระราชดำรัส พระราชโอรสและพระราชธิดา

๔๒. ชาลี เอี่ยมกระสินธ์. **ราชาภิเษกสมรสสามสมัย**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : หนังสือพิมพ์เสียงไท, ๒๕๒๐. ๙๒ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติทรงเป็นพระคู่หมั้น

๔๓. ณัฐวุฒิ สุทธิสงคราม. **พระบรมราชินีกรุงรัตนโกสินทร์**. นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : ผดุงศึกษา, ๒๕๑๕. ๓๕๗ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมพระราชประวัติสมเด็จพระบรมราชินี และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์รวม ๗ พระองค์ โดยสังเขป

๔๔. ทบวงมหาวิทยาลัย. **ลวดลายบนผืนผ้า สืบสานภูมิปัญญาไทย**. กรุงเทพฯ : ทบวงมหาวิทยาลัย, ๒๕๔๑. ๘๒ หน้า. ภาพประกอบ.

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงปลูกฝังให้คนไทยนิยมไทย ด้วยการทรงเป็นผู้นำผ้าไหมมาใช้เป็นฉลองพระองค์ ความงามของผ้าไหมไทย ทำให้ไหมไทยมีชื่อเสียงไปทั่วโลก พระองค์จึงทรงเริ่มโครงการตามพระราชดำริด้วยการส่งเสริมให้ราษฎรทอผ้าโดยเริ่มต้นจากการทอผ้าไหมมัดหมี่ทางภาคอีสาน ผ้าไหมขิด ผ้าแพรวา รวมทั้งการทอผ้าในแบบอื่นๆ ในแต่ละภาค ของประเทศไทย

๔๕. _____. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ ศึกษาเฉพาะงานศิลปหัตถกรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, [๒๕๒๕]. ๒๓๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลสมัยทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

รวมพระราชดำริและพระราชปณิธานในการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมของชาติ เนื้อเรื่องแบ่งเป็น ๔ ภาค คือ ภาคกลาง ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ ประกอบด้วยข้อมูลด้านภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ ลักษณะเฉพาะของแต่ละภาคกับโครงการส่งเสริมศิลปาชีพในพระราชดำริ แหล่งผลิต ประเภท และกรรมวิธีการผลิต รวมทั้งการอนุรักษ์ศิลปหัตถกรรม เป็นต้น

๔๖. เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ. **สมเด็จแม่กับการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงเรียนจิตรลดา, ๒๕๓๕. ๑๙๘ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจในการจัดการด้านการศึกษา ทรงสอนหนังสือ การใช้สื่อ การศึกษา ด้านงานพัฒนา มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ มูลนิธิสายใจไทย สภากาชาดไทย ภาพฝีพระหัตถ์ในสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระราโชวาทที่พระราชทานในด้านการศึกษา

๔๗. **เทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชวนพิมพ์, ๒๕๓๕. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสเจริญพระชนมายุ ครบ ๖๐ พรรษา ๒๕๓๕)

พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ เกี่ยวกับศูนย์ศิลปาชีพ การจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพในจังหวัดต่างๆ เช่น ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร โรงฝึกศิลปาชีพสวนจิตรลดา พระราชกรณียกิจที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพอนามัยของประชาชน ด้านการศึกษา ด้านส่งเสริมอาชีพ พระราชสดุดีที่องค์กรต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ ทูลเกล้าถวาย เหรียญรางวัลและปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในสาขาวิชาการต่างๆ การประกาศเฉลิมพระราชอิสริยยศ

๔๘. ธนาคารทหารไทย. **พระบรมราโชวาทและพระราโชวาท พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : วิคตอรี เทาเวอร์พอยท์, ๒๕๒๗. ๘๗ หน้า.

ประมวลพระบรมราโชวาท พระราโชวาท และพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บางองค์บางตอน ที่ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานในโอกาสต่างๆ

๔๙. ธนาคารเอเชีย. **ควีนสิริกิติ์**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพ, ๒๕๒๖. ๑๔๕ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ ประมวลภาพพระราชพิธีบรมราชาภิเษก พระราชกรณียกิจ พระราชจริยาวัตร พร้อมภาพดอกไม้ควีนสิริกิติ์ ๓ ชนิด คือ ดอกกุหลาบ ดอกแคทลียา และดอกดอนญ่า

๕๐. _____. **มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออก, ๒๕๓๕. ๔๒๕ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์ทูลเกล้าทูลกระหม่อมถวายเนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕)

พระราชประวัติของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระราชอัธยาศัยนิยมไทย พระราชดำริในการส่งเสริมอาชีพหัตถกรรม ประวัติความเป็นมา การดำเนินงานและผลงานของมูลนิธิฯ และการจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพ รวมถึงการเปิดสอนศิลปาชีพประเภทต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๒๑ แผนก

๕๑. **นิยมไทย ประจำปี ๒๕๓๘ – ๒๕๓๙.** กรุงเทพฯ : ธุรกิจก้าวหน้า, ๒๕๓๙. หน้า ๗๐ – ๙๐.

สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กับการส่งเสริมความเป็นไทย ทรงสนพระทัยงานฝีมือพื้นบ้านและศิลปะพื้นเมืองโบราณ ทรงเป็นผู้นำในการฟื้นฟูพัฒนางานหัตถกรรมท้องถิ่น เพื่อช่วยเสริมรายได้ของราษฎร เช่น งานหัตถกรรมต่างๆ การนำป่านศรนารายณ์มาทำเป็นเข็มขัด การทอผ้าไหมมัดหมี่โบราณ การจักสานย่านลิเภา การทำครั่ำ การทำเครื่องถมเงิน ถมทอง เป็นต้น

๕๒. บริษัทแบงค์ ออฟเครดิต แอนด์ คอมเมิร์ส อินเตอร์เนชั่นแนล. **เสด็จฯ สหรัฐอเมริกา ๑๙๘๕ เพื่อศิลปาชีพพิเศษ (SUPPORT in U.S.A. 1985 A Queen's Journey for the Under Privileged).** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ, ๒๕๒๘. ๑๓๔ หน้า. ภาพประกอบ.

ประมวลพระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๕ - ๒๗ มีนาคม ๒๕๒๘ เพื่อส่งเสริมและเผยแพร่ผลิตภัณฑ์ในโครงการศิลปาชีพพิเศษ รวมทั้งทรงนำพระราชสมบัติของบรรพกษัตริย์ไทย และของส่วนพระองค์ออกแสดง

๕๓. บริษัทสารประชา. **คู่มือทำเนียบสตรีในประเทศไทยปี ๘๔ – ๘๕.** กรุงเทพฯ : นวกนก, ๒๕๒๖. ๒๒๒ หน้า. ภาพประกอบ.

ข้อมูลเกี่ยวกับสมาคมสตรีต่างๆ ทำเนียบสตรีในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค ความเป็นมาของโครงการศิลปาชีพพิเศษ รายงานกิจกรรมพิเศษจากมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ พร้อมทั้งผลิตภัณฑ์ในโครงการศิลปาชีพพิเศษ และประวัติการก่อตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ

๕๔. โบว์เด็น, เออร์เน็สต์ เอ็ม. **พุทธานุวัตร**. พระนคร : โรงพิมพ์พระจันทร์, ๒๕๑๓. ๑๒๒ หน้า. ภาพประกอบ. (ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพ ท้าววนิดาพิจาริณี (บาง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา) ท.จ.ว. ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันจันทร์ที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๑๓)

พุทธานุวัตร คือ การประพฤติตามพระพุทธเจ้า เป็นสุภาษิตสอนใจรวบรวมเป็นร้อยกรอง เป็นคำสอนแนะนำสิ่งอันดีมีประโยชน์แก่สาธุชนให้เกิดปัญญา ความสามัคคี ความรักซึ่งกันและกัน ท้ายเล่มเป็นพุทธานุวัตรฉบับภาษาอังกฤษ

๕๕. ป.วัชราภรณ์. **เสด็จฯ เยือน ๑๔ ประเทศ**. พระนคร : เขษมบรรณกิจ, ๒๕๐๔. ๕๑๔ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชกรณียกิจการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศต่างๆ ในภาคพื้นยุโรปรวม ๑๔ ประเทศ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ระหว่าง วันที่ ๑๔ มิถุนายน ๒๕๐๓ ถึงกลางเดือนมกราคม ๒๕๐๔ พร้อมทั้งกระแสพระราชดำรัสอำลาประชาชนชาวไทย และกระแสพระราชดำรัสถึงประชาชนชาวไทย จำนวน ๑๔ ฉบับ ตลอดระยะเวลาที่เสด็จเยือนประเทศต่างๆ

๕๖. ประพักตร์ สกุลรัตนะ. **โครงการศิลปาชีพพิเศษในสมเด็จพระบรมราชินีนาถ (The Royal Project Of Folk Arts and Crafts For Farmers)**. กรุงเทพฯ : สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์, ๒๕๒๗. ๖๓ หน้า. ภาพประกอบ. (พิมพ์ขึ้นทูลเกล้าฯ ถวายในวโรกาสเสด็จพระราชดำเนิน ทรงเปิดงานฤดูหนาวศิลปาชีพบางไทร จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ๗ - ๑๑ ธันวาคม ๒๕๒๗)

ประวัติความเป็นมาของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ เริ่มจากโครงการปฐมฤกษ์หุบกระพง ทำให้ผู้มีอาชีพหลักในการทำไร่ทำนา มีอาชีพเสริมจากอาชีพเกษตรกรรม คืองานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน ในระยะแรกเรียกว่า โครงการศิลปาชีพพิเศษ และต่อมาสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ได้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งเป็นมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ มีภาคภาษาอังกฤษประกอบ

๕๗. **ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๐. ๑๑๑ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เพื่อเทิดพระเกียรติเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ)

รวบรวมพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พร้อมด้วยพระบรมฉายาลักษณ์เพื่อเทิดพระเกียรติเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๕๘. **ประมวลภาพสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน, ม.ป.ป. ๑๗๕ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ ในการปฏิบัติพระราชกรณียกิจในด้านต่างๆ แสดงให้เห็นถึงพระราชจริยาวัตรที่งดงาม

๕๙. **ประมวลภาพเสด็จเยือน ๑๗ ประเทศ ฉบับทูลเกล้าฯ ถวาย (The Royal Tour Pictorial Album (17 Countries) to be Presented To Their Majesties).** พระนคร : ก้าวหน้า, ๒๕๐๓. ๓๙๙ หน้า. ภาพประกอบ.

พระบรมฉายาลักษณ์ในการเสด็จเยือนประเทศต่างๆ ได้แก่ ประเทศเวียดนาม อินโดนีเซีย พม่า สหรัฐอเมริกา และกลุ่มประเทศภาคพื้นยุโรปอีก ๑๓ ประเทศ มีคำบรรยายทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ พร้อมทั้งบทความเกี่ยวกับการเสด็จพระราชดำเนินเยือนต่างประเทศ

๖๐. ประยุทธ สิทธิพันธุ์. **ปิยมหาราชินี กับพระราชประเพณีประจำชาติ**. กรุงเทพฯ : เทพพิทักษ์การพิมพ์, ๒๕๒๒. ๕๔๖ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติสมเด็จพระราชินีของไทยในอดีต และปัจจุบัน รวม ๙ พระองค์ รวมทั้งพระราชพิธี พระราชประเพณี และเรื่องที่เกี่ยวข้องกับสถาบันพระมหากษัตริย์ เช่น ช้างทรง ราชรถ โกศ พระเมรุ เป็นต้น

๖๑. _____. **ปิยราชิโนวาท สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : พิทักษ์อักษร, ๒๕๒๘. ๓๕๒ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมพระราชดำรัส พระราโชวาท พระราชกรณียกิจ พระบรมฉายาลักษณ์ และพระราชนิพนธ์เรื่อง “ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการ” ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชกระแสพระราชทานแก่กลุ่มนักข่าวหญิง เมื่อวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๒๓

๖๒. _____. **พระราชดำรัสพระราโชวาทสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. นครหลวง กรุงเทพธนบุรี, ม.ป.ป. ๕๖๓ หน้า. ภาพประกอบ.

กระแสพระราชดำรัส พระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระราชประวัติของพระองค์ พร้อมด้วยพระบรมฉายาลักษณ์ทั้งในอดีตและปัจจุบัน

๖๓. _____. **สมเด็จฯ.** นครหลวงฯ : สยาม, ๒๕๑๖. ๖๕๖ หน้า. ภาพประกอบ.

รวบรวมพระราชประวัติตั้งแต่ทรงพระเยาว์ สายราชสกุลด้านพระชนกและพระชนนี ทรงหมั้น พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชโอรส พระราชธิดา พระราชจริยาวัตร การสถาปนาเป็นสมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระราชกรณียกิจในด้านต่างๆ พระราชปณิธาน พระกระยาหารที่ทรงโปรด และการแปรพระราชฐานไปประทับ ณ ที่ต่างๆ พระราชนิพนธ์เรื่อง “ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการ” ประมวลกระแสพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาทของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๖๔. _____. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” ใน **ปิยมหาราชินี กับพระราช-ประเพณีพิธีประจำชาติ**. กรุงเทพฯ : เทพพิทักษ์การพิมพ์, ๒๕๒๐. หน้า ๑๐๒ - ๑๒๐. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ ขณะที่ทรงศึกษา ณ เมืองโลซานน์ ประเทศฝรั่งเศส ทรงหมั้น พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ณ วังสระปทุม เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓

๖๕. _____. “สมเด็จพระบรมราชินีนาถพระองค์แรก” ใน **ราชตระกูล**. กรุงเทพฯ : สยาม, ๒๕๑๗. หน้า ๓๐๙ - ๔๗๔.

พระราชประวัติ พระราชจริยาวัตร ทรงหมั้น พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส การสถาปนาสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พระราชโอรส พระราชธิดา พระราชกรณียกิจ ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ และพระราชนิพนธ์ เรื่องความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการ

๖๖. ประยูร พิศนาคะ. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : หอสมุดกลาง ๐๙, ๒๕๑๘. ๔๘๐ หน้า. ภาพประกอบ.

รวบรวมพระราชประวัติตั้งแต่ทรงพระเยาว์ การศึกษา ทรงหมั้น พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชโอรส พระราชธิดา พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร ในด้านต่างๆ รวมทั้งการเสด็จเยือนต่างประเทศในปีพุทธศักราช ๒๕๐๒ - ๒๕๐๓

๖๗. “พระบาทสมเด็จพระนั่งเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๓ ทรงเป็นอะไรกับ สมเด็จพระบรมราชินีนาถในรัชกาลที่ ๙ โดย เจ้าจอมหม่อมราชวงศ์สดับ ในรัชกาลที่ ๕” ใน **ศรุตานุสรณ์.** กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๖. หน้า ๑๒๙ - ๒๕๔. (พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพ เจ้าจอมหม่อมราชวงศ์สดับในรัชกาลที่ ๕ ณ เมรุหลวงหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส)

ลำดับพระบรมวงศานุวงศ์ตั้งแต่รัชกาลที่ ๓ ถึงรัชกาลพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช โดยลำดับ พระราชินิกุล ราชสกุล สนิทวงศ์และกิติยากร

๖๘. **พระมหากรุณาธิคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่งจำกัด (มหาชน), ๒๕๓๕. ๑๘๓ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชกรณียกิจ โครงการศิลปาชีพพิเศษ ความเป็นมาของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ มูลนิธิสายใจไทยในพระบรมราชูปถัมภ์ โครงการหมอหมู่บ้านตามพระราชดำริ โครงการป่ารักน้ำ โครงการสร้างพระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ที่มาของสวนน้ำพระทัยและสวนสุมาลัย

๖๙. **พระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตั้งแต่กรกฎาคม ๒๔๙๙ ถึง สิงหาคม ๒๕๑๒**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๓๑. ๒๒๓ หน้า.

รวมพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงพระราชทานแก่บุคคลหลายเหล่าหลายคณะในโอกาสต่างๆ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๔๙๙ ถึงเดือน สิงหาคม ๒๕๑๒

๗๐. **พระราชดำรัสในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และบทละคอน เรื่อง พระศรีเมือง**. พระนคร : โรงพิมพ์ท่าพระจันทร์, ๒๕๑๐. ๒๑๒ หน้า. ภาพประกอบ. (อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพ นายอรุณ จันทรางศุ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๑๐)

พระราชดำรัสในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในโอกาสเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกา และแคนาดา พระราชทานกลุ่มผู้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท ในงานเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๐

๗๑. พัตราพร จารุศร. **เสด็จฯ สหรัฐอเมริกา ๑๙๘๕ เพื่อศิลปาชีพพิเศษ (SUPPORT IN U.S.A. 1985)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ, ม.ป.ป. ๑๓๔ หน้า.

พระราชกรณียกิจในการเสด็จพระราชดำเนินประเทศสหรัฐอเมริกาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ระหว่างวันที่ ๕ - ๒๗ มีนาคม พุทธศักราช ๒๕๒๘ ในฐานะพระราชอาคันตุกะ ทรงนำผลิตภัณฑ์ของมูลนิธิศิลปาชีพพิเศษไปเผยแพร่ให้ชาวโลก ได้รู้จักประเทศไทยมากยิ่งขึ้นในการเสด็จครั้งนี้ด้วย

๗๒. พิมล เทียนทองดี. **สมเด็จพระบรมราชินีนาถ**. พระนคร : ธรรมบรรณาคาร, ๒๕๑๖. ๕๗๖ หน้า.

พระราชประวัติอย่างละเอียดตั้งแต่เสด็จทรงศึกษาต่างประเทศ ทรงหมั้น พระราชพิธีบรมราชาภิเษก ประสูติพระราชธิดา พระราชโอรส ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ เสด็จเยือนต่างประเทศ พระราชกรณียกิจด้านการศาสนา การทหาร การศึกษา การสังคมสงเคราะห์ พระราชจริยาวัตร และพระราชนิพนธ์ เป็นต้น

๗๓. พิมาน แจ่มจรัส. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์” ใน **๔๙ ราชินีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๕. กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์บุคส์, ๒๕๔๒. หน้า ๓๒๗ - ๓๕๕.

พระจริยาวัตรเมื่อทรงพระเยาว์ ทรงศึกษาในประเทศไทย และขณะติดตามพระบิดาประทับในต่างประเทศ ทรงรับหมั้นพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช พระราชพิธีอภิเษกสมรส พระราชกรณียกิจส่วนพระองค์ เป็นต้น

๗๔. _____. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์” ใน **๔๙ ราชินีไทย**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : สร้างสรรค์บุคส์, ๒๕๓๕. หน้า ๓๒๗ - ๓๕๕.

พระราชประวัติ พระราชจริยาวัตร และพระราชกรณียกิจโดยสังเขป

๗๕. มณฑินี มงคลนาวิน, ท่านผู้หญิง. **น้ำพระทัยไม่เคยแล้ง**. กรุงเทพฯ : เพื่อนดี, ๒๕๔๔. ๑๔๘ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมเรื่องต่าง ๆ ซึ่ง ท่านผู้หญิงมณฑินี มงคลนาวิน เก็บบันทึกไว้ระหว่างการตามเสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ชนบท พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับโครงการพระราชดำริ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการศิลปาชีพ การปลูกป่า การอนุรักษ์ฟื้นฟูสภาพป่าต้นน้ำ ป่าเสื่อมโทรม เป็นต้น

๗๖. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. **ราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์(วนศาสตร์)**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ฟ, ๒๕๓๒. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาฯ ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๓๒)

รวมคำประกาศสดุดีเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระราชเสาวนีย์ พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับโครงการป่ารักน้ำตามพระราชดำริ และพระราชปณิธานที่สวนสัตว์ธรรมชาติภูเขียว

๗๗. มหาวิทยาลัยมหิดล คณะเภสัชศาสตร์ ภาควิชาเภสัชพฤกษศาสตร์. **สมุนไพรสวนสิรีรุกขชาติ**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ฟ, ๒๕๓๕. ๒๕๗ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

รวมเรื่องสมุนไพร โดยเน้นลักษณะทางพฤกษศาสตร์ อธิบายด้วยภาพที่สวยงาม ประกอบบทความสั้น ๆ และคุณประโยชน์ที่ระบุในตำรายาไทย รวมถึงงานวิจัยที่สนับสนุนประโยชน์ทางยานั้น ๆ ด้วย

๗๘. มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ. **พระมหากรุณาธิคุณมากพ้นรำพัน**. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ, ๒๕๓๖. ๒๒๐ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ)

ประมวลภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ รวมทั้งพระบรมวงศานุวงศ์ที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อสถาบันการศึกษาในเครือมูลนิธิเซ็นต์คาเบรียลแห่งประเทศไทย รวมบทกวีเฉลิมพระเกียรติทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษ การจัดประกวดเรียงความ ในระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษา ในวโรกาสครบรอบวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๖๐ พรรษา ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๗๙. มานิจ ชุมสาย, ม.ล. **การเสด็จประพาสอังกฤษ ฝรั่งเศส และสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน เมื่อ พ.ศ.๒๕๐๒ [๒๕๐๓] (Their Majesties' State Visits to England, France and Federal Republic of Germany in 1960).** กรุงเทพฯ : สโมสรโรตารี, ๒๕๓๐. ๑๗๔ หน้า. ภาพประกอบ.

เรียบเรียงจากหนังสือพิมพ์และเอกสารต่างๆ ของต่างประเทศ เล่าเรื่องการเสด็จประพาสต่างประเทศอย่างเป็นทางการของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ณ ประเทศอังกฤษ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๐ กรกฎาคม ๒๕๐๓ ประเทศสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน ระหว่างวันที่ ๒๖ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๐๓ และประเทศฝรั่งเศส ระหว่างวันที่ ๑๑ - ๑๔ ตุลาคม ๒๕๐๓ พร้อมทั้งประมวลภาพการเสด็จประพาสครั้งนี้

๘๐. มานิตย์ กฤษณะเทวินทร์. **ราชินีของเรา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ, [๒๕๒๗]. ๙๓ หน้า. ภาพประกอบ.

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชจริยาวัตร และพระราชกรณียกิจในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ รวมทั้งการเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศสหรัฐอเมริกาและเบลเยี่ยม

๘๑. _____. **ราชินีของเรา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ, ๒๕๒๔. ๙๓ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ที่ทรงปฏิบัติพระราชกรณียกิจในที่ต่างๆ ทั้งในและนอกประเทศ เป็นการเผยแพร่พระสิริโฉมอันงดงามและพระจริยาวัตรอันสง่างาม ทรงอุทิศเวลาและพระวรกายอย่างไม่เห็นแก่ความเหนื่อยยาก ทรงประกอบภารกิจอันใหญ่หลวงแก่ประเทศชาติ

๘๒. _____. **๕๐ ชันษาสมเด็จ : ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๕**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ, [๒๕๒๕] ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

สมุดภาพรวมพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาส เสด็จพระราชดำเนินทรงเยี่ยมราษฎรในประเทศ และเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศญี่ปุ่น และประเทศสหรัฐอเมริกา

๘๓. มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ. **โครงการศิลปาชีพในสมเด็จพระบรมราชินีนาถ.** กรุงเทพฯ : ธีระการพิมพ์, ๒๕๒๗. ๖๓ หน้า. ภาพประกอบ.

ประวัติความเป็นมาของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ การดำเนินงานศิลปาชีพตามโครงการพระราชดำริ โดยการฝึกอบรมศิลปหัตถกรรมพื้นบ้าน การเย็บปักถักร้อย การทอผ้า ให้แก่เกษตรกรผู้มีรายได้น้อย ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้จัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ในพระบรมราชินูปถัมภ์ โดยทรงรับเป็นองค์ประธานกรรมการบริหาร ท้ายเล่มมีภาคภาษาอังกฤษ

๘๔. _____. **งานศิลปาชีพโครงการในพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เพื่อช่วยเหลือชาวไร่ ชาวนาผู้ยากไร้.** กรุงเทพฯ : ศรีวิไลการพิมพ์, ม.ป.ป. ๑๕ หน้า. ภาพประกอบ.

โครงการฝึกอบรมเกษตรกรในศูนย์ศิลปาชีพพิเศษ ทรงจัดตั้งขึ้นเพื่อช่วยเหลือชาวไร่ชาวนา ผู้ยากไร้โดยเริ่มจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพพิเศษที่จังหวัดพระนครศรีอยุธยา และร้านจิตรลดา ในบริเวณสวนจิตรลดา เพื่อจำหน่ายสินค้า

๘๕. มูลนิธิ ๕ ธันวามหาราช. **๑๒ สิงหาพระบรมราชินีนาถ พุทธศักราช ๒๕๔๕.** กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ (๑๙๘๔), ๒๕๔๕. ๑๘๓ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ อาทิ โครงการตามพระราชดำริ เช่น โครงการป่ารักน้ำโครงการปลูกฝังคุณธรรมและพัฒนาป่าแม่ตะไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริโครงการสวนป่าสิริกิติ์ โครงการฟื้นฟูปลาไทย โครงการเพาะพันธุ์หอยมุกจาน โครงการกุ้งก้ามกรามในโครงการป่ารักน้ำ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ เป็นต้น

๘๖. _____. **๑๒ สิงหามหาราชินี พุทธศักราช ๒๕๔๔.** กรุงเทพฯ : ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ๒๕๔๔. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติในวโรกาส ๑๒ สิงหามหาราชินี ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๔)

รวมเรื่องพระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการพัฒนาประเทศ เช่น การพัฒนาสาธารณสุขสมบูรณ์แบบครบวงจร ศิลปาชีพเพื่อพสกนิกร โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ประวัติความเป็นมา และงาน ๕ ธันวามหาราช

๘๗. _____. **๑๒ สิงหามหาราชินี พุทธศักราช ๒๕๔๓.** กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๔๓. ๘๑ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติในวโรกาส ๑๒ สิงหามหาราชินี ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๓)

สมเด็จพระบรมราชินีนาถกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม อาทิ โครงการป่ารักน้ำ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการสมเด็จฯ อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล และทรงเป็นองค์อุปถัมภ์มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่า และพรรณพืชแห่งประเทศไทย

๘๘. _____. **๑๒ สิงหามหาราชินี พุทธศักราช ๒๕๔๒**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๔๒. ๑๐๔ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติในวโรกาส ๑๒ สิงหามหาราชินี ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๒)

รวมพระบรมฉายาลักษณ์ ประกอบคำบรรยายเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ และพระราชประวัติโดยสังเขป

๘๙. **เย็นศิระเพราะพระบริบาล**. กรุงเทพฯ : องค์การค้าของคุรุสภา, ๒๕๔๒. ๙๕ หน้า. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเนื่องในวโรกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ)

พระราชประวัติ พระบรมฉายาลักษณ์ โดย เสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงเยี่ยมพสกนิกรทั่วราชอาณาจักร ในสมัยแรกๆ

๙๐. **รัชดาภิเษกสมรส**. กรุงเทพฯ : ศรีมิตรการพิมพ์, ม.ป.ป. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสครบรอบ ๒๕ ปี วันราชาภิเษกสมรส ใน พ.ศ. ๒๕๑๘)

หนังสือภาพพระราชพิธีอภิเษกสมรส และภาพพระราชกรณียกิจต่างๆ โดยให้คำอธิบาย เป็นคำกลอนในภาษาไทย และคำอธิบายภาพเป็นภาษาอังกฤษ

๙๑. **ราชินี**. กรุงเทพฯ : บางกอกสาสน์, ๒๕๒๘. ๙๐ หน้า. ภาพประกอบ.

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ตั้งแต่ทรงพระเยาว์ และพระราชกรณียกิจในด้านต่างๆ รวมทั้งการแต่งฉลองพระองค์ด้วยผ้าไทย

๙๒. แรคำ ประโดยคำ. **เพียงพระบาทยาตรามาประสบ**. กรุงเทพฯ : ชาวคณะโครงการหลวง, ๒๕๓๕. ๓๒ หน้า. ภาพประกอบ.

บทกวีเฉลิมพระเกียรติ เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕ เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กับงานโครงการหลวง ที่ประสบความสำเร็จอย่างมากเป็นที่รู้จักแพร่หลายในประเทศต่างๆ ทั่วโลก และได้รับรางวัลแมกไซไซ สาขา International Under Standing เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๓๑

๙๓. ลาวัลย์ โชตามระ. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๙” ใน **พระมเหสีเทวี**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, ๒๕๓๒. หน้า ๒๑๒ - ๒๒๖.

พระราชประวัติ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส การสถาปนาขึ้นเป็นสมเด็จพระราชินีสิริกิติ์ พระราชจริยาวัตร และพระราชดำรัส

๙๔. วราวุธ พันธ์กระวี. **ลิลิตพระราชประวัติ และพระบรมฉายาลักษณ์ของสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ (Her Majesty Queen Sirikit : A Birthday Tribute).** กรุงเทพฯ : จ๊อบพริ้นติ้ง, [๒๕๒๒]. ๑๔๔ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระบรมฉายาลักษณ์ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตรของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ลิลิตพระราชประวัติ ประกอบด้วย ร่าย โคลง และฉันท์ มีภาคภาษาอังกฤษ

๙๕. วารี อัมไพรวรรณ. **พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๕. ๑๑๒ หน้า. ภาพประกอบ.

รวบรวมพระราชประวัติ พระบรมฉายาลักษณ์ในพระอิริยาบถต่างๆ และพระราชกรณียกิจที่ได้ทรงปฏิบัติมานับตั้งแต่ทรงดำรงพระอิสริยยศเป็นสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถแห่งราชวงศ์จักรี

๙๖. _____. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จแม่ของแผ่นดิน**. กรุงเทพฯ : ภัทรินทร์, ๒๕๓๗. ๘๘ หน้า. ภาพประกอบ.

พระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติอย่างละเอียดตั้งแต่พระประสูติกาล ชีวิตเมื่อทรงพระเยาว์ การศึกษา ทรงเป็นพระคู่หมั้น ตามเสด็จฯ นิวัติประเทศไทยพระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ทรงเป็นผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ประสูติพระราชโอรส และพระราชธิดา พระราชกรณียกิจด้านสังคมสงเคราะห์ การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม งานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรมไทย การศาสนา การศึกษา และการทหาร

๙๗. วิลาวัณย์ วีรานุวัฒน์. **มัดหมี่ไหมไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ, ม.ป.ป. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

ประมวลเรื่องการเสด็จเยี่ยมราษฎรของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงตระหนักในพระราชหฤทัยว่าคนเหล่านี้แม้ท่าทางจะยากจน แต่ก็ใส่ผ้าไหมมัดหมี่กันหมด จึงควรส่งเสริมให้ทอผ้าไหมมัดหมี่เป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ ทรงแนะนำชาวบ้านให้ปลูกหม่อนเลี้ยงไหม รวมถึงขั้นตอนการผลิตเส้นไหมมัดหมี่

๙๘. _____. **มัดหมี่ไหมไทยสายใยชนบท**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรุงเทพฯ, ม.ป.ป. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

หนังสือภาพพระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ด้านการส่งเสริม การทอผ้าไหมมัดหมี่แก่ราษฎรไทยในภาคอีสาน และทรงเผยแพร่ผ้าไหมมัดหมี่ให้เป็นที่รู้จักกว้างขวางทั้งในประเทศและต่างประเทศ ท้ายเล่มเป็นตัวอย่างลายผ้าไหมมัดหมี่ลายต่างๆ

๙๙. ศรีนาถ สุริยะ, คุณหญิง. “ป่ารักษ์น้ำ - น้ำรักป่า” ใน **ป่ารักน้ำวันเด็กแห่งชาติ ๒๕๓๕**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา, ๒๕๓๔. หน้า ๑๖ - ๒๒.

พระราชกรณียกิจในด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติ เช่น ป่าเขา สายน้ำ ลำธาร เมื่อเสด็จไปทรงเยี่ยมราษฎรในถิ่นทุรกันดารทรงทราบถึงทุกข์ร้อนของราษฎรที่ขาดแคลนน้ำ ทรงเห็นความสำคัญของน้ำต่อชีวิตมนุษย์ดังพระราชดำรัสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๔ ว่า “มนุษย์ต้องพึ่งพาน้ำ ตั้งแต่อยู่ในครรภ์มารดา”

๑๐๐. ศูนย์รวมใจพิทักษ์ไทย. **สมเด็จและงานศิลปาชีพ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พายัพ, ม.ป.ป. ๑๓๖ หน้า. ภาพประกอบ.

รวบรวมกระแสพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๔ รอบ พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ โครงการต่างๆ ในทางการส่งเสริมอาชีพของราษฎรตามพระราชดำริ โครงการส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ ซึ่งได้แก่ การทอผ้าต่างๆ หัตถกรรมจักสานย่านลิเภา ดอกไม้ประดิษฐ์ ผลิตภัณฑ์ผ้าชาวเขา รวมทั้งเรื่องราวของมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ

๑๐๑. ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร. **งานศิลปาชีพ**. กรุงเทพฯ : ศูนย์ศิลปาชีพ, ๒๕๓๕. ๙๖ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เพื่อเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

ประวัติความเป็นมาของการจัดตั้งศูนย์ศิลปาชีพ การดำเนินงานรวมทั้งการฝึกอาชีพในสาขาวิชาชีพต่างๆ รวมทั้งสิ้น ๒๑ แผนก

๑๐๒. สภากาชาดไทย. **๑๐๐ ปี สภากาชาดไทย ๒๔๓๖ – ๒๕๓๖**. กรุงเทพฯ : บริษัท จิรเมธาโฆษณาและการพิมพ์ จำกัด, ๒๕๓๖. ๓๘๐ หน้า.

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกาสภากาชาดไทย พระราชกรณียกิจด้านงานสภากาชาดไทย ตั้งแต่พุทธศักราช ๒๔๙๙ จนถึงปัจจุบัน

๑๐๓. สภาสตรีไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์. **ทำเนียบสตรีไทย**. กรุงเทพฯ : ม.ป.ท., ๒๕๒๑. หน้าพิเศษ ๑ - ๕. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระจริยาวัตร โดยสังเขป

๑๐๔. สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์. **พระแม่อยู่คู่ฟ้าคู่พื้นไผทสยาม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์การพิมพ์, ๒๕๓๕. ๑๕๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๓๕)

พระราชประวัติโดยสังเขป ประวัติการก่อตั้งสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย พระมหากรุณาธิคุณที่มีต่อสภาสังคมสงเคราะห์ฯ ทรงเป็นองค์อุปถัมภ์และองค์ประธานกิตติมศักดิ์ และทรงเป็นยอดนักสังคมสงเคราะห์ ท้ายเล่มรวมเรื่องพระราชสดุดีและพระเกียรติคุณจากสถาบันต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

๑๐๕. _____. "พระราชดำรัส ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพิธีเปิดการประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ครั้งที่ ๓ ณ ห้องประชุมศาลาสันติธรรม วันอังคารที่ ๖ เมษายน พ.ศ. ๒๕๐๘" ใน **ประมวลพระราชดำรัสและพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป. หน้า ๔๐.

สาระสำคัญของพระราชดำรัส คือ ขอให้นักสังคมสงเคราะห์เห็นประโยชน์ร่วมกันเป็นหลักในการปฏิบัติงาน และขยายงานให้กว้างขวางขึ้นให้เพียงพอต่อความต้องการ และทันต่อเหตุการณ์ ก่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างรัฐและองค์กรเอกชน

๑๐๖. _____. "พระราชดำรัส ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในพิธีเปิดการประชุมการสังคมสงเคราะห์แห่งชาติ ครั้งที่ ๑ ณ ห้องประชุมศาลาสันติธรรม วันที่ ๒๙ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๐๓" ใน **ประมวลพระราชดำรัส และพระบรมราโชวาท ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, ม.ป.ป. หน้า ๓๙.

สาระสำคัญของพระราชดำรัส คือ สภาสังคมสงเคราะห์อยู่ในยุคของการขยายตัว รัฐและเอกชนต่างร่วมมือประสานงานในการรับใช้ประชาชนเพื่อเร่งรัดความเจริญมาสู่ประเทศ

๑๐๗. _____. **เรียงความที่ชนะการประกวด ในโอกาสวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๒๕**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, ๒๕๒๕. ๑๐๐ หน้า.

พระราชดำรัสพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ในพิธีเปิดงานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๒๕ เรียงความและคำขวัญที่ชนะการประกวดในโอกาสวันแม่แห่งชาติ เรื่อง "พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในฐานะที่ทรงเป็นแม่แห่งชาติ" คำกลอนเทิดพระเกียรติและพระจริยาวัตร พร้อมทั้งพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๑๐๘. _____. **วันน้อมเกล้าฯ**. ม.ป.ท., ม.ป.ป. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

หนังสือที่ระลึกเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถในด้านต่างๆ เพื่อถวายพระเกียรติ เนื่องในวันครบรอบปีที่ ๑๕ ของสภาสังคมสงเคราะห์ และปีสตรีระหว่างประเทศ (๑๙๗๕) ภาพพระราชกรณียกิจจัดเรียงตามลำดับ คำขวัญปีสตรีระหว่างประเทศ คือ เสมอภาคพัฒนาสันติสุข

๑๐๙. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๓**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, ๒๕๔๓. ๓๙๘ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่ตั้งแต่ปี ๒๕๒๖ - ๒๕๔๓ พระบรมฉายาลักษณ์ พระนิพนธ์คำขวัญวันแม่ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ ราชาภิเษกสมรส โครงการน้ำพระทัยพระราชทาน โครงการพระราชดำริสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี บทความเกี่ยวกับการเป็นนักวิทยาศาสตร์ ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี บทความเกี่ยวเนื่องกับแม่ แม่ดีเด่น ลูกกตัญญู คำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๐. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๑**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, ๒๕๔๑. ๓๓๒ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๔๑ การจัดงานวันแม่แห่งชาติของสภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่ปี ๒๕๑๙ - ๒๕๔๑ พระบรมฉายาลักษณ์ พระนิพนธ์คำขวัญวันแม่ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ โครงการน้ำพระทัยพระราชทาน บทความเกี่ยวกับแม่และลูก และคำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๑. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๐**. กรุงเทพฯ : สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย, ๒๕๔๐. ๓๙๔ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชกรณียกิจ โครงการตามพระราชดำริ เช่น โครงการป่ารักน้ำ มูลนิธิศิลปาชีพ โครงการระบบส่งน้ำและอ่างเก็บน้ำ รวมทั้งพระเกียรติคุณ พระราชสดุดีที่องค์กรสถาบันต่างๆ ทูลเกล้าถวายพระพรชัยมงคลราชสดุดี พระบรมฉายาลักษณ์ คำขวัญพระราชทาน

๑๑๒. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๙**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, ๒๕๓๙. ๓๑๔ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่ปี ๒๕๓๙ พระบรมฉายาลักษณ์ พระนิพนธ์เกี่ยวกับวันแม่ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ บทความเฉลิมพระเกียรติ โครงการศิลปาชีพ บทความต่างๆ เกี่ยวกับวันแม่ แม่ดีเด่น ลูกที่มีความกตัญญู และคำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๓. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๘**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, ๒๕๓๘. ๓๘๔ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่ปี ๒๕๓๘ พระนิพนธ์วันแม่ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระบรมฉายาลักษณ์ กำหนดการวันแม่แห่งชาติ บทความเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในต่างแดน และบทความเกี่ยวกับวันแม่ แม่ดีเด่น และคำประพันธ์ ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๔. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๗**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, ๒๕๓๗. ๔๒๔ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่ปี ๒๕๓๗ พระนิพนธ์วันแม่ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ เรื่อง "วันแม่" ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๗ พระราชดำรัส และคำขวัญวันแม่ ของ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระบรมฉายาลักษณ์ ศิลปาชีพพิเศษ กำหนดการจัดงานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๓๗ บทความเกี่ยวกับวันแม่แห่งชาติ และคำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๕. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๖**. กรุงเทพฯ : สมชายการพิมพ์, ๒๕๓๖. ๓๔๐ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๓๖ พระบรมฉายาลักษณ์ คำขวัญวันแม่ และพระดำรัสพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ กำหนดการจัดงานวันแม่แห่งชาติ บทความเฉลิมพระเกียรติ และคำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๖. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๑**. กรุงเทพฯ : บพิตรการพิมพ์, ๒๕๓๑. ๒๕๘ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๓๑ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ คำขวัญวันแม่ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ พระนิพนธ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระนิพนธ์พระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชร-กิติยาภา เกี่ยวกับวันแม่ หมายกำหนดการวันแม่แห่งชาติ แม่ดีเด่น และบทความเกี่ยวกับวันแม่พร้อมทั้งคำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๗. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๙**. กรุงเทพฯ : บพิตรการพิมพ์, ๒๕๒๙. ๓๔๔ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๒๙ คำขวัญวันแม่ของสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี และพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ พระราชดำรัสในพิธีเปิดงานวันแม่ กำหนดการและโครงการจัดงานวันแม่ปี ๒๕๒๙ แม่ดีเด่น บทความเกี่ยวกับวันแม่ คำขวัญ และเรียงความชนะการประกวดคำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๑๘. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๗**. กรุงเทพฯ : บพิตรการพิมพ์, ๒๕๒๗. ๒๖๘ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๒๗ พระราชเสาวนีย์ พระบรมฉายาลักษณ์ พระนิพนธ์วันแม่ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราช ฯ สยามมกุฎราชกุมาร สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าจุฬาภรณวลัยลักษณ์ อัครราชกุมารี พระนิพนธ์และพระดำรัสในพิธีเปิดงานวันแม่ของ พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ กำหนดการจัดงาน บทความเกี่ยวกับแม่ เรียงความและคำขวัญชนะการประกวดแม่ดีเด่น

๑๑๙. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๖**. กรุงเทพฯ : บพิตรการพิมพ์, ๒๕๒๖. ๒๑๒ หน้า. ภาพประกอบ.

พระนิพนธ์เรื่อง “แม่” ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา ฯ สยามบรมราชกุมารี คำขวัญและเรียงความชนะการประกวดวันแม่ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ บทละครเรื่อง “สมเด็จพระวิสุทธิ์กษัตริย์” รายชื่อแม่ดีเด่นของประเทศและจังหวัด พร้อมทั้งบทประพันธ์ เรื่อง “พระเกียรติคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในนานาประเทศ” โดย คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแมนกิจ

๑๒๐. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๕**. กรุงเทพฯ : บพิตรการพิมพ์, ๒๕๒๕. ๒๑๔ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมพระนิพนธ์ “วันเฉลิมสมเด็จแม่” ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระนิพนธ์ “แม่” ของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี และพระนิพนธ์ “วันแม่” ของพระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ เรียงความเกี่ยวกับเรื่อง “แม่” ที่ชนะการประกวดในปี พ.ศ. ๒๕๒๔ และปี พ.ศ. ๒๕๒๕ บทละครเรื่อง “มิตรแท้” ตลอดจนเพลงเกี่ยวกับแม่ ประพันธ์โดย ปราจีน ทรงเผ่า และรายชื่อแม่ที่ควรยกย่องประจำปี พ.ศ. ๒๕๒๕

๑๒๑. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๔**. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์, ๒๕๒๔. ๑๑๘ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๒๔ คำขวัญวันแม่ พระนิพนธ์ของสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร พระนิพนธ์วันแม่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี กำหนดการและโครงการจัดงานวันแม่ การประกวดคำขวัญ คำกลอน เรียงความ บทความเกี่ยวกับแม่ คำประพันธ์ถวายพระพรชัยมงคล

๑๒๒. _____. **วันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๐**. ม.ป.ท., ๒๕๒๑. ๑๐๔ หน้า. ภาพประกอบ.

การจัดงานวันแม่แห่งชาติเพื่อเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้า ฯ พระบรมราชินีนาถ และสมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี เทิดพระคุณแม่ที่มีต่อครอบครัว และสังคม และจัดให้มีการประกวดคำกลอนและคำขวัญวันแม่

๑๒๓. _____. **สตรีไทยใน ๒,๐๐๐ ปี**. กรุงเทพฯ : เทพนิมิตรการพิมพ์, ๒๕๓๐. ๒๒๔ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และประวัติสตรีไทย บทบาทสตรีไทยในอดีตและปัจจุบันที่ได้ทำคุณประโยชน์ต่อประเทศชาติ

๑๒๔. _____. **สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าแห่งเมตตาธรรม**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ไทยเขษม, ๒๕๒๓. ๓๖ หน้า. ภาพประกอบ.

พระมหากรุณาธิคุณ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ที่มีต่อประชาชนชาวกัมพูชาที่อพยพลี้ภัยสงคราม ทรงจัดตั้งศูนย์สภากาชาดไทยเขาล้าน จังหวัดตราด และทรงจัดตั้งกองทุนเมตตาสำหรับครอบครัวที่เดือดร้อน ทรงอุปถัมภ์ช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนโดยพระราชทานทุนเล่าเรียนด้วยพระราชทรัพย์ส่วนพระองค์

๑๒๕. _____. **๑๒ สิงหามหาราชินี วันแม่แห่งชาติ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ๒๕๓๐. ๒๘๗ หน้า. ภาพประกอบ.

คำขวัญพระราชทานวันแม่แห่งชาติปี ๒๕๓๐ บทความสดุดีเทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระศรีนครินทราบรมราชชนนี บทประทานสัมภาษณ์พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชาทินัดดามาตุ และพระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา พระบรมฉายาลักษณ์ บทสัมภาษณ์แม่ดีเด่น บทความเกี่ยวกับความสัมพันธ์ของแม่และลูก คำประพันธ์ถวายพระพร

๑๒๖. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับ พระราชกรณียกิจรังสรรค์ผ้าไหมไทย” ใน **ผ้าเอเชีย : มรดกร่วมทางวัฒนธรรม**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ, ๒๕๓๖. หน้า ๑๓ - ๑๕.

พระราชดำริเกี่ยวกับการส่งเสริมการทอผ้าไหมมัดหมี่เป็นอาชีพเสริมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ทรงรับซื้อไว้สำหรับตัดเย็บชุดฉลองพระองค์ และได้พระราชทานคำแนะนำเกี่ยวกับ พันธุ์ไหม สีย้อม ลวดลาย และคุณภาพของผ้าไหมมัดหมี่ ทรงก่อตั้งโรงฝึกศิลปาชีพในบริเวณสวนจิตรลดา เพื่อเป็นศูนย์กลางศิลปาชีพทั่วประเทศเมื่อปี พุทธศักราช ๒๕๒๒

๑๒๗. "สมเด็จพระบรมราชินีนาถ กับการส่งเสริมความเป็นไทย" ใน **นิยมไทย ๒๕๓๘ – ๒๕๓๙**. กรุงเทพฯ : ธุรกิจก้าวหน้า, ม.ป.ป. หน้า ๗๐ - ๗๖. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชเนื่องในมหามงคลฉลองสิริราชสมบัติครบรอบ ๕๐ ปี)

พระราชกรณียกิจที่ทรงมีต่อประชาราษฎร์ ทรงตามเสด็จฯ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ไปทุกแห่งทั่วราชอาณาจักร เพื่อสอดส่องดูแลทุกข์สุขของราษฎร เมื่อทรงพบปัญหาเดือดร้อนก็ทรงหาทางแก้ไข ทรงช่วยกลุ่มแม่บ้านในการสร้างรายได้เสริมให้ครอบครัว ทรงเป็นผู้นำในการฟื้นฟูพัฒนาทางด้านวัฒนธรรมโดยเฉพาะด้านหัตถกรรมท้องถิ่น

๑๒๘. สมบัติ พลายน้อย. **พระบรมราชินีและเจ้าจอมมารดา**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : รวมสาสน์, ๒๕๓๐. ๒๗๙ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ พระมเหสี พระราชชายา เจ้าจอมมารดา และเจ้าจอม ท้ายเล่มมีดรรชนีพระนามทุกพระองค์

๑๒๙. _____. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" ใน **พระบรมราชินีและเจ้าจอมมารดา**. พิมพ์ครั้งที่ ๔. กรุงเทพฯ : รวมสาสน์, ๒๕๔๑. หน้า ๒๒๘ - ๒๓๗. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ประกาศสถาปนาสมเด็จพระบรมราชินี พระราชโอรสและพระราชธิดา

๑๓๐. _____. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" ใน **พระบรมราชินีและเจ้าจอมมารดา**. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ : บำรุงสาสน์, ๒๕๓๕. หน้า ๒๒๘ - ๒๓๗. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส โดยสังเขป

๑๓๑. สมาคมไทยอเมริกัน. **ป่ารักน้ำ – ทางเลือกสู่การพัฒนาแบบยั่งยืน**. กรุงเทพฯ : สมาคมไทย – อเมริกัน, ๒๕๓๕. ๒๑๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์ในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

พระราชดำรัส พระราโชวาทและพระราชกรณียกิจ ด้านโครงการป่ารักน้ำ การฟื้นฟูศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านของไทย โครงการศิลปาชีพ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การสาธารณสุข การปลูกฝังคุณธรรมและจริยธรรม

๑๓๒. สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์. “พระเกียรติคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” โดยคุณหญิงจันทนี สันตะบุตร ใน **เครื่องหมายแห่งความรุ่งเรืองคือสภาพแห่งสตรี**. กรุงเทพฯ : สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทย ในพระบรมราชินูปถัมภ์, ๒๕๓๕. หน้า ๙ - ๑๕. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ)

บทความเฉลิมพระเกียรติในวโรกาสที่ทรงรับสมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยไว้ในพระบรมราชินูปถัมภ์ พระราชกรณียกิจโดยสังเขป อาทิ ด้านศิลปวัฒนธรรม โครงการพระราชดำริ การอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม เช่น โครงการป่ารักน้ำ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการวังปลา ความสัมพันธ์กับต่างประเทศ การเสด็จเยี่ยมประมุขของต่างประเทศ และบุคคลสำคัญ ตลอดจนสถาบันต่าง ๆ

๑๓๓. สมาคมศิษย์เซนฟรังซิสซาเวียร์ในพระบรมราชินูปถัมภ์. **หนังสือรวบรวมพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดัคชั่น, ๒๕๒๑. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

รวมพระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตั้งแต่ในอดีตจนถึงปัจจุบัน พร้อมคำอธิบาย

๑๓๔. สมาคมสตรีไทยแห่งประเทศไทย. **ดั่งดวงแก้วนำทางสว่างใส**. กรุงเทพฯ : สมาคม, ๒๕๒๓. ๙๖ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในศุภวาระเจริญพระชนมายุครบสี่รอบปีนักษัตร พุทธศักราช ๒๕๒๓)

พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระบรมฉายาลักษณ์ ประกอบคำบรรยายโดยสังเขป รวมทั้งพระราชดำรัสในโอกาสต่าง ๆ และการถวายคำประกาศเกียรติคุณขององค์การอาหารและเกษตรแห่งสหประชาชาติ ในการถวายเหรียญซีเรส

๑๓๕. สมาชิกกิตติมศักดิ์ เนติบัณฑิตยสภา. **เฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ องค์สมาชิกกิตติมศักดิ์เนติบัณฑิตยสภา**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ฟ, ๒๕๓๕. ๒๙๔ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕)

รวมพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจทั่วไป พระราชกรณียกิจในกิจการด้านกฎหมายกับเนติบัณฑิตยสภา พระราชดำรัส และประมวลภาพวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ

๑๓๖. สโมสรการไฟฟ้ายันฮี. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. นนทบุรี : โรงพิมพ์การไฟฟ้ายันฮี, ๒๕๑๑. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). (จัดพิมพ์ถวายโดยเสด็จพระราชกุศลสมทบ "ทุนสมเด็จ" ให้มูลนิธิช่วยนักเรียนที่ขาดแคลนในพระบรมราชินูปถัมภ์ เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ครบ ๓ รอบ วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๑)

พระราชประวัติ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส พระราชจริยาวัตร และพระราชกรณียกิจในด้านต่างๆ

๑๓๗. สวัสดิ์ ชวนเชย. **ประมวลภาพประวัติศาสตร์ชาติไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดัคชั่น, ๒๕๒๑. ๑๐๒๘ หน้า. ภาพประกอบ.

ประมวลภาพพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และบุคคลสำคัญในประวัติศาสตร์ชาติไทย ตั้งแต่สมัยสุโขทัยถึงรัชกาลปัจจุบัน

๑๓๘. สายปัญญาสมาคมในพระบรมราชินูปถัมภ์. **พระเมตตาคุณสู่ชนบท ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๓**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๓. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์ทูลเกล้าฯ ถวายในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๔ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๓)

ภาพพระราชกรณียกิจด้านการส่งเสริมให้ราษฎรทำงานหัตถกรรมพื้นบ้านเพื่อเป็นอาชีพเสริมจากงานเกษตรกรรม เช่น การทำกระเป๋าย่านลิเภา ตุ๊กตาไทย เครื่องเงิน การทอผ้าไหมพื้นบ้าน ผ้าจก ผ้าแพรวา เป็นต้น

๑๓๙. **สารานุกรมไทยสำหรับเยาวชนเล่ม ๑๒**. กรุงเทพฯ : สำนักงานกลางจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ม.ป.ป. ๔๑๓ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมโครงการในพระราชดำริของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โครงการต่างๆ ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ด้านการสาธารณสุข ได้แก่ งานคนไข้ในพระบรมราชานุเคราะห์ ด้านการศึกษา ได้แก่ งานนักเรียนในพระบรมราชานุเคราะห์ งานฎีการ้องทุกข์ มูลนิธิสายใจไทยฯ และมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ

๑๔๐. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับการศึกษาเพื่อเด็กและสตรี**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี, ๒๕๓๕. ๓๖ หน้า.ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เฉลิมพระเกียรติเนื่องในมหามงคลพระชนมพรรษา ๕ รอบ)

พระราชประวัติโดยสังเขป พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการศึกษาสำหรับเด็กและสตรี

๑๔๑. สำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครู. **ความเป็นครูสถิตในหทัยพระองค์ : สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๔๑. ๑๓๒ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาประเทศ ด้านการศึกษา โดยเฉพาะเรื่องการจัดการศึกษาของพระราชโอรสและพระราชธิดา ทรงเป็นครูคนแรกของลูก ทรงจัดตั้งศาลารวมใจเป็นห้องสมุดเอนกประสงค์ โครงการศิลปาชีพ โครงการป่ารักน้ำ มหาวิทยาลัยและวิทยาลัยทั้งในและต่างประเทศได้ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ต่างๆ รวมทั้งองค์การต่างๆ ทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญและรางวัล

๑๔๒. สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. **สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าของชาวไทยกับงานพัฒนาคุณภาพชีวิตสิ่งแวดล้อมและศิลปาชีพพิเศษเพื่อพสกนิกร**. กรุงเทพฯ : ๒๑ เซ็นจูรี่, ๒๕๓๕. ๑๐๓ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ)

พระราชกรณียกิจด้านการพัฒนาคุณภาพชีวิตเกี่ยวกับการสังคมสงเคราะห์สาธารณสุขขั้นมูลฐาน การศึกษา การพัฒนาอาชีพและจิตใจ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม โครงการป่ารักน้ำ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ สวนสิริกิติ์ ศิลปาชีพต่างๆ

๑๔๓. สำนักงานคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ. “พระเมตตาประชาราษฎร์” โดย รัชนี อรรถอังกูร ใน **พระแม่เจ้า**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๕. หน้า ๙๙ - ๑๐๖. ภาพประกอบ.

พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับการส่งเสริมให้ประชาชนมีงานทำตามโครงการพระราชดำริ เช่น โครงการศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร กองทุนพัฒนาเด็กและเยาวชนในถิ่นทุรกันดาร ทรงดำรงตำแหน่งองค์สภานายิกา ช่วยเหลือชาวเขมรอพยพ จนเป็นที่ประจักษ์และได้รับการสรรเสริญจากต่างประเทศในด้านมนุษยธรรม ในฐานะที่ทรงบำเพ็ญพระราชภารกิจแก่ชาวโลก

๑๔๔. สำนักงานปลัดกระทรวงกลาโหม. “แม่แห่งชาติ” โดย สมพงษ ร่มไทร ใน **พระแม่เจ้า**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๕. หน้า ๑๕ - ๒๐. ภาพประกอบ.

วันที่ ๑๒ สิงหาคมทุกปี เป็นวันเฉลิมพระชนมพรรษาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ คนไทยทุกคนได้เทิดทูนพระองค์ทรงเป็น “แม่แห่งชาติไทย” ทรงมีพระจริยาวัตร และพระราชกรณียกิจล้วนบำเพ็ญประโยชน์ต่อสังคมไทย ทรงมีพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ๖๐ พรรษา ในปี ๒๕๓๕

๑๔๕. _____. **ศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ (The Exhibition of Support Foundation).** กรุงเทพฯ : ๒๕๓๑, ๔๓ หน้า. ภาพประกอบ.

หนังสือภาพประกอบนิทรรศการศิลปาชีพฯ เรื่อง "The Exhibition of Support Foundation" ระหว่างวันที่ ๙ สิงหาคม - ๗ กันยายน ๒๕๓๑ ณ ศูนย์วัฒนธรรมแห่งประเทศไทย

๑๔๖. _____. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" ใน **เทิดพระเกียรติจอมทัพไทย**. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, ๒๕๔๖. หน้า ๔๒๑ - ๔๓๗. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติ พระราชพิธีราชาภิเษก พระยศและตำแหน่งทางการทหาร ทรงเป็นพระมิ่งขวัญเหล่าทหาร ตำรวจ และเจ้าหน้าที่ฝ่ายพลเรือนที่ปฏิบัติหน้าที่ และพระราชกรณียกิจโครงการศิลปาชีพ

๑๔๗. _____. "สัญลักษณ์ของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ" โดย ประสงค์ พวงดอกไม้ ใน **พระแม่เจ้า**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, ๒๕๓๕. หน้า ๑๒ - ๑๓. ภาพประกอบ.

ตราสัญลักษณ์ประจำพระองค์ พระชนมพรรษาครบ ๕ รอบ ประกอบด้วย อักษร พระนามาภิไธยย่อ ส.ก. ล้อมด้วยสายสร้อยห้อยมหาจักรี ภายใต้พระมหามงกุฎและพระเศวตฉัตร ๗ ชั้น ขนาบด้วยพระเศวตรฉัตร ๕ ชั้น เบื้องล่างมีแถบผ้าสีชมพูชื่องานพระราชพิธี

๑๔๘. สำนักงานสุธรรม นาวานุเคราะห์. **ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชกรณียกิจและพระราชจริยาวัตร**. พระนคร : โรงพิมพ์ผดุงศิลป์, ๒๕๐๙. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

ประมวลภาพพระบรมฉายาลักษณ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระฉายาลักษณ์สมเด็จพระเจ้าลูกยาเธอฯ และสมเด็จพระเจ้าลูกเธอฯ ทั้ง ๔ พระองค์ เกี่ยวกับพระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร

๑๔๙. _____. **ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร**. พระนคร : โรงพิมพ์ไทยแบบเรียน, ๒๕๐๘. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

พระบรมฉายาลักษณ์ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร ประกอบคำบรรยายภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๑๕๐. _____. **ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร**. พระนคร : โรงพิมพ์รามินทร์, ๒๕๐๖. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร มีคำบรรยายภาษาไทยและภาษาอังกฤษ

๑๕๑. สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. “โครงการปลูกป่าคุณธรรมเพื่อการพัฒนาตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” ใน **จากฟ้า...สู่ดิน เล่มที่ ๗**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๓๕. หน้า ๑๒๗ - ๑๓๓.

บทวิทยุรายการสารคดีจากฟ้าสู่ดิน ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วันที่ ๓๐ สิงหาคม ๒๕๓๓ พระราชดำริเกี่ยวกับการปลูกฝังคุณธรรมเพื่อการพัฒนาท้องถิ่นตัวอย่าง ที่บ้านแม่ตะไคร้ จังหวัดเชียงใหม่ ทรงเลือกใช้หลักคุณธรรมเบื้องต้นของพุทธศาสนาเป็นแกนนำในการพัฒนา ทรงเน้นพัฒนาจิตใจและหลักธรรมะเป็นหลัก ส่วนความช่วยเหลือด้านวัตถุนั้นเป็นรอง ทรงเชื่อมั่นว่าคุณธรรมของพุทธศาสนาจะนำความเจริญมั่นคง และความสงบสุขมาสู่คนในท้องถิ่น สังคมและประเทศชาติ

๑๕๒. _____. “โครงการปั้นตุ๊กตาชาววัง อันเนื่องมาจากพระราชดำริ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ตำบลบางเสด็จ อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง” ใน **จากฟ้า... สู่ดิน เล่ม ๔**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๓๒. หน้า ๑๓๔ - ๑๔๑.

ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการปั้นตุ๊กตาชาววัง เมื่อปีพุทธศักราช ๒๕๑๙ ที่อำเภอป่าโมก จังหวัดอ่างทอง เพื่อเป็นอาชีพเสริมของราษฎรที่ประสบปัญหาน้ำท่วมไร่นา ไม่สามารถทำการเกษตรติดต่อกันหลายปี ทรงพระราชทานอาชีพเสริม โดยทรงคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติ ภูมิประเทศ และภูมิอากาศของท้องถิ่น ทำให้ความเป็นอยู่ของราษฎรดีขึ้น

๑๕๓. _____. “โครงการพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” ใน **จากฟ้า...สู่ดิน เล่ม ๗**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๓๕. หน้า ๑๒๐ - ๑๒๖.

บทวิทยุรายการสารคดีจากฟ้าสู่ดิน ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วันที่ ๑๖ สิงหาคม ๒๕๓๓ กล่าวถึงพระราชกรณียกิจและแนวพระราชดำริโครงการป่ารักน้ำ และงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ อาทิการอนุรักษ์สัตว์ป่า ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งศูนย์พันธุ์สัตว์ป่าขึ้นทั่วทุกภาคของประเทศ

๑๕๔. _____. “โครงการศิลปาชีพพิเศษ” ใน **จากฟ้า...สู่ดิน เล่ม ๔**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๓๒. หน้า ๑๕๐ - ๑๕๘.

ทรงมีพระราชดำริให้ประชาชนมีอาชีพเสริมจากอาชีพเกษตรกรรมทำไร่ทำนา โดยคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติ ความต้องการและความสามารถของราษฎร ทรงมอบหมายให้จัดหาครูสอนศิลปหัตถกรรมหลายสาขาโดยให้สามารถใช้ประโยชน์จากวัสดุพื้นฐานปัจจุบันโครงการศิลปาชีพได้ครอบคลุมทั่วประเทศ

๑๕๕. _____. “โครงการศิลปาชีพพิเศษเครื่องปั้นดินเผา” ใน **จากฟ้า...สู่ดิน เล่ม ๔**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๓๒. หน้า ๑๔๒ - ๑๔๙.

โครงการเครื่องปั้นดินเผา เป็นโครงการหนึ่งที่อยู่ในโครงการศิลปาชีพพิเศษ โดยจัดครูออกไปฝึกหัดให้เกษตรกรใช้เวลาว่างจากการประกอบอาชีพหลัก มาหาอาชีพเสริม อาศัยศิลปหัตถกรรมและงานฝีมือของท้องถิ่นนั้น ทรงพระราชทานต้นแบบซึ่งเป็นรูปแบบเอกลักษณ์ของแต่ละภาค ทำให้ราษฎรประกอบเป็นอาชีพหลักได้ และมีรายได้เพิ่มขึ้น

๑๕๖. _____. “โครงการศูนย์สภากาชาดไทยเขาล้าน อำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด ตามพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” ใน **จากฟ้า...สู่ดิน เล่ม ๔**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรไทย, ๒๕๓๒. หน้า ๖๙ - ๗๖.

ทรงมีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการศูนย์สภากาชาดไทย ให้ความช่วยเหลือ เขมรอพยพ ที่เขาล้าน จังหวัดตราด โดยให้อยู่ในเขตกักกัน ได้พระราชทานในเรื่องการศึกษา และอาชีพ เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้ในประเทศที่สามที่ต้องการอพยพไปอยู่

๑๕๗. _____. “โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำตามพระราชดำริของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” ใน **จากฟ้า...สู่ดินเล่ม ๔**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ อักษรไทย, ๒๕๓๒. หน้า ๑๕๙ - ๑๖๗.

ทรงมีพระราชดำริในการจัดตั้งโครงการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำทรงให้ความสำคัญทั้งปลาไทย และปลาต่างชาติที่มีคุณค่าทางอาหาร รวมถึงกุ้งก้ามกราม และเต่าทะเลของไทย ทรงพระราชทานคำแนะนำที่เหมาะสมต่อภูมิภาค เป็นโครงการที่มีประโยชน์เพิ่มผลผลิตสัตว์น้ำ ให้มีปริมาณสูงขึ้น

๑๕๘. _____. “ชาวโลกแซ่ซ้องสดุดี สมเด็จพระบรมราชินีนาถ” โดย คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ ใน **สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๙**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๓๒. หน้า ๑๕ - ๑๙.

พระราชกรณียกิจต่างๆ และพระเกียรติคุณที่ต่างประเทศทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ เหรียญและรางวัล

๑๕๙. _____. “วันราชาภิเษกสมรส พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ๒๘ เมษายน ๒๔๙๓” โดย วนิดา สถิตานนท์ ใน **สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๗**. กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๓๐. หน้า ๔๔ -๔๘.

ความหมายของการสมรส ธรรมะของผู้ครองเรือนและสังคหวัตถุ พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส เมื่อวันที่ ๒๘ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๙๓

๑๖๐. _____. “ศิลปาชีพช่วย...ชาวไทยอยู่ดีด้วยศิลปไทย” **ใน จากฟ้า...สู่ดิน เล่ม ๗**.กรุงเทพฯ : สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ, ๒๕๓๕. หน้า ๑๑๒ - ๑๑๙.

บทวิทยุรายการสารคดี จากฟ้า...สู่ดิน ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย วันที่ ๒ สิงหาคม ๒๕๓๓ พระราชดำริงานด้านศิลปาชีพ การจัดตั้งมลนิธิศิลปาชีพเพื่อประกอบอาชีพของเกษตรกรในชนบท และเพื่อเป็น การอนุรักษ์ศิลปพื้นบ้านแต่โบราณให้คงอยู่ต่อไป อาทิ โครงการการอาชีพของกลุ่มสตรีหุบกระพง การจักสานย่านลิเภา การทอผ้าไหมมัดหมี่ของภาคอีสาน โครงการทอผ้าและริเริ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม ผ้าตีนจก ผ้ายกของภาคเหนือ เป็นต้น

๑๖๑. _____. **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พริ้นท์ จำกัด, ๒๕๓๕. ๑๙๙ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ปีพุทธศักราช ๒๕๓๕)

การเสด็จเยี่ยมราษฎรในท้องถิ่นทุรกันดาร ทำให้ทรงเห็นสภาพความแห้งแล้งของธรรมชาติ จึงทรงให้ความสนพระทัยทรัพยากรธรรมชาติ โดยทรงริเริ่มโครงการอนุรักษ์ป่าไม้และสัตว์ป่า เช่น โครงการอนุรักษ์สัตว์น้ำ โครงการฟื้นฟูปลาไทย โครงการจัดตั้งวังปลา โครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล โครงการเพาะพันธุ์หอยมุกจาน และทรัพยากรธรรมชาติทั้งทางบก ทางน้ำ อีกหลายโครงการ การฟื้นฟูสภาพป่าไม้และรักษาสมดุลของธรรมชาติและนิเวศวิทยาจากการทำลายป่า

๑๖๒. สำนักนายกรัฐมนตรี คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ. **สตรีไทย**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ฟ จำกัด, ม.ป.ป. หน้า ๕ - ๒๘.

พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ โดยสังเขป

๑๖๓. สำนักพระราชวัง. **เสด็จฯ เยี่ยมราษฎร**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๔๒. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

พระบรมฉายาลักษณ์ประกอบคำบรรยาย ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ภาคเหนือ และภาคใต้ เมื่อปีพุทธศักราช ๒๔๙๘ ๒๕๐๑ และ ๒๕๐๒ ตามลำดับ

๑๖๔. _____. **เสด็จฯ เยี่ยมราษฎร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บวรสารการพิมพ์, ๒๕๓๒. ๓ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

สมุดภาพพระราชกรณียกิจเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรตามภูมิภาคต่าง ๆ แบ่งเนื้อหาเป็น ๓ เล่ม คือ เล่มที่ ๑ ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ระหว่างวันที่ ๒ - ๒๐ พฤศจิกายน ๒๔๙๘ เล่มที่ ๒ ภาคเหนือ ระหว่างวันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ถึง ๑๗ มีนาคม ๒๕๐๑ และเล่มที่ ๓ ภาคใต้ ระหว่างวันที่ ๖ - ๒๖ มีนาคม ๒๕๐๒ ภาพที่ปรากฏเป็นภาพสีที่ได้ถ่ายจากฟิล์มภาพยนตร์ส่วนพระองค์

๑๖๕. _____. **เสด็จฯ เยี่ยมราษฎร ภาคใต้ พ.ศ. ๒๕๐๒**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๘. ๒ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

สมุดภาพประกอบบทบรรยายภาพยนตร์ส่วนพระองค์ ในการเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมราษฎรทางภาคใต้ เมื่อพุทธศักราช ๒๕๐๒ เป็นครั้งแรกในรัชสมัย มีภาพรวมทั้งสิ้น ๑,๐๐๐ ภาพ

๑๖๖. _____. **เสด็จฯ เยือนทวีปยุโรป พ.ศ. ๒๕๐๓ (๒)**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๗. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชกรณียกิจในการเสด็จพระราชดำเนิน เยือนยุโรป ๔ ประเทศ คือ นอร์เวย์ สวีเดน อิตาลี และเบลเยี่ยม ระหว่างวันที่ ๑๗ กันยายน ถึง ๗ ตุลาคม ๒๕๐๓

๑๖๗. _____. **เสด็จเยือนทวีปยุโรป ๕ ประเทศ พ.ศ. ๒๕๐๓**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน), ๒๕๓๖. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์พระราชกรณียกิจในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนทวีปยุโรป ๕ ประเทศ คือ อังกฤษ เยอรมนี โปรตุเกส สวิตเซอร์แลนด์ และเดนมาร์ก ระหว่างวันที่ ๑๕ กรกฎาคม ถึงวันที่ ๑๓ กันยายน ๒๕๐๓

๑๖๘. _____. **เสด็จเยือนสาธารณรัฐเวียดนาม สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สหภาพพม่า สหพันธรัฐมลายา สาธารณรัฐฟิลิปปินส์**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์พริ้นติ้งกรุ๊ฟ, ๒๕๓๔. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในมหามงคลสมัยเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ ธันวาคม ๒๕๓๔)

ประมวลภาพในการเสด็จพระราชดำเนินเยือนสาธารณรัฐเวียดนาม เมื่อวันที่ ๑๘ - ๒๑ ธันวาคม ๒๕๐๒ สาธารณรัฐอินโดนีเซีย เมื่อวันที่ ๘ - ๑๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๐๓ สหภาพพม่า เมื่อวันที่ ๒ - ๕ มีนาคม ๒๕๐๓ สหพันธรัฐมลายา เมื่อวันที่ ๒๐ - ๒๗ มิถุนายน ๒๕๐๕ และสาธารณรัฐฟิลิปปินส์ เมื่อวันที่ ๙ - ๑๔ สิงหาคม ๒๕๐๖

๑๖๙. สำนักพิมพ์สกุลไทย. **สมุดภาพพระบรมฉายาลักษณ์ ชุดเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกา**. กรุงเทพฯ : ๒๕๐๓, ๑๙๕ หน้า. ภาพประกอบ

พระบรมฉายาลักษณ์ขณะเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกา ระหว่างวันที่ ๑๔ มิถุนายน ถึงวันที่ ๑๔ กรกฎาคม ๒๕๐๓

๑๗๐. สำนักพิมพ์อักษรบัณฑิต. **ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : อักษรบัณฑิต, ๒๕๒๐. ๑๐๑ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เพื่อเทิดพระเกียรติเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา)

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๑๗๑. สำนักราชเลขาธิการ. **การเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศอังกฤษ พุทธศักราช ๒๕๐๓ และพุทธศักราช ๒๕๐๙**. กรุงเทพฯ : ด่านสุทธาการพิมพ์, ๒๕๓๔. ๒๘๐ หน้า. ภาพประกอบ.

พระบรมฉายาลักษณ์และข้อมูลเกี่ยวกับโดยเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อคราวเสด็จพระราชดำเนินเยือนประเทศอังกฤษอย่างเป็นทางการ ระหว่างวันที่ ๑๙ - ๒๓ กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๕๐๓

๑๗๒. _____ . **ดรรชนีวารสารไทย เรื่อง พระบรมราชจักรีวงศ์ ประมวลจากบทความระหว่าง พ.ศ. ๒๕๒๐ – ๒๕๒๖**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๘. ๒๒๙ หน้า.

ประมวลรายชื่อบทความเกี่ยวกับพระบรมราชจักรีวงศ์จากวารสารภาษาไทย จำนวน ๔๑ รายชื่อ ที่จัดพิมพ์เผยแพร่ระหว่างเดือนมกราคม ๒๕๒๑ ถึง ธันวาคม ๒๕๒๖ จัดเรียงดรรชนีตามลำดับอักษรหัวเรื่อง ในส่วนที่เกี่ยวกับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จะอยู่ภายใต้หัวเรื่องพระนาม และหัวเรื่องโครงการในพระราชดำริ แหล่งข้อมูลที่รวบรวม ๔ แห่ง คือ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดสำนักราชเลขาธิการ และหอสมุดแห่งชาติ

๑๗๓. _____ . **บรรณานุกรมเรื่องพระบรมราชจักรีวงศ์ ประมวลรายชื่อหนังสือเล่มและวิทยานิพนธ์ เล่ม ๒ พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๒๘**. กรุงเทพฯ, ๒๕๓๐. ๒๐๘ หน้า.

รวมรายชื่อหนังสือและวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพระบรมราชจักรีวงศ์พร้อมบรรณนิทัศน์ประกอบ ซึ่งในส่วนที่เกี่ยวกับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ มีทั้งสิ้น ๒๔ รายการ การจัดทำบรรณานุกรม ประมวลจากหนังสือที่มีอยู่ในหอสมุดแห่งชาติ ห้องสมุดสำนักราชเลขาธิการ สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

๑๗๔. _____. **บรรณานุกรมเรื่องพระบรมราชจักรีวงศ์ ประมวลรายชื่อหนังสือเล่มและวิทยานิพนธ์**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๕. ๓๐๖ หน้า.

รวมรายชื่อหนังสือและวิทยานิพนธ์เกี่ยวกับพระบรมราชจักรีวงศ์พร้อมบรรณ-นิทัศน์ประกอบ จากห้องสมุดที่เป็นแหล่งข้อมูล ๔ แห่ง คือ สถาบันวิทยบริการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สำนักหอสมุดมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ ห้องสมุดสำนักราชเลขาธิการ และหอสมุดแห่งชาติ

๑๗๕. _____. **ประมวลพระราชดำรัสและพระราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนเมษายน ๒๕๑๖ จนถึงเดือนมิถุนายน ๒๕๑๙**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร, ๒๕๑๙. ๑๐๗ หน้า. (จัดพิมพ์ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๘)

ประมวลพระราชดำรัส และพระราโชวาทในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๑๗๖. _____. **ประมวลพระราชดำรัสและพระราโชวาทที่พระราชทานในโอกาสต่าง ๆ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๔๙๙ จนถึงเดือนพฤศจิกายน ๒๕๐๕**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์กรมแผนที่ทหาร, ๒๕๑๖. ๒๗๒ หน้า. (จัดพิมพ์ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๑๖)

ประมวลพระราชดำรัส พระราโชวาทในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระราชทานแก่คณะบุคคลในโอกาสต่างๆ ตั้งแต่เดือนกรกฎาคม ๒๔๙๙ - ๒๕๑๖

๑๗๗. _____. **พระบรมราโชวาทและพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์อักษรพัฒนา, ๒๕๑๙. ๒๘๙ หน้า. (อนุสรณ์งานพระราชทานเพลิงศพนายชวน สิงหลกะ)

ประมวลพระบรมราโชวาท และพระราชดำรัสในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระดำรัสของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๑๗๘. _____. **พระราชกรณียกิจ**. พระนคร : ศิริมิตรการพิมพ์, ๒๕๑๑. ภาพประกอบ.

ประมวลภาพพระราชกรณียกิจของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๑๗๙. _____.**พระราชกรณียกิจระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๒๙-กันยายน ๒๕๓๐**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๓๓. ๓๑๘ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์ในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา)

ประมวลพระราชกรณียกิจในรอบปีระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๒๙ – กันยายน ๒๕๓๐ รวมทั้งการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่างๆ พร้อมด้วยพระบรมฉายาลักษณ์ ซึ่งช่างภาพส่วนพระองค์ได้บันทึกไว้

๑๘๐. _____ . **พระราชกรณียกิจระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๑๗ – กันยายน ๒๕๑๘**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐. ๓๐๓ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์ในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา)

ประมวลพระราชกรณียกิจในรอบปีระหว่างเดือนตุลาคม ๒๕๑๗ – กันยายน ๒๕๑๘ รวมทั้งการเสด็จพระราชดำเนินไปทรงเยี่ยมราษฎรในจังหวัดต่างๆ พร้อมด้วยพระบรมฉายาลักษณ์ซึ่งช่างภาพส่วนพระองค์ได้บันทึกไว้

๑๘๑. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี. **จากฟ้า...สู่ดิน เล่ม ๔**. กรุงเทพฯ, ๒๕๓๑. ๑๙๗ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทวิทยุ และบทสัมภาษณ์จากรายการสารคดี “จากฟ้า...สู่ดิน” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ตั้งแต่ ตุลาคม ๒๕๒๘ – ตุลาคม ๒๕๒๙ มีบทวิทยุที่เกี่ยวเนื่องคือ โครงการศูนย์สภากาชาดไทยเขาล้านอำเภอคลองใหญ่ จังหวัดตราด โครงการปั้นตุ๊กตาชาววัง โครงการศิลปาชีพพิเศษ เครื่องปั้นดินเผา โครงการอนุรักษ์ทรัพยากรสัตว์น้ำ

๑๘๒. _____ . **จากฟ้า...สู่ดิน**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๗. ๑๑๐ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทวิทยุจากรายการสารคดี “จากฟ้า...สู่ดิน” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ มีบทวิทยุที่เกี่ยวเนื่องเรื่อง “พระราชทานพระพุทธนวราชบพิตรแก่กรุงเทพมหานคร”

๑๘๓. _____ . **จากฟ้า...สู่ดิน ๒**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๗. ๒๖๑ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทวิทยุจากรายการสารคดี “จากฟ้า...สู่ดิน” ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยตั้งแต่ มกราคม ๒๕๒๖ – พฤษภาคม ๒๕๒๗ มีบทวิทยุที่เกี่ยวเนื่อง คือ โครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล โครงการฝึกอาชีพในงานศิลปาชีพพิเศษ แม่หลวงของไทย และโครงการป่ารักน้ำ

๑๘๔. _____ . **เฉลิมพระเกียรติพระราชวงศ์ฝ่ายใน**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๗. ๙๘ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทความที่เผยแพร่ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทยเกี่ยวกับพระราชประวัติ พระประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระกรณียกิจ อันเป็นประโยชน์ด้านต่างๆ และพระเกียรติคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จพระบรมราชินี และพระราชวงศ์ฝ่ายในของราชวงศ์จักรี

๑๘๕. _____. **บรรณานุกรมสถาบันกษัตริย์ในราชวงศ์จักรี**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๕. ๑๘๒ หน้า. (จัดพิมพ์เนื่องในมหามงคลกรุงรัตนโกสินทร์มีอายุครบ ๒๐๐ ปี ใน พ.ศ.๒๕๒๕)

บรรณานุกรมหนังสือเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ในพระบรมราชจักรีวงศ์แต่ละพระองค์ เฉพาะบรรณานุกรมที่เกี่ยวกับรัชกาลปัจจุบัน ได้รวมเรื่องราวเพิ่มเติมเกี่ยวกับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ และพระบรมวงศานุวงศ์ โดยรวบรวมจากหนังสือ เอกสารงานวิจัย วิทยานิพนธ์ และบทความวารสาร รวมทั้งสิ้น ๖๒๘ รายการ พร้อมบรรณนิทัศน์

๑๘๖. _____. "พระเกียรติคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถในนานาประเทศ" โดย คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ. ใน **สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๕. หน้า ๕๘ - ๖๑.

พระราชกรณียกิจและพระเกียรติคุณที่ต่างประเทศทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาบัณฑิต กิตติมศักดิ์ และเหรียญรางวัลต่างๆ

๑๘๗. _____. "พระราชกรณียกิจบางประการของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" โดย วนิดา สถิตานนท์. ใน **สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๒**. พิมพ์ครั้งที่ ๒. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๕. หน้า ๕๒ - ๕๖.

พระราชกรณียกิจและพระปรีชาสามารถด้านศิลปะ เช่น การฟื้นฟูชุดไทย โครงการปั้นตุ๊กตาไทย การทอผ้า

๑๘๘. _____. **สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๑๐**. กรุงเทพฯ, ๒๕๓๓. ๘๖ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทความพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ บุคคลสำคัญของไทยในอดีตและปัจจุบัน ออกอากาศทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย

๑๘๙. _____. **สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๒**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๖. ๑๐๓ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทความออกอากาศเผยแพร่ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย เฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทย สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กล่าวถึงพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจที่สำคัญๆ ชีวประวัติและผลงานบุคคลสำคัญของไทย ด้านการเกษตร การปกครอง การศาสนา และวรรณคดี

๑๙๐. _____ . **สดุดีบุคคลสำคัญ เล่ม ๑**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๕. ๑๐๖ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมบทความเฉลิมพระเกียรติพระมหากษัตริย์ไทยแห่งพระบรมราชจักรีวงศ์ ทั้งในอดีต และปัจจุบัน บทความเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กล่าวถึงพระราชประวัติและพระราชกรณียกิจ บทความสดุดีประวัติบุคคลสำคัญของไทย ซึ่งเผยแพร่ออกอากาศ ทางสถานีวิทยุกระจายเสียงแห่งประเทศไทย ในวันเฉลิมพระชนมพรรษาและวันที่ระลึกของบุคคลสำคัญ

๑๙๑. _____ . **สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับสิ่งแวดล้อม**. กรุงเทพฯ : ศิริวัฒนาอินเตอร์พรินท์, ๒๕๓๕. ๑๙๙ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชกรณียกิจเกี่ยวกับโครงการอนุรักษ์ และโครงการในพระราชดำริของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ได้แก่ โครงการปลูกฝังคุณธรรมและพัฒนาป่าแม่ตะไคร้ โครงการสวนป่าสิริกิติ์ โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการพัฒนาพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ด้านอนุรักษ์สัตว์ป่าและพืชพรรณ ได้แก่ โครงการเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าหายาก โครงการนำสัตว์ป่าคืนสู่ธรรมชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่าภูเขียว ด้านอนุรักษ์สัตว์น้ำ ได้แก่ โครงการฟื้นฟูปลาไทย โครงการจัดตั้งวังปลา ณ ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร โครงการอนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล โครงการเพาะพันธุ์หอยมุกจาน โครงการกุ้งก้ามกรามในโครงการป่ารักน้ำ กุ้งสมเด็จฯ นอกจากนี้ยังทรงจัดตั้งมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ มีพระราชดำริให้จัดตั้งโครงการปั้นตุ๊กตาชาววัง จัดสร้างโรงปั้นเซรามิก พระราชดำรัสและพระราโชบายเกี่ยวกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๑๙๒. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี สำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ. **คติไทย ๒**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ ป.สัมพันธ์พาณิชย์, ๒๕๒๔. ๖๒ หน้า.

ประมวลพระราชดำรัส พระบรมราโชวาท และพระราโชวาทของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในเรื่องความมีวินัย การประสานประโยชน์ ความสามัคคี คุณธรรม ความรักชาติ การพัฒนาชนบท การศึกษา และหลักการประชาธิปไตย

๑๙๓. สิริ เปรมจิตต์. “พระราโชวาทอันเป็นอมตะ ของ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” ใน **พระพุทธศาสนา ในประเทศไทย**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์บำรุงนุกูลกิจ, ๒๕๒๒. หน้า ๑๑ - ๒๕.

ทรงซาบซึ้งในรสพระพุทธธรรมอย่างลึกซึ้ง ทรงเข้าถึงหลักพุทธธรรม ที่เรียกว่าหลักอนิจตาธรรม คือความไม่เที่ยงแท้แน่นอนของสิ่งทั้งปวง ความไม่แน่นอนของสรรพสิ่งในโลกอันเป็นสัจธรรมของโลก

๑๙๔. สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า. **ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการ**. นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : โรงพิมพ์มิตรสยาม, ๒๕๑๕. ๘๘ หน้า. (จัดพิมพ์เป็นที่ระลึกในงานพระราชทานเพลิงศพ นายดาบสิทธิ์ จารุนาค)

พระราชนิพนธ์ส่วนพระองค์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเล่าถึงการตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปทรงเยือนประเทศต่างๆ ในทวีปอเมริกาและทวีปยุโรป รวม ๑๕ ประเทศ ทรงเล่าถึงการเดินทาง การจัดเตรียมเครื่องแต่งกาย การต้อนรับพระราชกรณียกิจ และพระราชจริยาวัตร

๑๙๕. _____. **ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการ**. นครหลวงกรุงเทพธนบุรี : โรงพิมพ์สรรพสามิต, ๒๕๑๕. ๑๒๙ หน้า. (จัดพิมพ์ในงานรับพระราชทานเพลิงศพ พระยารัตนภักดี (แจ้ง สุวรรณภักดี) ท.จ.ท.ม. ในพระบรมราชานุเคราะห์ ณ เมรุหน้าพลับพลาอิสริยาภรณ์ วัดเทพศิรินทราวาส วันจันทร์ที่ ๑๙ มิถุนายน ๒๕๑๕)

พระราชนิพนธ์ส่วนพระองค์ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงเล่าถึงการตามเสด็จพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวไปต่างประเทศ ในทวีปอเมริกาและยุโรป ๑๕ ประเทศ ทรงเล่าถึงการเดินทาง ตลอดจนการพบปะกับผู้นำของแต่ละประเทศ การต้อนรับและพระราชกรณียกิจต่างๆ ที่ทรงปฏิบัติ

๑๙๖. _____. **ณรงค์เดช**. กรุงเทพฯ : ประชุมทองการพิมพ์, ๒๕๒๘. ๓๕๐ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชนิพนธ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พิมพ์พระราชทานในงานพระราชทานเพลิงศพ พันโท ณรงค์เดช นันทโพธิเดช อดีตผู้บังคับกองพันทหารราบที่ ๒ กรมทหารราบที่ ๒๑ รักษาพระองค์ และผู้อำนวยการโครงการพัฒนาตามพระราชดำริ

๑๙๗. _____. **ปิยราชิโนวาท สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์พิทักษ์อักษร, ๒๕๒๘. ๓๕๒ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมพระราชดำรัส พระราโชวาท พระราชกระแสคำขวัญ ที่พระราชทานแก่ผู้เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทในโอกาสต่างๆ อาทิ งานเฉลิมพระชนมพรรษา เสด็จฯ ทรงเปิดงานบำเพ็ญประโยชน์ต่างๆ พระราชทานเข็มที่ระลึกแก่ผู้บริจาคโลหิตให้สภากาชาดไทย พระราชทานปริญญาบัตร พระราชกระแสคำขวัญ พระราชกระแสพระราชทานสัมภาษณ์กลุ่มนักข่าวหญิง การเสด็จพระราชดำเนินเยือนสหรัฐอเมริกา และภาพพระราชกรณียกิจในวโรกาสต่างๆ

๑๙๘. _____ . **พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช**. กรุงเทพฯ : สำนักราชเลขาธิการ, ๒๕๑๑. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ.

เป็นหนังสือที่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงจัดทำถวายพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเพื่อพระราชทานเป็นที่ระลึกแก่ผู้เข้าเฝ้าฯโดยรวบรวมพระบรมฉายาลักษณ์ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระราชอิริยาบถพักผ่อน ในยามว่าง

๑๙๙. สุวรรณี ปัตตนาภรณ์. **เรียงความเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในอภิลักขิตสมัยเฉลิมพระชนมายุครบ ๔ รอบ วันที่ ๑๒ สิงหาคม พุทธศักราช ๒๕๒๓**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์การพิมพ์, ๒๕๒๓. ๑๒๔ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดประกวดโดยสภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชินูปถัมภ์และธนาคารศรีนคร)

เรียงความรางวัลชมเชยในหัวข้อเรื่อง “เรียงความเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” โดย เด็กหญิงสุวรรณี ปัตตนาภรณ์ กล่าวถึงพระราชประวัติ พระราชจริยาวัตร พระราชกรณียกิจ และพระเกียรติคุณ

๒๐๐. สุวิชา, นามแฝง. **พระจันทร์ขึ้นที่อเมริกา**. กรุงเทพฯ : ธนาคารศรีนคร, ๒๕๒๘. ๑๓๐ หน้า. ภาพประกอบ.

ประมวลภาพพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ในการเสด็จฯ เยือนประเทศสหรัฐอเมริกา พร้อมกับทรงนำศิลปหัตถกรรมของโครงการมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพฯ ไปเผยแพร่ เมื่อเดือนมีนาคม ๒๕๒๘

๒๐๑. **อัลบั้มพระบรมฉายาลักษณ์ และพระราชประวัติพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ**. กรุงเทพฯ : บัณฑิตและเพื่อน, ๒๕๒๐. ๑ เล่ม (ไม่มีเลขหน้า). ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เพื่อน้อมเกล้าน้อมกระหม่อมถวายความจงรักภักดีต่อพระองค์ท่าน และได้ร่วมโดยเสด็จพระราชกุศล)

พระราชประวัติ และพระบรมฉายาลักษณ์ พร้อมคำอธิบายทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ

๒๐๒. อาร์เอสโปรโมชั่น. **๑๒ สิงหามหาราชินี**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ซี.เค, [๒๕๒๗]. ๙๘ หน้า. ภาพประกอบ.

พระราชประวัติโดยสังเขป พระราชดำรัส ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ และพระราชกรณียกิจ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๒๐๓. อาริยา สินธุจริวัตร. **เครื่องหมายแห่งความเจริญรุ่งเรืองคือสภาพแห่งสตรี**. กรุงเทพฯ : สมาคมบัณฑิตสตรีทางกฎหมายแห่งประเทศไทยฯ, ๒๕๓๕. ๓๔๘ หน้า.

รวมเรื่องพระเกียรติคุณและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ และเรื่องเกี่ยวกับสตรีโดยทั่วๆ ไปรวมทั้งกฎหมายต่างๆ ที่เกี่ยวกับสตรี

๒๐๔. _____. **งานศิลปาชีพพิเศษ**. กรุงเทพฯ : มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษฯ, ๒๕๒๗. ๖๓ หน้า.

ประวัติความเป็นมาของงานศิลปาชีพพิเศษ พระราชปณิธาน โครงการศิลปาชีพพิเศษและศูนย์ศิลปาชีพพิเศษบางไทร ท้ายเล่มเป็นภาคภาษาอังกฤษ

๒๐๕. _____. **พระราชกระแสสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพระราชทานสัมภาษณ์แก่กลุ่มนักข่าวหญิง วันพฤหัสบดีที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๒๓**. กรุงเทพฯ, ๒๕๒๔. ๗๒ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในปีกึ่งทศวรรษแห่งปีสตรีขององค์การสหประชาชาติ)

พระราชกระแสเรื่อง “เนื่องในส่วนพระองค์” พระราชทานสัมภาษณ์แก่กลุ่มนักข่าวหญิง พร้อมทั้งพระบรมฉายาลักษณ์

๒๐๖. อุดม ประมวลวิทยา. **เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ**. พระนคร : ประชากรชาติไทย, ๒๕๑๓. ๑๕๐ หน้า. ภาพประกอบ.

รวมพระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจด้านการศึกษา พระราชพิธีอภิเษกสมรส ทรงดำรงตำแหน่งสภานายิกาสภากาชาดไทย รวมทั้งพระประวัติพระบิดา สมเด็จพระอัยกา และสมเด็จปู่

๒๐๗. _____. **เสด็จประพาส ๒๗ ประเทศ**. พระนคร : โอเดียนสโตร์, ๒๕๑๔. ๒๐๓ หน้า. ภาพประกอบ. (จัดพิมพ์เนื่องในงานพระราชพิธีรัชดาภิเษกฉลองสิริราชสมบัติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่เสด็จเถลิงถวัลย์ราชสมบัติครบ ๒๕ ปี เมื่อ ๙ มิถุนายน ๒๕๑๔)

ประมวลพระบรมฉายาลักษณ์ในการเสด็จฯ เยือน ๒๗ ประเทศ พระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว และสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ

๒๐๘. **The Land of Gentle Smiles : Special Exhibition of Photographs by His Majestic King Bhumiphon Adulyadej of Thailand [Catalogue]**. Tokyo : Tokyo Fuji Art Museum, 1991. 47 p. illus.

หนังสือสูจิบัตรภาพถ่ายฝีพระหัตถ์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จำนวน ๑๐๑ ภาพ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาต ให้นำไปแสดงในงานนิทรรศการภาพถ่ายฝีพระหัตถ์ที่ Tokyo Fuji Art Museum ประเทศญี่ปุ่นในปี ๑๙๘๙ และที่ Taplow Court Oriental Gallery ประเทศสหราชอาณาจักรอังกฤษ ในปี ๑๙๙๑ ประกอบด้วย พระบรมฉายาลักษณ์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระฉายาลักษณ์พระราชโอรส และพระราชธิดา ภาพดอกไม้ ทิวทัศน์ ฯลฯ

๒๐๙. Office of His Majesty's Principal Private Secretary. **Compilation of Publications in English on the Chakri Dynasty**. Bangkok: 1983, 133 p.

บรรณานุกรมหนังสือ บทหนึ่งหรือส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์ บทความจากวารสาร และหนังสือพิมพ์เกี่ยวกับพระบรมราชจักรีวงศ์ เรียบเรียงเป็นภาษาอังกฤษ พิมพ์เผยแพร่ในประเทศไทยและประเทศอื่นๆ รวมทั้งสิ้นประมาณ ๔๐๐ รายการ พร้อมบรรณนิทัศน์ ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ ข้อมูลที่รวบรวมพิมพ์เผยแพร่จนถึงเดือนสิงหาคม ๒๕๒๖ และประมวลจากห้องสมุดมหาวิทยาลัยและห้องสมุดเฉพาะในกรุงเทพมหานคร รวม ๘ แห่ง

๒๑๐. Public Relations Department. **A Contemporary Queen**. Bangkok: Foreign News Division, 1981. 23 p. illus.

พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ รวมทั้งโครงการในพระราชดำริ ในภาคต่างๆ ของประเทศไทย

๒๑๑. Reinald, Davis. **The Royal Family of Thailand**. London : Nicholas Publications, 1981. 102 p. illus.

พระบรมฉายาลักษณ์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระฉายาลักษณ์พระราชโอรส พระราชธิดาในพระอิริยาบถส่วนพระองค์ และในงานพระราชพิธีรับพระราชอาคันตุกะประเทศต่างๆ

. . . . . .

ดรรชนีบทความและข่าว
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
จากวารสารและหนังสือพิมพ์
พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๔๖

ดรรชนีบทความและข่าว
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ
จากวารสารและหนังสือพิมพ์
พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๔๖

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า, ๒๔๗๕-

๑. กองบรรณาธิการวารสารกำนันผู้ใหญ่บ้าน "พระแม่มิ่งขวัญชาวสยาม" **กำนันผู้ใหญ่บ้าน** ๔๖, ๘ (ส.ค. ๓๘) ๑๑-๑๕

๒. _____ "ราชการุณย์ยิ่งฟ้า" **กำนันผู้ใหญ่บ้าน** ๔๕, ๘ (ส.ค. ๓๗) ๑๒-๑๖

๓. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง "ชาวโลกแซ่ซ้องสดุดีสมเด็จพระบรมราชินีนาถของไทย" **กินรี** ๑๔, ๘ (ส.ค. ๔๐) ๖๘-๗๖

๔. _____ "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ รัตนราชนารีศรีไผท" **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๘๕ (๔ ส.ค. ๔๑) ๓๓-๓๖

๕. กุลทรัพย์ รุ่งฤดี "ชาวโลกแซ่ซ้องสดุดีสมเด็จพระบรมราชินีนาถของไทย" **เปรียว** ฉ.๒๖๖ (ปักษ์แรก ส.ค. ๓๖) ๑๔-๑๙

๖. ไข่มุกด์ ชูโต "พระแม่เจ้าผู้ทรงพระเมตตา" **แนวหน้า** ๑๑, ๓๖๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑๐-๑๑

๗. _____ "สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ" **นะคะ** ๕, ๕๓ (ก.ย. ๓๒) ๖๒

๘. คณะผู้จัดทำหนังสือพิมพ์เดลินิวส์ "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระแม่ในดวงใจไทยทั้งผอง" **เดลินิวส์** ฉ.๑๖๐๐๙ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๒๖

๙. คณิตา เลขะกุล "บุปผาชาติกับราชนารี" **ไทย** ๖, ๒๓ (ก.ค.-ก.ย. ๒๙) ๔๕-๔๖

๑๐. _____ "ให้โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง" **อนุสาร อสท.** ๓๓, ๑ (ส.ค. ๓๕) ๔๔-๔๘

๑๑. "ความรักของแม่" **สยามรัฐ** ๔๖, ๑๕๔๔๗ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๒๔

๑๒. "คีตกวีรัสเซียเผยแรงบันดาลใจแต่งเพลงเทิดพระเกียรติสมเด็จฯ" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๙๓ (๒๒ ต.ค. ๓๕) ๑๙

๑๓. "คีตกวีรัสเซียแต่งเพลงซิมโฟนีสดุดีราชินี" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๔๖ (๕ ก.ย. ๓๕) ๑๙

016.923593
ส 528 ส
ค.2

๑๔. “คือความปิติ” **มติชน** ๑๔, ๕๒๘ (ส.ค. ๓๕) ๑๔

๑๕. “คือแม่ของแผ่นดินโดยแท้” **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๘๐๑ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๕

๑๖. “งานไทย-เจแปนชาริตี้โชว์” **เดลิมิเร่อร์** ๑๔, ๔๘๘๕ (๑๗ มี.ค. ๓๕) ๑๓

๑๗. จิตรกร บุษบา “แม่ มิ่งมนต์แห่งเดือนสิงหา” **วาไรตี้** ๖, ๘๕ (ปักษ์แรก ส.ค. ๔๐) ๑๔-๑๗

๑๘. จิรภา อ่อนเรือง “สมเด็จพระบรมราชินีนาถในระบอบประชาธิปไตย” **เจ้าพระยา** ๑, ๒๙ (๑๒ ส.ค. ๒๐) ๗

๑๙. เจย์ วอลตัน “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับพระมหากรุณาธิคุณต่อสื่อมวลชน” **พีเพิล** ๓, ๓๓ (ส.ค. ๓๔) ๑๐-๑๓

๒๐. ชัยวัฒน์ อยู่น้อย “พระแม่เจ้าของแผ่นดิน” **บ้านเมือง** ๒๒, ๑๑๑๖๕ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑๒

๒๑. ชาย ทิวา “องค์ราชินี ทรงมีพระธรรมอยู่ในพระทัย” **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๔๓๖ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑๓

๒๒. “ชาวเขากะเหรี่ยงทำพิธีกี่จอถวายสมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๕๕ (๒๗ ก.พ. ๓๕) ๑๙

๒๓. ชุติมา สัจจานันท์ “สมเด็จฯครูของปวงไทย” **กุลสตรี** ๒๙, ๖๘๖ (ปักษ์แรก ส.ค. ๔๒) ๗๑-๗๕

๒๔. ชูมาน ถีระกิจ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ : ศรีแห่งสกุลสิริของแผ่นดิน” **โดมทัศน์** ๑๓, ๒ (พ.ค.-ธ.ค. ๓๕) ๓-๑๒

๒๕. ซ้อน คงไสย “ทุ่งร้างที่บางไทร” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๐๖๕ (๑๒ ส.ค. ๒๘) ๗

๒๖. ณัฐกฤต ปัทมสิงห์ “พระแม่หลวงกับภารกิจบนผืนแผ่นดินคีรีราษฎร์” **ข่าวสาร กฟผ.** ๒๕, ๘ (ส.ค. ๓๘) ๑๑-๑๓

๒๗. “เตรียมเสด็จฯ ปลอบขวัญใต้” **บ้านเมือง** ๒๒, ๑๑๑๙๖ (๒๑ ก.ย. ๓๖) ๑, ๓, ๙

๒๘. “ถวายคำยกย่องสมเด็จฯ เป็นสตรีดีเด่นของโลก” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๑๙๐๒ (๑๔ พ.ค. ๒๕) ๑๑

๒๙. “ทรงเผยแพร่เกียรติคุณของชาติไทย” **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๑๑ (ส.ค. ๓๖) ๔-๗

๓๐. “ทรงรับสั่งถึงปัญหาโสเภณี” **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๔๑ (๕ พ.ย. ๓๔) ๑, ๑๗

๓๑. ทองคำ พันนัทธี “วันแม่แห่งชาติ” **วัฒนธรรมไทย** ๓๑, ๑๑ (ส.ค. ๓๗) ๑-๖

๓๒. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา และประสพโชค อ่อนกอ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ “นางแก้ว” คู่พระบารมี” **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๗ (๒ ก.ย. ๔๐) ๔๗-๔๙ ; ๔๓, ๒๒๓๘ (๙ ก.ย. ๔๐) ๔๕-๔๖; ๔๓, ๒๒๓๙ (๑๖ ก.ย. ๔๐) ๔๔-๔๗

๓๓. ทองแถม นาถจำนง “สายใยแห่งความผูกพัน” **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๕๕ (๒ ส.ค. ๓๕) ๒-๓

๓๔. “นวมินทร์มหาราชินี” **เปรียว** ๗, ๑๔๕ (ก.ค. ๓๑) ๘-๑๑

๓๕. “น้ำพระทัยพระแม่เจ้า” **ไทยรัฐ** ๓๑, ๑๑๑๖๑ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๙

๓๖. “น้ำพระทัยพระแม่เจ้า” **พัฒนาชุมชน** ๒๘, ๘ (ส.ค. ๓๒) ๔-๘

๓๗. “น้ำพระทัยสมเด็จฯช่วยบ้านนอกรู้หนังสือกันถ้วนหน้า” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๐๑๖ (๒๒ พ.ย. ๓๓) ๑๙, ๒๔

๓๘. “นิมิตฝันของหม่อมบัว” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๒๗๙ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑, ๑๔

๓๙. “เนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จฯพระบรมราชินีนาถ” **ประชาธิปไตย** ๔๔, ๑๕๕ (๑๒ ส.ค. ๑๙) ๕-๗

๔๐. “บทความเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ” **อาสาสมัครทหารพราน** ๘, ๗๑ (ก.ค.-ส.ค. ๓๓) ๔-๖

๔๑. “บันทึก เป็นอยู่คือ มียอดสั่งจองสูงเกินคาด” **แนวหน้า** ๑๒, ๔๓๔๐ (๖ ต.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๓

๔๒. “บุช ปลื้มปิติรับเสด็จฯ พระบรมราชินีนาถ” **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๓๕ (๓๐ ต.ค. ๓๔) ๑, ๑๗

๔๓. เบญจมาส แพทอง “พระเกียรติคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถที่ชาวโลกแซ่ซ้องสรรเสริญ” **ศิลปากร** ๓๕, ๑ (๒๕๓๕) ๕๕-๗๓

๔๔. ปรีพัทร “องค์ราชินีศรีไผทของไทยทั้งชาติ” **เสนาสนเทศ** ๒๙, ๑๑ (ส.ค. ๓๔) ๕-๙

๔๕. ปาริสุทธิ “จันทรเพ็ญที่ไม่มีคืนแรม” **บ้านเมือง** ๑๘, ๙๖๙๗ (๑ ส.ค. ๓๒) ๑๔ ; ๑๘, ๙๗๐๔ (๘ ส.ค. ๓๒) ๑๔ ; ๑๘, ๙๗๑๑ (๑๕ ส.ค. ๓๒) ๑๔ ; ๑๘, ๙๗๑๘ (๒๒ ส.ค. ๓๒) ๑๔ ; ๑๘, ๙๗๒๕ (๒๙ ส.ค. ๓๒) ๑๔

๔๖. “ไปรษณียบัตรถวายพระพร ๑๒ สิงหามหาราชินี” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๐๔๒ (๒๐ ก.ค. ๒๘) ๑๓

๔๗. “เผยความประทับใจ ๕ ประการ สมเด็จของเรา ราชเลขานุการฯ เล่าถึงหน้าที่พระมเหสี” **ไทยรัฐ** ๓๑, ๑๑๑๕๙ (๑๐ ส.ค. ๓๑) ๑, ๑๔

๔๘. “เผยพระราชวินิจฉัยในหลวง นักศึกษาใช้พลังควบกับปัญญา” **ไทยรัฐ** ๑๒, ๕๓๓๐ (๑๕ ส.ค. ๑๕) ๑, ๑๖

๔๙. พรชัย โรจน์ “สมเด็จฯกับเพลงที่ทรงโปรดปรานและความใฝ่ฝัน คอนเสิร์ตเปียนิสต์” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๔๔ (๑๑ ส.ค.๓๕) ๒๓

๕๐. “พระเกียรติคุณก้องหล้า พระมิ่งแม่มหาราชินี” **แนวหน้า** ๑๓, ๔๒๙๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑๕

๕๑. “พระคุณท่านนั้นหนึ่งน้ำเหนือไฟเหนือทั้งหมด” **สู่อนาคต** ๘, ๓๘๘ (๑๐ ส.ค. ๓๑) ๓๖, ๓๙-๔๑

๕๒. "พระตำหนักสิริยาลัย อนุสรณ์สถานแห่งความรักและภักดี" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๒๒ (๑๒ ส.ค.๓๕) ๑๙

๕๓. "พระบรมราชินีนาถ ทรงสอนทูลกระหม่อมทั้งสี่ สวดมนต์-อธิษฐาน ขอให้พระพุทธเจ้าดลใจให้ลูกทำสิ่งดีงาม" **พิมพ์ไทย** ๒๗, ๘๘๓๔ (๘ ส.ค. ๑๕) ๙, ๑๑

๕๔. "พระมหากรุณาธิคุณเป็นล้นพ้นที่ติดตรึงอยู่ในใจพสกนิกร" **ไทยรัฐ** ๔๑, ๑๑๘๙๑ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑๙

๕๕. "พระแม่ของแผ่นดิน" **ธุรกิจก้าวหน้า** ๙, ๙๗ (ส.ค. ๓๙) ๑๗-๒๑

๕๖. "พระแม่เจ้าของชาวไทย" **กุลสตรี** ๒๓, ๕๔๓ (ปักษ์หลัง ส.ค. ๓๖) ๗-๑๑

๕๗. "พระแม่ผู้เป็นมิ่งขวัญของชาวไทย" **ศุลกากร** ๒, ๑๓ (ก.ค.-ส.ค. ๓๒) ๓-๕

๕๘. "พระแม่ฟ้า แห่งบรรณาพิภพ" **ประชาชาติธุรกิจ** ๑๗, ๒๓๕๖ (๑๓-๑๕ ส.ค. ๓๕) ๖๐

๕๙. "พระราชปณิธานของสมเด็จฯ ของเรา" **ไทยรัฐ** ๓๑, ๑๑๑๖๐ (๑๑ ส.ค. ๓๑) ๑๙

๖๐. "พระราชปรารถถึงสมเด็จแม่" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๘๑๘ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๑๑

๖๑. "พระราชินีทรงรับสั่งช่วยถนอมเมืองไทย" **สยามรัฐ** ๔๕, ๑๕๐๙๒ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๑, ๒, ๕

๖๒. "พระองค์คือพระแม่เจ้าชาวสยาม ทั่วเขตเมตตาแม่แผ่ไปถึง" **ดาวสยาม** ๑๕, ๓๗๙๙ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๙

๖๓. พิระวิชญ์ ศุภารัฐ "เรียงร้อยถ้อยวลี...สมเด็จพระอัครนารีแผ่นดินไทย" **เปรียว** ฉ. ๓๓๘ (ปักษ์แรก ๑๐ ส.ค. ๓๙) ๕๘-๖๑

๖๔. พิศ ภูมิวิถี "สมเด็จฯ ของเรา" **มติชน** ๑๑, ๓๘๑๓ (๑๔ ส.ค. ๓๑) ๖

๖๕. เพิ่มศักดิ์ เพิ่มพูน "สมเด็จพระแม่หลวง" **พลังชีวิต** ๓, ๒๙ (ส.ค. ๓๑) ๒๒-๒๕

๖๖. _____ "สมเด็จพระแม่หลวง" **มิตรครู** ๓๒, ๑๕ (ส.ค. ๓๒) ๖-๘

๖๗. ไพโรจน์ บุญผูก "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถองค์พระแม่มิ่งนาคร ผู้ทรงเอื้ออาทรปวงเหล่าชาวไทย" **ท้องถิ่น** ๓๔, ๘ (ส.ค. ๓๗) ๘๙-๙๔

๖๘. "ฟ้าหญิงอุบลรัตน์ทรงเลือกเพลงรักร้องถวายสมเด็จแม่" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๑๓ (๓ ส.ค. ๓๕) ๑๑-๑๓

๖๙. ภิรมย์ฤดี "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ พระเกียรติคุณแผ่ไพศาล" **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๘๕ (๔ ส.ค. ๔๑) ๖๘-๗๐, ๑๐๐

๗๐. มณฑินี มงคลนาวิน, ท่านผู้หญิง "เพลินเพลงพระราชทาน" **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๗๕ (๒๖ พ.ค. ๔๑) ๖๐-๖๑

๗๑. _____ “สู่แสงสว่างบ้านห้วยต้า ตำบลนางพญาถึงเขื่อนพระนามาภิไธย” **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๖๓ (๓ มี.ค. ๔๑) ๒-๓, ๖๔

๗๒. “มหาราชินีของชาวไทย” **อุตสาหกรรมสาร** ๓๕, ๘ (ส.ค. ๓๕) ๒๑-๒๕

๗๓. “มหาราชินี ศรีศิลป์ แผ่นดินสยาม” **จดหมายข่าวห้องสมดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๖, ๓ (มิ.ย.-ก.ย. ๓๕) ๔๖-๕๐

๗๔. “มหาราชินีสิริกิติ์” **มติชน** ๑๓, ๔๕๔๑ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑๑

๗๕. “แม่แห่งชาติผู้ทรงเป็นเอกลักษณ์ของเอกอัครนารีศรีสง่าแห่งอารยชาติ” **กัลยาณมิตร** ๓, ๓๒ (ส.ค. ๓๑) ๕-๗, ๕๐-๕๑

๗๖. ยอดชาย ขันธะชวนะ “แม่ของผองไทยทั้งแผ่นดิน” **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๘๐๑ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑๐

๗๗. “รองราชเลขาฯ สมเด็จฯเล่าถึงพระอุปนิสัยโปรดการศึกษาทุกรูปแบบ” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๕๙๓ (๑๔ ก.ค. ๓๕) ๑๙

๗๘. “ราชเลขานุการฯ ปฏิเสธข่าวลืออกุศล สมเด็จไม่ทรงรู้จักแม่ชม้อย” **แนวหน้า** ๘, ๒๕๓๔ (๒๑ ก.ค. ๓๐) ๑๕

๗๙. “ราชินีศรีชาติไทยในใจราษฎร์ กราบบาทรวมใจถวายพระพร” **ดาวสยาม** ๑๔, ๔๔๓๒ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๙, ๑๑

๘๐. “ราตรีแห่งความฝันอลังการศิลปินฟ้าหญิงใหญ่-คุณพลอย” **ข่าวสด** ๑, ๖๓๓ (๒๕ ส.ค. ๓๕) ๙

๘๑. “เราทำได้” **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๘๑๖ (๘ พ.ย. ๓๖) ๕

๘๒. ลม เปลี่ยนทิศ “พระเจ้าอยู่หัวเป็นน้ำ ฉันจะเป็นป่า” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๒๒ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๕

๘๓. ลาวัณย์ โชตามระ “สมเด็จฯ ผู้ทรงเป็นพระแม่เมือง” **แนวหน้า** ๙, ๒๙๒๐ (๑๒ ส.ค. ๓๑) หน้าพิเศษ ก

๘๔. “โลกก้มถวายกรแซ่ซ้องสดุดีสมเด็จพระบรมราชินีของผองไทย” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๙๑๔ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๙

๘๕. วรรษิญา “พระบารมีที่ลานอโศก” **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๗๒ (๕ พ.ค. ๔๑) ๖๐-๖๔, ๙๒

๘๖. ส.ส.ษ. “ความประทับใจเมื่อได้เฝ้าฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ” **สกุลไทย** ๓๔, ๑๗๗๖ (๑ พ.ย. ๓๑) ๙, ๘๓

๘๗. “สมเด็จฯ ทรงชี้ทางสันติ” **บ้านเมือง** ฉ.๖๖๖๒ (๓ เม.ย. ๒๔) ๑

๘๘. สมเด็จฯ ทรงซาบซึ้งในพสกนิกร รับสั่งจะทำทุกอย่างตอบแทน" **พิมพ์ไทย** ๒๗, ๘๘๔๐ (๑๔ ส.ค. ๑๕) ๑, ๒

๘๙. "สมเด็จฯทรงทำงานไปเรื่อยๆ ด้วยหัวใจโดยไม่มีการเลือก" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๔๘๒ (๖ มิ.ย. ๓๒) ๑๗

๙๐. "สมเด็จฯ ทรงพระสำราญ" **เดลิไทม์** ๖, ๑๙๙๒ (๑๐ ก.พ. ๒๓) ๑, ๑๖

๙๑. "สมเด็จฯ ทรงรับการถวายยกย่อง ครุฐานียบุคคล ผู้เลิศ" **พัฒนาชุมชน** ๓๑, ๘ (ส.ค. ๓๕) ๔-๕

๙๒. "สมเด็จฯทรงรับ ลินด์เบอร์ก" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๖๕๓ (๑๘ พ.ค. ๓๘) ๑, ๑๕

๙๓. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **เดลิมิเร่อร์** ๑๕, ๔๒๔๐ (๙ มี.ค. ๓๖) ๑๓

๙๔. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถของประชาชน" **สยามรัฐ** ๒๗, ๙๑๔๗ (๑๑ ส.ค. ๑๙) ๑๐-๑๑

๙๕. "สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถพระมิ่งแม่แห่งชาติของปวงชนชาวไทย" **เดลิมิเร่อร์** ๑๖, ๕๖๒๓ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๑๖

๙๖. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ สมเด็จฯของประชาชน" **สยามโพสต์** ๑, ๓๕๘ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๗

๙๗. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ๑๒ สิงหามหาราชินี" **ดาวสยาม** ๑๘, ๔๘๔๓ (๑๑ ส.ค. ๓๔) ๖

๙๘. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถนักมนุษยธรรมที่เปี่ยมล้นด้วยพระเมตตา" **Silk** ๑, ๑๑ (ต.ค. ๓๖) ๒๘-๓๒

๙๙. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ฯ พระราชินีผู้สถิตกลางใจประชา" **เอกสารภาษีอากร** ๑๑, ๑๓๑ (ส.ค. ๓๕) ๑๓-๒๑

๑๐๐. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระแม่เจ้าชาวไทยพระบารมีแผ่ปกไพศาล" **ดาวสยาม** ๒๐, ๕๕๗๗ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๙

๑๐๑. "สมเด็จพระแม่เจ้าฯ สมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถ" **Young Executive** ๖, ๘๒ (ส.ค. ๓๖) ๑๘-๒๒

๑๐๒. "สมเด็จพระราชินีทรงชมน้ำใจไทยเกื้อกูลอาชีพคนจน" **แนวหน้า** ๑๑, ๓๖๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑, ๒๔

๑๐๓. "สมเด็จแม่แห่งชาติ มวลราษฎร์ไทย" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๑๘๔ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๗, ๑๔

๑๐๔. "สมเด็จฯรับสั่งการบริจาคโลหิตถือเป็นทานอันบริสุทธิ์" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๘๙๔ (๑๑ พ.ค. ๓๖) ๑๙

๑๐๕. สมบัติ ภู่กาญจน์ "รติรสวลี" **พลอยแกมเพชร** ๙, ๑๙๘ (๓๐ เม.ย. ๔๓) ๑๖๒-๑๘๘

๑๐๖. สมศรี ตั้งตรงจิตร "พระแม่อยู่คู่ฟ้าคู่พื้นไผทสยาม" **กุลสตรี** ๒๒, ๕๑๙ (ส.ค. ๓๕) ๔๘-๕๓

๑๐๗. "สร้างประติมากรรมเฉลิมพระเกียรติ" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๗๐๐ (๒๙ ต.ค. ๓๕) ๑๙

๑๐๘. "๓๐,๐๐๐ โรงเรียน สปช.เฉลิมพระเกียรติยิ่งใหญ่" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๖๐ (๘ ส.ค. ๓๕) ๑๒

๑๐๙. "๑๒ สิงหาคม" **เดลินิวส์** ฉ.๑๓๘๑๘ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๕

๑๑๐. "๑๒ สิงหาคม" **สยามรัฐ** ๔๑, ๑๓๖๕๒ (๑๒ ส.ค. ๓๓) หน้าพิเศษ ๑, ๔

๑๑๑. สุนทรี ศรีสมวงศ์ "พระเกียรติคุณขจรไกลทั่วไทยเทศ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๐๐๙ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๒๗, ๓๗

๑๑๒. สุพัตรา สุภาพ "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **อรุณสวัสดิ์** ๕, ๕๓ (ส.ค. ๓๕) ๑๓-๑๖

๑๑๓. สุริยา พลกุล "แม่หลวงของปวงชน" **วิทยาจารย์** ๑๐๐, ๕ (ส.ค. ๔๔) ๗-๑๐

๑๑๔. สุวิชา "แม่ของปวงชนชาวไทย" **สกุลไทย** ๓๔, ๑๗๖๕ (๑๖ ส.ค. ๓๑) ๔๔-๔๖

๑๑๕. _____ "แสงสว่างแห่งชีวิต" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๘๗ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑๙

๑๑๖. เสริมศรี เอกชัย "ทรงพระเจริญ" **ดิฉัน** ๑๒, ๒๗๕ (๑๕ ส.ค. ๓๑) ๕๒-๕๕

๑๑๗. "แสงสว่างแห่งชีวิต" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๘๗ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑๙

๑๑๘. หลวงฤทธินฤมล "พระราชกระแสเรื่องในส่วนพระองค์" **ครุปริทัศน์** ๑๔ (ส.ค. ๓๒) ๘๓-๘๔

๑๑๙. อุไรวรรณ "สมเด็จพระบรมราชินีนาถนักพัฒนา" **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๓, ๒-๓ (พ.ค.-ก.ย. ๓๒) ๒๑-๒๔

๑๒๐. โอภาส เสวิกุล "พระราชมารดาแห่งแผ่นดิน" **กุลสตรี** ๒๐, ๔๗๐ (ปักษ์หลัง ส.ค. ๓๓) ๖, ๓๘-๔๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- การเสด็จเยือนต่างประเทศ

๑๒๑. กองบรรณาธิการดิฉัน “งานพระราชทานเลี้ยงในเซี่ยงไฮ้” **ดิฉัน** ๒๔, ๕๗๐ (๓๐ พ.ย. ๔๓) ๙๙

๑๒๒. “เกียรติภูมิแห่งสมเด็จพระราชินีไทย” **พีเพิล** ๕, ๕๒ (ส.ค. ๓๖) ๑๐๖-๑๐๗

๑๒๓. “ขวัญของชาติทรงเป็น มหาราชินี” **สู่อนาคต** ๘, ๓๘๙ (๑๗-๒๓ ส.ค. ๓๑) ๓๖-๓๗

๑๒๔. “คนไทยคับคั่งเฝ้าสมเด็จฯที่ซานฟรานซิสโก ทรงย้ำให้สามัคคี” **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๑๐ (๒๗ พ.ค. ๓๖) ๒๒

๑๒๕. “คนไทยในอเมริกาทูลขอให้ในหลวงเสด็จเยือนบ้าง” **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๐๔ (๒๑ พ.ค. ๓๖) ๑๙

๑๒๖. “คำประกาศสดุดีพระเกียรติสมเด็จฯ” **เดลิไทม์** ๕, ๑๗๒๒ (๑๕ พ.ค. ๒๒) ๓, ๑๔

๑๒๗. ชัย มะลิกุล “สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ สหรัฐ ๘๕” **สกุลไทย** ๓๑, ๑๖๐๘ (๑๓ ส.ค. ๒๘) ๕-๗, ๑๖

๑๒๘. “ชาวสหรัฐถวายเงินนับพันล้านแด่สมเด็จ เพื่อช่วยผู้อพยพไทยแจกพันธุ์พืช” **มติชน** ๓, ๗๗๙ (๕ เม.ย. ๒๓) ๑, ๑๒

๑๒๙. “ชีวิตฉันในฐานะราชินีเต็มไปด้วยความมหัศจรรย์” **มาตุภูมิ** ๘, ๑๑๘๖ (๑๒ ต.ค. ๒๔) ๕

๑๓๐. “ถวายสมเด็จฯทรงเป็นพลเมืองกิตติมศักดิ์ของวอชิงตัน” **บ้านเมือง** ฉ. ๖๘๘๑ (๘ พ.ย. ๒๔) ๑, ๒

๑๓๑. “ทรงชมญี่ปุ่นมีวินัยมาก” **บ้านเมือง** ฉ. ๖๖๕๔ (๒๖ มี.ค. ๒๔) ๑, ๖

๑๓๒. “ทูลเกล้าฯ ๙ ล้านบาท แด่สมเด็จฯ ที่นิวยอร์คสมทบทุนศิลปาชีพ” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๑๕ (๑๕ มี.ค. ๒๘) ๑, ๑๔

๑๓๓. “ไทยแอลเอ เฝ้าใกล้ชิดสมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๒๕ (๒๕ มี.ค. ๒๘) ๑, ๗

๑๓๔. นงลักษณ์ พรหมปลูก “เจริญสัมพันธไมตรี แดนมังกร“ **กุลสตรี** ๓๐, ๗๑๘ (ปักษ์แรก ธ.ค. ๔๓) ๘๐-๘๓

๑๓๕. “นสพ.สเปนเทิดพระเกียรติในหลวง-สมเด็จฯ ลงบทความทรงอุทิศพระองค์เพื่อประชาชน” **เดลิไทม์** ๖, ๒๐๐๗ (๒๕ ก.พ. ๒๓) ๑, ๑๖

๑๓๖. “นิตยสารฝรั่งถวายการสดุดี ‘ควีนสิริกิติ์’ ” **แนวหน้า** ๕, ๑๗๑๔ (๕ ม.ค. ๒๘) ๑๔

๑๓๗. “ประชาชนล้นหลามรับเสด็จฯ” **ดาวสยาม** ๖, ๑๘๖๑ (๑ เม.ย. ๒๓) ๑, ๑๖

๑๓๘. ปัญญา ฤกษ์อุไร “สมเด็จพระบรมราชินีนาถผู้ทรงประทานกำเนิดศูนย์อพยพเขาล้าน” **เดือนเพ็ญ** ๙, ๙๒ (ส.ค. ๓๕) ๑๑-๑๕

๑๓๙. เปลแก้ว “พระเกียรติไกรเกียรติฟ้า ณ แดนมังกร” **แพรว** ๒๒, ๕๑๐ (๒๕ พ.ย. ๔๓) ๘๘-๙๑

๑๔๐. “เผยพระราชกรณียกิจ สมเด็จฯเสด็จฯสหรัฐ” **บ้านเมือง** ฉ. ๘๑๐๒ (๑๗ มี.ค. ๒๘) ๑, ๑๔

๑๔๑. “เผยแพร่พระเกียรติคุณสมเด็จฯ ทั่วสหรัฐ” **มติชน** ๑๔, ๔๙๑๓ (๒๒ ส.ค. ๓๔) ๑๙

๑๔๒. “พระราชจริยวัตรเสด็จเยือนสหรัฐอเมริกา” **มาตุภูมิ** ๘, ๑๒๒๓ (๒๔ พ.ย. ๒๔) ๓

๑๔๓. “พระราชินี ฟ้าหญิงเล็กเสด็จฯ สหรัฐ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๑๖๙๙ (๒๓ ต.ค. ๒๔) ๑, ๒๐

๑๔๔. “พระราชินีเสด็จฯ ถึงนครดัลลัส” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๑๗๐๖ (๓๐ ต.ค. ๒๔) ๑, ๒๐

๑๔๕ “พระราชินีเสด็จฯ นิวยอร์ค” **เดลิไทม์** ๖, ๑๙๙๐ (๘ ก.พ. ๒๓) ๑, ๒, ๑๖

๑๔๖. “พระราชินีเสด็จเยือนญี่ปุ่น ๑๒ วัน” **แนวหน้า** ๑, ๓๕๓ (๙ มี.ค. ๒๔) ๑, ๑๔

๑๔๗. “พระราชินีเสด็จฯสหรัฐเผยแพร่ผลงานศิลปาชีพ” **มติชน** ๘, ๒๕๕๕ (๓ มี.ค. ๒๘) ๒

๑๔๘. “ฟ้าหญิงจุฬาภรณ์ทรงร่วมร้องเพลงงานควีนส์ปาร์ตี้” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๑๓๐ (๑๖ ต.ค. ๒๘) ๑๓

๑๔๙. “ฟ้าหญิงอุบลรัตน์ฯ พบ สมเด็จทรงเป็นนางแบบเดินแฟชั่นหน้าพระพักตร์” **บ้านเมือง** ฉ. ๖๒๙๘ (๒๒ มี.ค. ๒๓) ๑, ๑๖

๑๕๐. ภรณี มหานนท์ “ตามเสด็จฯสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **บ้านเมือง** ฉ. ๘๒๕๐ (๑๒ ส.ค. ๒๘) ๕ ; ฉ. ๘๒๕๑ (๑๓ ส.ค. ๒๘) ๕ ; ฉ. ๘๒๕๒ (๑๔ ส.ค. ๒๘) ๕ ; ฉ. ๘๒๕๓ (๑๕ ส.ค. ๒๘) ๕

๑๕๑. ภัทริชา “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เยือนราชอาณาจักรสเปน” **รุ้ง** ๘, ๘๖ (เม.ย. ๓๙) ๙๖-๙๙

๑๕๒. มณฑินี “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จเผยแพร่ศิลป์ไทยในยุโรป พ.ศ. ๒๕๔๐” **ดิฉัน** ๒๑, ๔๙๑ (๑๕ ส.ค. ๔๐) ๘๘-๙๙ ; ๒๑, ๔๙๒ (๓๑ ส.ค. ๔๐) ๙๐-๙๙ ; ๒๑, ๔๙๓ (๑๕ ก.ย. ๔๐) ๙๔-๑๐๑ ; ๒๑, ๔๙๔ (๓๐ ก.ย. ๔๐) ๖๔-๗๑ ; ๒๑, ๔๙๕ (๑๕ ต.ค. ๔๐) ๖๔-๗๑ ; ๒๑, ๔๙๖

(๓๐ ต.ค. ๔๐) ๖๔-๗๑ ; ๒๑, ๔๙๗ (๑๕ พ.ย. ๔๐) ๖๔-๗๔ ; ๒๑, ๔๙๘
(๓๐ พ.ย. ๔๐) ๖๔-๗๕ ; ๒๑, ๔๙๙ (๑๕ ธ.ค. ๔๐) ๖๔-๗๓ ; ๒๑, ๕๐๐
(๓๐ ธ.ค. ๔๐) ๖๔-๗๑ ; ๒๑, ๕๐๑ (๑๕ ม.ค. ๔๑) ๘๐-๘๙ ; ๒๑, ๕๐๒
(๓๑ ม.ค. ๔๑) ๗๘-๘๖ ; ๒๑, ๕๐๓ (๑๕ ก.พ. ๔๑) ๗๓-๘๖; ๒๑, ๕๐๔
(๒๘ ก.พ. ๔๑) ๗๘-๘๙ ; ๒๑, ๕๐๕ (๑๕ มี.ค. ๔๑) ๗๘-๘๕ ; ๒๑, ๕๐๖
(๓๑ มี.ค. ๔๑) ๗๘-๘๔ ; ๒๑, ๕๐๗ (๑๕ เม.ย. ๔๑) ๘๐-๘๗

๑๕๓. มณฑินี มงคลนาวิน, ท่านผู้หญิง “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงรับปริญญา ณ แดนอาทิตย์อุทัย” **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๔ (๑๒ ส.ค. ๔๐) ๗๐-๗๕ ; ๔๓, ๒๒๓๕ (๑๙ ส.ค. ๔๐) ๗๐-๗๕ ; ๔๓, ๒๒๓๖ (๒๖ ส.ค. ๔๐) ๗๐-๗๕ ; ๔๓, ๒๒๓๗ (๒ ก.ย. ๔๐) ๗๐-๗๕ ; ๔๓, ๒๒๓๘ (๙ ก.ย. ๔๐) ๓-๕ ; ๔๓, ๒๒๓๙ (๑๖ ก.ย. ๔๐) ๖๘-๗๑ ; ๔๓, ๒๒๔๐ (๒๓ ก.ย. ๔๐) ๖๙-๗๑ ; ๔๓, ๒๒๔๑ (๓๐ ก.ย. ๔๐) ๖๗-๖๙ ; ๔๓, ๒๒๔๒ (๗ ต.ค. ๔๐) ๔-๕, ๗ ; ๔๓, ๒๒๔๓ (๑๔ ต.ค. ๔๐) ๗๒-๗๓ ; ๔๓, ๒๒๔๔ (๒๑ ต.ค. ๔๐) ๖๒-๖๓ ; ๔๔, ๒๒๔๕ (๒๘ ต.ค. ๔๐) ๗๒-๗๓

๑๕๔. “มหาเศรษฐีทูลเชิญสมเด็จฯ เสด็จฯสหรัฐ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๒๘๓๑ (๒๘ พ.ย. ๒๗) ๑-๒

๑๕๕. “รับสมเกียรติพระราชินีในสหรัฐ” **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๓๔ (๒๙ ต.ค. ๓๔) ๑, ๑๗

๑๕๖. เรวัต บุญทับ, พล.อ. “ตามเสด็จเมืองจีน” **ดิฉัน** ๒๔, ๕๗๕ (๑๔ ก.พ. ๔๔) ๘๖-๙๓ ; ๒๔, ๕๗๖ (๒๘ ก.พ. ๔๔) ๘๒-๘๙ ; ๒๔, ๕๗๗ (๑๕ มี.ค. ๔๔) ๘๒-๘๙ ; ๒๔, ๕๗๘ (๓๑ มี.ค. ๔๔) ๘๒-๙๐ ; ๒๔, ๕๗๙ (๑๕ เม.ย. ๔๔) ๘๒-๘๙ ; ๒๔, ๕๘๐ (๓๐ เม.ย. ๔๔) ๘๒-๘๙ ; ๒๔, ๕๘๑ (๑๕ พ.ค. ๔๔) ๘๒-๘๙ ; ๒๔, ๕๘๒ (๓๑ พ.ค. ๔๔) ๘๔-๙๑ ; ๒๔, ๕๘๓ (๑๕ มิ.ย. ๔๔) ๘๔-๙๑ ; ๒๔, ๕๘๔ (๓๐ มิ.ย. ๔๔) ๘๖-๙๓ ; ๒๔, ๕๘๕ (๑๕ ก.ค. ๔๔) ๘๖-๙๑ ; ๒๔, ๕๘๖ (๓๑ ก.ค. ๔๔) ๘๖-๙๑ ; ๒๔, ๕๘๗ (๑๕ ส.ค. ๔๔) ๘๖-๙๓ ; ๒๔, ๕๘๘ (๓๑ ส.ค. ๔๔) ๘๖-๙๓ ; ๒๔, ๕๘๙ (๑๕ ก.ย. ๔๔) ๘๖-๙๓ ; ๒๔, ๕๙๐ (๓๐ ก.ย. ๔๔) ๘๘-๙๔

๑๕๗. “วอลเตอร์รีดถวายการตรวจพระอาการสมเด็จฯ ซ้ำสอง ทรงพบคาร์เตอร์หารือกรณีผู้ลี้ภัย” **สยามรัฐ** ๓๐, ๑๐๑๔๖ (๕ ก.พ. ๒๓) ๑, ๑๒

๑๕๘. ศิริลักษณ์ อรุณศิลป “สมเด็จพระนางเจ้าฯ เสด็จเปิดงานเทอดพระเกียรติในหลวง ณ ประเทศสเปน” **กินรี** ๑๓, ๕ (พ.ค. ๓๙) ๗๘-๘๔

๑๕๙. “ศิลปาชีพสู่ญี่ปุ่น” **ชาวไทย** ๑, ๒๘๓ (๑๒ ส.ค. ๒๔) ๓, ๕, ๗, ๙, ๑๑

๑๖๐. “ศิลปินโซเวียตแต่งเพลงถวายพระราชินีไทยเปียโนคอนแชร์โตเฉลิมพระเกียรติเพลงแรก” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๔๖ (๑๘ ก.พ. ๓๕) ๑๙

๑๖๑. “ส่งเสริมศิลปาชีพ นสพ.ในอเมริกาลงบทความสดุดี” **บ้านเมือง** ฉ. ๖๘๗๔ (๑ พ.ย. ๒๔) ๑๓

๑๖๒. “สมเด็จฯ จะทรงเยี่ยม ‘อุบลรัตน์’ ที่สหรัฐด้วยก่อนเสด็จกลับ ๔ เม.ย.” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๐๓ (๓ มี.ค. ๒๘) ๑, ๑๖

๑๖๓. “สมเด็จฯ ถึงวอชิงตันเรียกร้องคนไทยกลับบ้านหลังจบการศึกษา มาช่วยบ้านเมือง” **เดลิไทม์** ๖, ๑๙๘๐ (๒๙ ม.ค. ๒๓) ๑, ๑๖

๑๖๔. “สมเด็จฯทรงชื่นชมคนไทยในต่างแดน” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๓๖๓ (๕ พ.ย. ๓๔) ๑, ๑๘

๑๖๕. “สมเด็จทรงนำศิลปาชีพไปสหรัฐ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๒๙๒๙ (๖ มี.ค. ๒๘) ๑, ๒๐

๑๖๖. “สมเด็จฯ ทรงมีพระราชดำรัสถึงชาวไทย ตรัสภูมิใจไทยล้นด้วยมนุษยธรรม” **บ้านเมือง** ฉ. ๖๒๔๐ (๒ ก.พ. ๒๓) ๑, ๑๖

๑๖๗. สมเด็จฯ ทรงรับสั่งห่วงภาวะ ‘ฝนแล้ง’ หลังเสด็จฯ อเมริกากลับถึงไทย” **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๑๐๖ (๑ เม.ย. ๒๓) ๑, ๒

๑๖๘. “สมเด็จฯ ทรงรำวงร่วมกับชาวอเมริกัน” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๒๘ (๒๘ มี.ค. ๒๘) ๑-๒

๑๖๙. “สมเด็จฯ ทรงสานสัมพันธ์ไทย-ออสเตรีย” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๙๓๙ (๓ มิ.ย. ๓๖) ๑๖

๑๗๐. “สมเด็จฯ โปรดเกล้าฯ ให้คนไทยในสหรัฐเข้าเฝ้า ในหลวงทรงเป็นห่วงสถานการณ์ชายแดน” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๒๙๔๘ (๒๕ มี.ค. ๒๘) ๑-๒

๑๗๑. “สมเด็จพระนางเจ้าฯ เสด็จพระราชดำเนินเปิดนิทรรศการ ๗๐๐ ปี มรดกไทย ณ กรุงเวียนนา” **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๖๕๗ (๒ มิ.ย. ๓๖) ๑๓

๑๗๒. “สมเด็จพระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ มอบรางวัลโกลบอล ๕๐๐” **บ้านเมือง** ๑๗, ๙๒๗๗ (๖ มิ.ย. ๓๑) ๔

๑๗๓. “สมเด็จพระราชินีเสด็จฯ เยือนญี่ปุ่น” **มติชน** ๑๔, ๕๕๐๘ (๘ เม.ย. ๓๖) ๒๘

๑๗๔. “สมเด็จพระราชินีเสด็จฯ อเมริกา ตรวจพระโรคภูมิแพ้ พระบรมฯ ตามเสด็จ” **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๐๓๕ (๒๑ ม.ค. ๒๓) ๑, ๒

๑๗๕. “สมเด็จฯ เสด็จกลับถึงไทย ๓๑ มี.ค.นี้ ทรงเตือนชาวไทยสามัคคี” **ดาวสยาม** ๖, ๑๘๕๕ (๒๖ มี.ค. ๒๓) ๑, ๒

๑๗๖. “สมเด็จฯ เสด็จฯ งานกาลาดินเนอร์ที่นิวยอร์ค เผยยอดเงินสมทบศิลปาชีพพิเศษ” **แนวหน้า** ๕, ๑๗๘๓ (๑๖ มี.ค. ๒๘) ๑๑

๑๗๗. สมเด็จฯ เสด็จถึงโตเกียว" **แนวหน้า** ๑, ๓๕๕ (๑๑ มี.ค. ๒๔) ๑, ๒

๑๗๘. "สมเด็จเสด็จฯ ทรงเยือนญี่ปุ่นเริ่มพรุ่งนี้" **สยามรัฐ** ๓๑, ๑๐๔๘๒ (๙ มี.ค. ๒๔) ๑, ๑๒

๑๗๙. "สมเด็จฯเสด็จเยือนวอชิงตัน" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๐๙๙ (๙ พ.ย. ๓๔) ๒

๑๘๐. "สมเด็จฯ เสด็จฯ เยือนสหรัฐกลับ ๒๓ มี.ค." **บ้านเมือง** ฉ. ๗๗๓๖ (๑๕ มี.ค. ๒๗) ๑, ๑๖

๑๘๑. "สมเด็จให้คนไทยในสหรัฐปฏิบัติตามกฎหมาย" **มติชน** ๘, ๒๕๗๗ (๒๕ ส.ค. ๒๘) ๑, ๑๖

๑๘๒. สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า "ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **ดิฉัน** ๑๔, ๓๒๔ (๓๑ ส.ค. ๓๓) ๓๘-๔๕ ; ๑๔, ๓๒๕ (๑๕ ก.ย. ๓๓) ๖๘-๗๗ ; ๑๔, ๓๒๖ (๓๐ ก.ย.๓๓) ๗๒-๘๐ ; ๑๔, ๓๒๗ (๑๕ ต.ค. ๓๓) ๗๒-๘๓ ; ๑๔, ๓๒๘ (๓๑ ต.ค. ๓๓) ๗๒-๘๐ ; ๑๔, ๓๒๙ (๑๕ พ.ย. ๓๓) ๗๐-๗๗ ; ๑๔, ๓๓๐ (๓๐ พ.ย. ๓๓) ๗๖-๘๕ ; ๑๔, ๓๓๑ (๑๕ ธ.ค. ๓๓) ๗๖-๘๓ ; ๑๔, ๓๓๒ (๓๑ ธ.ค. ๓๓) ๗๖-๘๓

๑๘๓. สุภาพิมพ์ "การเสด็จฯ เยือนกรุงปารีส ภาพสะท้อนจากสื่อมวลชนฝรั่งเศส" **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๔ (๑๒ ส.ค. ๔๐) ๑๔๐-๑๔๑

๑๘๔. สุวรี "สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถเสด็จเยือนสหรัฐอเมริกาและยุโรป ๒๖ ตุลาคม - ๒๘ พฤศจิกายน ๒๕๓๔" **ดิฉัน** ๑๕, ๓๕๗ (๑๕ ม.ค. ๓๕) ๗๐-๗๗ ; ๑๕, ๓๕๘ (๓๑ ม.ค. ๓๕) ๗๐-๗๗

๑๘๕. สุวิชา "ทรงผ้าไทยเสด็จไปทั่วหล้า" **สกุลไทย** ๔๘, ๒๔๙๕ (๑๓ ส.ค. ๔๕) ๔, ๖๕-๖๗, ๗๐

๑๘๖. "เสด็จฯ ทอดพระเนตร 'คิงแอนไอ' ที่บรอดเวย์แสดงมานานถึง ๓๔ ปี ตรัสชม 'สวยงามมาก' " **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๑๘ (๑๘ มี.ค. ๒๘) ๑, ๒

๑๘๗. "อเมริกันทึ่งเทิดทูนพระราชินีฯ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๑๗๑๐ (๓ พ.ย. ๒๔) ๑, ๒๐

๑๘๘. อรรำไพ "สู่ความเป็นไทยบนหอไอเฟล" **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๒๑ (๑๓ พ.ค. ๔๐) ๓

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- โครงการในพระราชดำริ

๑๘๙. คณิตา เลขะกุล, คุณหญิง “จากป่ารักน้ำสู่หัตถศิลป์แผ่นดินไทย” **อนุสาร อสท.** ๔๐, ๑ (ส.ค. ๔๒) ๕๘-๖๖

๑๙๐. “โครงการพระราชดำริ” **กสิกร** ๖๕, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๓๙๗-๔๑๙

๑๙๑. “โครงการส่งเสริมอาชีพกลุ่มสตรีของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ” **เดลิมิเร่อร์** ๙, ๔๖๗๑ (๑๔ ส.ค. ๓๔) ๙

๑๙๒. “จากพระราชเสาวนีย์สู่โครงการหิ่งห้อยในพระราชดำริ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๐๕ (๒๑ ส.ค. ๔๕) ๒๖

๑๙๓. ธงชัย พุ่มพวง “ธนาคารอาหารชุมชน บ้านรวมไทยตามพระราชเสาวนีย์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๖๙ (๑๖ ต.ค. ๔๕) ๑๒

๑๙๔. ธิรัณ “โครงการน้ำพระทัยพระราชทานอาหารกลางวัน เพื่ออาณาประชาราษฎร์ผู้ยากไร้ในแผ่นดิน” **สกุลไทย** ๔๙, ๒๕๔๘ (๑๙ ส.ค. ๔๖) ๓๕-๓๖, ๘๐

๑๙๕. “บ้านขุนแตะ ที่ตั้งโครงการฟาร์มตัวอย่าง ตามแนวพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้า” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๑๕ (๒๓ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๑๙๖. “บ้านเล็กในป่าใหญ่ โครงการพระราชดำริ” **ข่าวสด** ๒, ๖๒๐ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๙

๑๙๗. ปลอดประสพ สุรัสวดี “กุ้งสมเด็จฯในโครงการพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ ที่ทรงให้เพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในภาคอีสาน” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๘๖ (๒๙ มี.ค. ๓๕) ๑๙

๑๙๘. “ผลผลิตของชาวบ้านอันเกิดจากการทำตามศูนย์ศึกษาการพัฒนาห้วยฮ่องไคร้อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๑๔ (๒๒ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๑๙๙. พรสวรรค์ อุทารวุฒิพงศ์ “โครงการพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **กินรี** ๒๐, ๘ (ส.ค. ๔๖) ๓๖-๕๑

๒๐๐. “พระราชดำริโครงการป่ารักน้ำ ชีวิตและความหวังของราษฎร” **สยามโพสต์** ๒, ๗๐๒ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๗

๒๐๑. มณฑินี มงคลนาวิน, ท่านผู้หญิง “แม่หลวงเสด็จฯ เยี่ยมบ้านขุนวิน บ้านเล็กในป่าใหญ่” **สกุลไทย** ๔๖, ๒๓๗๕ (๒๕ เม.ย. ๔๓) ๓๘-๓๙, ๗๐, ๗๘

๒๐๒. มนัส เตชาเสถียร “โครงการป่ารักน้ำ รักษ์แผ่นดินเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” **สยามรัฐ** ๕๒, ๑๗๙๐๓ (๓ พ.ค. ๔๕) ๑๒

๒๐๓. มานพ แก้วกำเนิด “โครงการคืนชีวิต กล้วยไม้ไทยสู่ไพรพฤกษ์อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” **สยามรัฐ** ๕๒, ๑๗๙๐๑ (๑ พ.ค. ๔๕) ๑๒

๒๐๔. วรรณิกา ศุภาพิชญ์ “ดาหลา บุปผางามตามพระราชดำริ” **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๔ (๑๒ ส.ค. ๔๐) ๔๖-๔๗

๒๐๕. วินัย วีระวัฒนานนท์ “โครงการป่ารักน้ำของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **เดลิมิเร่อร์** ๑๓, ๔๖๖๙ (๑๒ ส.ค. ๓๔) หน้าพิเศษ ก-ง

๒๐๖. “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับโครงการในพระราชดำริ” **อรุณสวัสดิ์** ๔, ๔๑ (ส.ค. ๓๔) ๑๑-๑๔

๒๐๗. สมเดช โอภานุรักษ์ธรรม “โครงการอนุรักษ์ กล้วยไม้รองเท้านารี อันเนื่องมาจากพระราชดำริ” **สยามรัฐ** ๕๒, ๑๗๙๐๒ (๒ พ.ค. ๔๕) ๑๒

๒๐๘. สุเมธ ตันติเวชกุล “ป่ารักน้ำ น้ำรักป่า ๕๙ พรรษา มหาราชินี” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๒๗๙ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๒๓

๒๐๙. สุรพจน์ ชิตชม “บ้านเล็กในป่าใหญ่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๗๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๕

๒๑๐. “สู่หมู่บ้านป่ารักน้ำ” **มติชน** ๑๔, ๕๒๖๘ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑๒

๒๑๑. เสกสรร สิทธิคม “โครงการหมอหมู่บ้าน ตามพระราชดำริ” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๑๓๓ (๑๙ ธ.ค. ๔๕) ๑๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- ทรงประชวร

๒๑๒. "คณะแพทย์ถวายผ่าตัด สมเด็จฯ ทรงปลอดภัย" **เจ้าพระยา** ๑, ๔ (๑๘ ก.ค. ๒๐) ๑, ๑๖

๒๑๓. "ทูลกระหม่อมเล็ก ประทานสัมภาษณ์แก่ ม.ร.ว.ถนัดศรี ถึงข่าวลือเกี่ยวกับพระอาการประชวร สมเด็จพระนางเจ้าฯ" **แนวหน้า** ๗, ๒๑๘๙ (๘ ส.ค. ๒๙) ๑๕

๒๑๔. "พระราชินี 'หายประชวร' ให้เข้าเฝ้าวันเฉลิมฯ ทรงมีพระราชดำรัสกับผู้เข้าเฝ้าฯ ครึ่ง ช.ม." **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๒๔ (๖ ส.ค. ๒๙) ๑, ๖

๒๑๕. "ฟ้าหญิงเล็ก ทรงชี้แจง สมเด็จฯ มิได้ป่วยตามร่ำลือ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๔๔๙ (๘ ส.ค. ๒๙) ๑, ๖, ๑๐

๒๑๖. "รัฐบาลตั้ง ๒๒ แพทย์ ถวายรักษาสมเด็จฯ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๒๑๐ (๑๒ ธ.ค. ๒๘) ๑, ๒๐

๒๑๗. "สมเด็จฯ ทรงประชวรข้อพระบาทซ้ายแพลง ถวายรักษาอีก ๓ สัปดาห์" **สยามรัฐ** ๓๒, ๑๐๖๖๐ (๕ ต.ค. ๒๔) ๑, ๑๒

๒๑๘. "สมเด็จฯ ทรงหายประชวรแล้ว พักผ่อนอีกระยะหนึ่งปกติ" **มติชน** ๑๐, ๓๔๔๕ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๒

๒๑๙. "สมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถเข้ารับการถวายการผ่าตัดพระอาการปลอดภัยแล้ว" **สยามรัฐ** ๒๘, ๙๓๕๗ (๑๘ ก.ค. ๒๐) ๑, ๑๒

๒๒๐. "สมเด็จพระราชินีประชวรเปลือกพระเนตรอักเสบ" **มติชน** ๘, ๒๕๑๐ (๑๗ ม.ค. ๒๘) ๑, ๑๖

๒๒๑. "สำนักพระราชวังออกแถลงการณ์ 'การตรวจรักษาสมเด็จพระราชินีฯ' พระอุลปไม่ปรกติ แพทย์ถวายรักษา" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๐๗๔๖ (๑๕ มี.ค. ๒๒) ๑, ๒๒

๒๒๒. อาการพระประชวรสมเด็จฯ ไม่มีพระโรคร้ายแน่นอน" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๗๙๗ (๒๒ ก.ค. ๓๐) ๑๑-๑๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์

๒๒๓. "ครุฐานียบุคคล ผู้เลิศ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๒๘ (๕ ก.ค. ๓๕) ๕, ๑๔

๒๒๔. "คำประกาศราชสดุดีเฉลิมพระเกียรติคุณ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ในวโรกาสที่มหาวิทยาลัยมหิดลทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต กิตติมศักดิ์ สาขาวิชาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม วันพฤหัสบดีที่ ๒ กรกฎาคม ๒๕๓๕" **ประชากรศึกษา** ๑๘, ๑ (มิ.ย.-ส.ค. ๓๕) ๑๕-๑๘

๒๒๕. "จุฬาฯ ถวายปริญญาเอกทางสถาปัตยแด่ สมเด็จฯ" **มติชน** ๗, ๒๒๙๓ (๑๒ มิ.ย. ๒๗) ๑๒

๒๒๖. "ถวายดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สองล้นเกล้าฯ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๑๔๑ (๓๐ มิ.ย. ๓๑) ๗, ๑๒

๒๒๗. "ถวายปริญญาพระบรมราชินีนาถ สาขาชีววิทยาป่าไม้การอนุรักษ์สัตว์ป่า" **บ้านเมือง** ๑๘, ๙๖๔๔ (๙ มิ.ย. ๓๒) ๑, ๑๙

๒๒๘. "ถวายปริญญาสมเด็จฯ" **บ้านเมือง** ๒๕, ๑๒๕๓๙ (๒๒ พ.ค. ๔๐) ๑, ๑๒

๒๒๙. "ถวายปริญญาเอกแด่ สมเด็จพระนางเจ้าฯ" **แนวหน้า** ๒, ๖๙๑ (๑๒ ก.พ. ๒๕) ๑, ๑๒

๒๓๐. "ทูลเกล้าฯ ถวายดุษฎีบัณฑิตราชินี สรรเสริญพระเกียรติคุณสมเด็จ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๕๘๙ (๒๖ ธ.ค. ๒๙) ๒

๒๓๑. "ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาพระราชินี" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๖๖๑ (๒๖ พ.ค. ๓๘) ๑, ๑๘

๒๓๒. "ทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาวารสารฯสมเด็จ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๐๒ (๓๐ มิ.ย. ๓๕) ๓

๒๓๓. "ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ในพระปรีชาสามารถของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **ไทยรัฐ** ๔๖, ๑๓๗๑๗ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๑๙

๒๓๔. พูนทรัพย์ จรรยาสุภาพ "การทูลเกล้าถวายเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยา" **ข้าราชการ** ๓๗, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๑๑-๑๕

๒๓๕. "มก.ทูลเกล้าฯถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่สมเด็จพระราชินี" **สยามรัฐ** ๔๐, ๑๓๓๒๗ (๑๘ ก.ค. ๓๒) ๑๐

๒๓๖. "มหาวิทยาลัยทัฟท์ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์แด่สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ" **นิวสตีท** ๒, ๕๐ (ส.ค. ๒๗) ๒๔-๒๕

๒๓๗. “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในวโรกาสที่มหาวิทยาลัยมหิดลทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาวิทยาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติศักดิ์สาขาเทคโนโลยีการบริหารสิ่งแวดล้อม” **ประชากรศึกษา** ๑๘, ๑ (มิ.ย.-ส.ค. ๓๕) ๑๓-๑๔

๒๓๘. “สหรัฐถวายยกย่องสมเด็จฯ วูแมนออฟเดอะเยียร์ครั้งแรก ม.แสตนฟอร์ดและปริญญาจอร์จทาวน์” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๗๙๗ (๑๒ ม.ค. ๓๖) ๑, ๑๙

๒๓๙. “อธิการวิทยาลัยคองคอร์ด เผยเหตุถวายปริญญาสมเด็จ” **ไทยรัฐ** ๓๐, ๑๐๕๘๑ (๑๐ ม.ค. ๓๐) ๑๓

๒๔๐. “อเมริกาถวายปริญญาดุษฎีมนุษยศาสตร์แด่สมเด็จฯ” **สยามรัฐ** ๓๐, ๑๐๑๗๐ (๖ มี.ค. ๒๓) ๑, ๑๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- พระบรมฉายาลักษณ์

๒๔๑. “กรุพระบรมฉายาลักษณ์” **พลอยแกมเพชร** ๕, ๑๐๙ (๑๕ ส.ค. ๓๙) ๑๑๒-๑๑๓

๒๔๒. “พระบรมฉายาลักษณ์ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๑๐ (๒๗ พ.ย. ๓๖) ๑๙

๒๔๓. พิษณุ ศุภ “น้อมถวายบูชาองค์มหาราชินี” **แพรว** ๑๘, ๔๓๑ (๑๐ ส.ค. ๔๐) ๑๒๙-๑๕๑

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- พระราชกรณียกิจ

๒๔๔. กรกฎ "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับการพัฒนา" **เดือนเพ็ญ** ๖, ๖๘ (ส.ค. ๓๓) ๖-๙

๒๔๕. กองบรรณาธิการกินรี "วันหนึ่งแห่งพระชนม์ชีพที่ทรงคุณค่าในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถของไทย" **กินรี** ๑๘, ๘ (ส.ค. ๔๔) ๔๔-๕๒

๒๔๖. กองบรรณาธิการดิฉัน "สิบสองสิงหา" **ดิฉัน** ๑๑, ๒๕๑ (๑๕ ส.ค. ๓๐) ๒๓-๓๐

๒๔๗. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ "สมเด็จพระบรมราชินีนาถเจ้าร่มเกล้าของชาวไทย" **เสนาสนเทศ** ๒๔, ๑๐ (๑๕ ก.ค. ๒๙) ๕-๑๓

๒๔๘. กุสินารา "องค์พระแม่หลวง...ของปวงชนชาวไทย" **ศรีสยาม** ๓, ๘๕ (ปักษ์แรก ส.ค. ๔๒) ๓, ๖-๗

๒๔๙. คณิตา เลขะกุล "ยอดนารีจักรีวงศ์" **อนุสาร อสท.** ๒๑, ๑ (ส.ค. ๒๓) ๑๔

๒๕๐. _____ "สมเด็จในความรู้สึกของข้าพเจ้า" **อนุสาร อสท.** ๑๘, ๑ (ส.ค. ๒๐) ๑๑

๒๕๑. คนไทยคับคั่งเฝ้าสมเด็จฯ ที่ซานฟรานซิสโกทรงย้ำให้สามัคคี" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๑๐ (๒๗ พ.ค. ๓๖) ๑, ๑๕, ๒๒

๒๕๒. "คนไทยในอเมริกาทูลขอให้ในหลวงเสด็จเยือนบ้าง" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๐๔ (๒๑ พ.ค. ๓๖) ๑๙

๒๕๓. คม คำทัปน์ "สมเด็จแม่แห่งแผ่นดิน" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๖๙ (๙ ส.ค. ๓๕) ๒

๒๕๔. "คู่บุญ บริจาคสมทบทุนสร้างตึก สก.เข้าเฝ้าทูลละอองธุลีพระบาทรับพระราชทานเหรียญ สก. สดุดี" **แนวหน้า** ๑๔, ๕๘๔ (๑๔ ม.ค. ๓๗) หน้าพิเศษ ๑

๒๕๕. "งาน ๑๒ สิงหา คึกคักดุสิตโพลสำรวจ 'แม่' ห่วงใยปัญหายานรก" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๒๙๖ (๑๒ ส.ค. ๔๕) ๑๓

๒๕๖. จินตนา กิจมี "เปิดคลังอาหาร ราชินี ฟาร์มตัวอย่างช่วยคนจน" **มติชน** ๒๕, ๘๙๓๗ (๒๘ ส.ค. ๔๕) ๑๗

๒๕๗. จิรภา อ่อนเรือง "ทรงพระคุณมากพ้นคณา" **สกุลไทย** ๓๒, ๑๖๖๑ (๑๙ ส.ค. ๒๙) ๕-๗, ๑๖

๒๕๘. _____ "แผ่พระการุณอันอุ่นเกล้า" **อนุสาร อสท.** ๑๘, ๑ (ส.ค. ๒๐) ๒๐

๒๕๙. _____ “แม่ผู้ประเสริฐ” **อนุสาร อสท.** ๑๙, ๑ (ส.ค. ๒๑) ๑๔

๒๖๐. _____ “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **จันทรเกษม** ฉ. ๑๘๕ (ก.ค.-ส.ค. ๒๘) ๑-๕

๒๖๑. ชาลี อมาตยกุล “พระบารมีปกเกล้า” **ดิฉัน** ๑๑, ๒๕๑ (๑๕ ส.ค. ๓๐) ๖๘-๗๓

๒๖๒. “ชาวกะเหรี่ยงทำพิธีกี่จือถวายสมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๕๕ (๒๗ ก.พ. ๓๕) ๑๙

๒๖๓. “ทีฆายุกาโหตุมหาราชินี” **ดาวสยาม** ๑๘, ๔๘๔๔ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑๖, ๑๓

๒๖๔. “ทีฆายุกาโหตุมหาราชินี สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีแห่งกรุงสยามพระคือมิ่งขวัญของพสกไทย” **ผู้จัดการ** ๔, ๑๑๗๒ (๑๒ ส.ค. ๓๗) หน้าพิเศษ ก-ข

๒๖๕. “ทีฆายุกาโหตุมหาราชินี ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๙” **สกุลไทย** ๓๒, ๑๖๖๑ (๑๙ ส.ค. ๒๙) หน้าบรรณาธิการ

๒๖๖. “ด้วยชีวิต-ต่อชีวิตของพสกนิกร” **บ้านเมือง** ๑๕, ๘๖๑๕ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๕

๒๖๗. “เดินครั้งใหญ่วัน ๑๒ สิงหา มหาราชินี” **ไทยรัฐ** ๓๐, ๑๐๗๘๔ (๑ ส.ค. ๓๐) ๓, ๒

๒๖๘. “ตราบเท่าทุกข์-สุขยังคงอยู่ พระเมตตากรุณาย่อมนิรันดร์” **บ้านเมือง** ๑๖, ๘๙๗๙ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๖-๗, ๘, ๑๔-๑๙

๒๖๙. ตวง สนิทวงศ์, ม.ล. “สมเด็จแม่แห่งชาติหนึ่งเดียวในใจไทยทั้งปวง” **City Life** ๔, ๔๑ (ส.ค. ๔๐) ๓๖-๔๐

๒๗๐. เต็มศิริ บุญยสิงห์ “พระคุณไท้เย็นฆศกปกประโลมเย็นกว่าโสมแสงระรื่นชื่นจิตไทย” **เดือนเพ็ญ** ๑, ๗ (พ.ย. ๓๐) ๘-๑๑

๒๗๑. “ทรงช่วยเหลือผู้เวทนา เปี่ยมด้วยพระเมตตา สมาชิกกิตติมศักดิ์อายุรแพทย์” **บ้านเมือง** ๑๖, ๙๒๓๘ (๒๘ เม.ย. ๓๑) ๑๔

๒๗๒. “ทรงเปิดสุริโยไทรอบปฐมทัศน์ที่อเมริกา” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๕๙ (๑๔ ต.ค. ๔๕) ๒๖

๒๗๓. “ทรงมีพระเมตตารับรักษาฮันนี่” **สยามรัฐ** ๔๔, ๑๔๘๖๗ (๙ ม.ค. ๓๗) ๑

๒๗๔. “ทรงเมตตา เหล่าข้า พสกนิกร” **รอบบ้าน** ๑, ๑๗ (๑ ส.ค. ๓๐) หน้าปกใน

๒๗๕. “ท่านผู้หญิงสุวรี เทพาคำ เล่าถึงสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ” **ดิฉัน** ๑๒, ๒๗๕ (๑๕ ส.ค. ๓๑) ๓๕-๔๒

๒๗๖. “ทิพย์พระทัยพระเมตตาในอุ้งทิพย์หัตถาคือมิ่งมหาบารมี” **แนวหน้า** ๑๒, ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑๑

๒๗๗. “ทิพย์พระทัยพระเมตตาพระมิ่งมาตาประชาไทย” **แนวหน้า** ๑๕, ๕๐๑๓ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๒๕, ๓๒

๒๗๘. "ทิพย์พระทัยพระเมตตา พระมิ่งแม่มหาราชินี" **แนวหน้า** ๑๓, ๓๙๒๐ (๑๒ ส.ค. ๓๔) หน้าพิเศษ ๘, ๓

๒๗๙. "เทิดพระเกียรติทั่วทั้งประเทศ แสดงความจงรักภักดี ๑๒ สิงหามหาราชินี" **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๓๑ (๑๓ ส.ค. ๒๙) ๑, ๒๐

๒๘๐. ธงทอง จันทรางศุ "สมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **มาตา** ๓, ๗ (ส.ค. ๒๙) ๑๐-๑๓

๒๘๑. ธารินี "สมเด็จฯ...ของเรา" **เจ้าพระยา** ๑, ๕ (๑๙ ก.ค. ๒๐) ๓

๒๘๒. ธุลีวัง "สมเด็จแม่...พระปรารภถึงสมเด็จแม่" **ดิฉัน** ๑๑, ๒๕๑ (๑๕ ส.ค. ๓๐) ๔๒-๔๙

๒๘๓. นงลักษณ์ พรหมปลูก "พระแม่ของแผ่นดินน้ำพระราชหฤทัยปกแผ่ไพศาล" **กุลสตรี** ๓๑, ๗๓๔ (ปักษ์แรก ส.ค. ๔๔) ๕๔-๕๕

๒๘๔. นภันต์ เสวิกุล "ปิ่นสยาม" **อนุสาร อสท.** ๒๓, ๑ (ส.ค. ๒๕) ๑๕

๒๘๕. "น้ำพระทัยพระแม่เจ้าคือร่มเงาของแผ่นดิน" **มติชน** ๑๔, ๔๙๐๓ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑๗

๒๘๖. "น้ำพระทัยสมเด็จแม่สู่พสกนิกรชาวไทย" **บ้านเมือง** ๑๖, ๘๙๗๘ (๑๑ ส.ค. ๓๐) ๑๗

๒๘๗. บริสุทธิ์ ประสพทรัพย์ "รำลึกถึงการตามเสด็จฯ" **อนุสาร อสท.** ๑๙, ๑ (ส.ค. ๒๑) ๑๙

๒๘๘. เบญจวรรณ จักรพันธ์, ม.ร.ว. "ในความทรงจำ" **สกุลไทย** ๔๖, ๒๓๙๐ (๘ ส.ค. ๔๓) ๕, ๓๘, ๖๒-๖๓

๒๘๙. "ประมวลภาพพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **เสรีภาพ** ฉ. ๒ (๒๕๓๙) ๔-๑๒

๒๙๐. ปริญญวัฒน์ วัชรอาภากร "ใต้เกลียวคลื่นคราม ทะเลงามด้วยน้ำพระทัย" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๔๑ (๑๘ ก.ย. ๔๕) ๑๒

๒๙๑. ปัชฌาบุตร "แม่ในดวงใจไทยทั้งชาติ" **นะคะ** ฉ. ๙๘ (ส.ค. ๓๖) ๒๖-๒๙

๒๙๒. ปัญญา ฤกษ์อุไร "สมเด็จพระบรมราชินีนาถผู้ทรงประทานกำเนิดศูนย์อพยพเขาล้าน" **เทศาภิบาล** ๘๗, ๘ (ส.ค. ๓๕) ๗-๑๒

๒๙๓. ผ่องศรี "ราชินีของปวงชน" **กุลสตรี** ๑๗, ๓๙๘ (ปักษ์หลัง ส.ค. ๓๐) ๔-๑๒

๒๙๔. "ฝันของพระราชินีสิริกิติ์เป็นจริง" **มาตุภูมิ** ๘, ๑๒๑๓ (๑๒ พ.ย. ๒๔) ๖

๒๙๕. พชราวลี "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับทหารหาญ" **กุลสตรี** ๑๖, ๓๗๔ (ส.ค. ๒๙) ๗-๑๐, ๑๒๗-๑๒๘

๒๙๖. "พระคือยอดหญิงของไทยประชา" **แนวหน้า** ๘, ๒๕๕๖ (๑๒ ส.ค. ๓๐) หน้าพิเศษ ก-ค

๒๙๗. "พระคุณแม่นั้นอเนกอนันต์ ขจรไกลไปต่างแดน" **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๔๓๕ (๑๑ ส.ค. ๓๔) ๑๓

๒๙๘. "พระคุณล้นฟ้าล้นแผ่นดิน" **บ้านเมือง** ๑๕, ๘๖๑๕ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๔

๒๙๙. "พระดวงใจไทยทั้งชาติ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๒๘๐ (๑๓ ส.ค. ๓๔) ๑, ๑๔

๓๐๐. "พระนางเจ้าฯ ของปวงชนชาวไทย" **มิตรครู** ๒๐, ๑๕ (๑๕ ก.ย. ๒๐) ๕-๘

๓๐๑. "พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จส่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถและสมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร เสด็จฯ เยือนสหรัฐอเมริกาเมื่อคืนวันที่ ๒๗ ตุลาคมนี้ ณ ท่าอากาศยานกองทัพอากาศ" **บ้านเมือง** ๑๙, ๑๐๕๑๓ (๒๘ ต.ค. ๓๔) ๑

๓๐๒. "พระมหากรุณาธิคุณแห่งสมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถ" **ไทยรัฐ** ๓๐, ๑๐๗๙๕ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๙

๓๐๓. "พระมิ่งเมืองธรรม" **ไทยก้าวหน้า** ๓, ๑ (๑๖ ส.ค. ๒๙) ๔-๕, ๓๕

๓๐๔. "พระแม่เจ้าของชาวไทย" **ท้องถิ่น** ๒๐, ๘ (ส.ค. ๒๓) ๑-๔

๓๐๕. "พระแม่มิ่งแห่งชาติ" **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๑๖๐ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๒๘

๓๐๖. "พระราชกรณียกิจ" **มติชน** ๑๑, ๓๘๑๑ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๙-๑๑

๓๐๗. "พระราชกรณียกิจ" **มติชน** ๑๒, ๔๑๗๖ (๑๒ ส.ค. ๓๒) ๑๑-๑๒

๓๐๘. "พระราชกรณียกิจ" **สุขศึกษา** ๑, ๓ (ก.ค.-ก.ย. ๒๑) ๕-๘

๓๐๙. "พระราชกรณียกิจของสมเด็จพระบรมราชินีนาถในสหรัฐและยุโรป" **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๖๗ (๑ ธ.ค. ๓๔) ๑๙

๓๑๐. "พระราชกรณียกิจต่อปวงชนชาวไทยของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **บ้านเมือง** ๑๕, ๘๖๑๕ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๑๓

๓๑๑. "พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **คุ้มภัย** ๔, ๔๕ (ก.ย. ๓๒) ๑-๓

๓๑๒. "พระราชกรณียกิจสมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **คุ้มภัย** ๑, ๘ (ส.ค. ๒๙) ๒-๖

๓๑๓. "พระราชกรณียกิจสมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถ" **พัฒนาที่ดิน** ๒๖, ๒๗๙ (ส.ค. ๓๑) ๑๑-๑๖

๓๑๔. "พระราชกรณียกิจ สมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถ" **ไทยรัฐ** ๓๑, ๑๑๑๖๑ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๑๙

๓๑๕. "พระราชกรณียกิจสมเด็จพระบรมราชินีนาถที่ทรงเสียสละเพื่อราษฎร" **เดลิมิเร่อร์** ๑๓, ๔๖๖๗ (๑๐ ส.ค. ๓๔) ๙

๓๑๖. "พระราชจริยานุวัตรของสมเด็จพระนางเจ้าในฐานะทรงเป็น สมเด็จพระชนนี" **แนวหน้า** ๒, ๕๐๘ (๑๒ ส.ค. ๒๔) ๙, ๑๐

๓๑๗. “พระราชทานชุดฉลองพระองค์จำหน่ายหารายได้ให้กาชาด” **ไทยรัฐ** ๒๓, ๙๑๐๘ (๓ เม.ย. ๒๓) ๙, ๒

๓๑๘. พระราชทานอภัย ๒๕,๐๐๐ นักโทษ” **แนวหน้า** ๑๒, ๔๒๘๖ (๑๓ ส.ค. ๓๕) ๑๔

๓๑๙. “พระราชินี ชื่นชมรัฐช่วยชาวบ้านมีงานทำ” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๐๔ (๑๒ ส.ค. ๔๕) ๑

๓๒๐. “พระราชินีทรงขอชีวิต ‘พระภิกษุ’ ฆ่าตัวตาย ซึ่งอาพาธถูกไฟช็อตตัดแขน-ขา” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๑๘๓๔ (๗ มี.ค. ๒๕) ๑, ๒๐

๓๒๑. “พระราชินีทรงจัดแฟชั่นช่วยเขมร” **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๐๙๖ (๒๒ มี.ค. ๒๓) ๑, ๑๖

๓๒๒. พระราชินี ทรงรับสั่งฟื้นฟูจิตใจห่วงคนชายแดนแย่” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๒๓๗ (๑๔ มิ.ย. ๔๕) ๑

๓๒๓. “พระราชินี ทรงห่วงใยราษฎรชายแดนราชบุรี สันต์สั่งเพิ่มกำลังคุ้มกัน” **สยามรัฐ** ๕๒, ๑๗๙๔๕ (๑๔ มิ.ย. ๔๕) ๑๐

๓๒๔. “พสกนิกรแซ่ซ้อง ‘สดุดีราชินี’ เป็นดั่งนางแก้วของแผ่นดิน” **มติชน** ๘, ๒๗๑๗ (๑๒ ส.ค. ๒๘) ๑, ๑๘

๓๒๕. “พสกนิกรทั้งประเทศเทิดพระเกียรติ ‘มหาราชินี’ สดุดีพระเกียรติยศ ทวยราษฎร์เป็นสุข” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๔๕๔ (๑๓ ส.ค. ๒๙) ๑-๒, ๒๐

๓๒๖. พสกนิกรทั่วประเทศร่วมใจเทิดพระเกียรติพระราชินี” **มติชน** ๙, ๓๐๘๐ (๑๑ ส.ค. ๒๙) ๑-๒

๓๒๗. “แพร่ภาพพระราชกรณียกิจทางทีวี ทรงบรรยายกว่า ๓ ชม.เยี่ยมพสกนิกรทุกภาค” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๑๖๒๗ (๑๒ ส.ค. ๒๔) ๑, ๒๐

๓๒๘. ไพโรจน์ บุญผูก “หยาดน้ำพระหทัยที่ชายป่า...บ้านแม่ต๋ำ” **สกุลไทย** ๔๙, ๒๕๔๘ (๑๙ ส.ค. ๔๖) ๔๐-๔๒

๓๒๙. มณฑินี มงคลนาวิน, ท่านผู้หญิง “สมเด็จพระนางเจ้าฯ” **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๔๐ (๒๓ ก.ย. ๔๐) ๖๙-๗๑

๓๓๐. “มหาราชินีนาถ อาศิรวาทสดุดีเนื่องในวโรกาสเฉลิมพระชนมพรรษา ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๙” **อนุสาร อสท.** ๒๗, ๑ (ส.ค. ๒๙) ๑๐-๑๑

๓๓๑. “มหาราชินีมิ่งขวัญชาวไทย” **มติชน** ๑๔, ๔๙๐๓ (๑๒ ส.ค. ๓๔) หน้าพิเศษ ๑-๒, ๔-๕

๓๓๒. มัญชุ “พระแม่เจ้าของชาวไทย” **สู่อนาคต** ๖, ๒๘๔๔ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๒-๗

๓๓๓. “แม่แห่งปวงชนชาวไทยพระผู้พัฒนาคุณภาพชีวิต” **BOSS** ๘,๘๘ (ส.ค. ๔๒) ๖๘-๗๓

๓๓๔. "รอยพระบาททรงยาตราคือมิ่งมหาบารมี" **แนวหน้า** ๑๒, ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๕

๓๓๕. รัตนวนาลี "ขอถวายความจงรักภักดีแด่พระแม่เจ้าของชาวไทย" **กัลยาณมิตร** ๒, ๒๐ (ส.ค. ๓๐) ๓-๙

๓๓๖. _____ "พระราชินีในดวงใจ" **กัลยาณมิตร** ๕, ๕๖ (ส.ค. ๓๓) ๒, ๗-๑๗

๓๓๗. "ราชเลขาฯเผยถึงการช่วยเหลือเขมรอพยพสมเด็จฯทรงยึดมั่นในปณิธานกาชาด" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๖๘ (๑๑ มี.ค. ๓๕) ๑๙

๓๓๘. "ราชินีทรงอุปถัมภ์ลูก ส.ต.ต.เหยื่อรถซิ่ง นครบาลส่งชั้นพระกาฬลุยล่ามือสังหาร" **มติชน** ๑๘, ๖๘๘๑ (๒๑ ต.ค. ๓๙) ๑, ๑๒

๓๓๙. "ราชินีสนพระทัยปัญหาทำแท้ง" **เดลิไทม์** ๗, ๒๑๙๓ (๓๐ ส.ค. ๒๓) ๑, ๑๖

๓๔๐. "ราชินีสลดพระทัย กรณี นศ.ราชภัฏ/ทรงห่วงใยเรื่องการรับน้องใหม่" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๔๗ (๒๔ ก.ย. ๔๕) ๑

๓๔๑. ลาวัลย์ โชตามระ "๕๔ พรรษา มหาราชินี พระแม่เจ้าของชาวไทย" **แนวหน้า** ๗, ๒๑๙๓ (๑๒ ส.ค. ๒๙) หน้าพิเศษ ๑๗-๑๙

๓๔๒. วทัญญู ปรัชญานนท์, พ.อ. "ด้วยแสงแห่งรัก" **ดิฉัน** ๒๔, ๕๕๖ (๓๐ เม.ย. ๔๓) ๑๐๐-๑๑๑

๓๔๓. วรรษิญา "วันวานถึงวันนี้กับพระราชินีของปวงชน" **สกุลไทย** ๓๖, ๑๘๖๙ (๑๔ ส.ค. ๓๓) ๒๒-๒๔, ๘๗, ๘๙

๓๔๔. วัฒนา "สิบสองสิงหา วันแม่แห่งชาติ" **เสนาสนเทศ** ๒๘, ๑๙ (๑๕ ก.ค. ๓๓) ๕-๑๓

๓๔๕. วิชัย มะลิกุล "พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในสหรัฐอเมริกา" **ไทยรัฐ** ๔๖, ๑๓๖๔๗ (๓ มิ.ย. ๓๘) ๑๙

๓๔๖. วิระยา ชวกุล, ท่านผู้หญิง "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถพระคือแม่ประชาชนคนทั้งชาติ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๒๗๒ (๕ ส.ค. ๓๔) ๒๓, ๒๙ ; ฉ. ๑๕๒๗๓ (๖ ส.ค. ๓๔) ๒๑, ๒๗ ; ฉ. ๑๕๒๗๔ (๗ ส.ค. ๓๔) ๒๓

๓๔๗. ศรีประภัสสร์ พราวพันธ์ และทรงอภิรัชต์ สิงโต "พระราชกรณียกิจส่วนหนึ่ง ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ณ กรุงวอชิงตัน" **สกุลไทย** ๔๙, ๒๕๑๑ (๓ ธ.ค. ๔๕) ๕, ๓๕-๓๖

๓๔๘. ศุภรัตน์ เลิศพาณิชย์กุล "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถตามเสด็จเยี่ยมราษฎร์ระหว่าง พ.ศ. ๒๔๙๘-๒๕๐๒" **สุโขทัยธรรมาธิราช** ๕, ๒ (พ.ค.-ส.ค. ๓๕) ๒-๑๑

๓๔๙. "สดุดีสมเด็จฯ พระราชินี แพร่ข่าวในหนังสือรีดเดอร์ไดเจสต์" **ข่าวสด** ๔, ๑๑๐๑ (๑๑ มิ.ย. ๒๗) ๑, ๑๕

๓๕๐. “สดุดี ‘สมเด็จฯ’ สมเกียรติทรงช่วยผู้ลี้ภัย” **ไทยรัฐ** ๒๔, ๘๖๙๕ (๑๑ พ.ย. ๒๔) ๑, ๗

๓๕๑. “สถิตในหทัยราษฎร์” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๐๖๕ (๑๒ ส.ค. ๒๘) ๑๓

๓๕๒. สมชาย พหุลรัตน์ “๖๐ พรรษา องค์ราชินี พระแม่มิ่งขวัญชาวประชาฯ” **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๘๐๑ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๘-๙

๓๕๓. “สมเด็จฯ กับสถานการณ์ปัจจุบัน” **อนุสาร อสท.** ๙, ๑ (ส.ค. ๑๑) ๓๖

๓๕๔. “สมเด็จฯ ทรงดำรัสถึงพสกนิกรไทยในวันเฉลิมฯ ครบ ๕๐ ปี รักษาเกียรติคำว่าแม่” **ไทยรัฐ** ๒๕, ๘๙๖๙ (๑๒ ส.ค. ๒๕) ๑, ๑๖

๓๕๕. “สมเด็จฯ ทรงตั้งปณิธานแก้ปัญหาสังคมไทย ชี้คนชนบทเสียเปรียบ ต้องขจัดความรวยจน” **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๗๙๓ (๒๔ พ.ค. ๒๒) ๑, ๑๖

๓๕๖. “สมเด็จทรงมีรับสั่งในหลวงทรงยอมรับสิทธิสตรี” **แนวหน้า** ๖, ๑๘๗๕ (๑๗ มิ.ย. ๒๘) ๑๗

๓๕๗. “สมเด็จฯ ทรงรับเลี้ยงลูก ‘แชมป์’ เสียชีวิตขณะเข้าเวรอารักขา บุตรอดุลย์ ศรีโสอร ให้เรียนถึงปริญญา” **เดลิมิเร่อร์** ๒, ๑๔๗ (๑๐ มี.ค. ๒๒) ๑, ๒

๓๕๘. “สมเด็จฯทรงรับอุปการะ ลูกพัฒนาการอำเภอท่างานดี” **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๘๒๓ (๒๓ มิ.ย. ๒๒) ๙

๓๕๙. “สมเด็จฯ ทรงส่ง ‘แฟชั่นหลวง’ แสดงฝีมือผู้ลี้ภัย” **มติชน** ๓, ๗๖๕ (๒๒ มี.ค. ๒๓) ๑

๓๖๐. “สมเด็จฯ ทรงสดุดีคนไทยชายแดน ว่ามีน้ำใจเอื้อเฟื้อผู้อพยพ” **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๒๐ (๒๐ มี.ค. ๒๘) ๑, ๗

๓๖๑. “สมเด็จฯ ทรงห่วงใยราษฎร เตือนให้รู้จักเก็บตุนอาหาร” **ไทยรัฐ** ๒๕, ๙๐๐๖ (๑๘ ก.ย. ๒๕) ๙, ๑๔

๓๖๒. “สมเด็จฯ-พระเทพฯ ทรงเยี่ยมเด็กเขมร” **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๙๕๓ (๓๑ ต.ค. ๒๒) ๑, ๑๖

๓๖๓. “สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ” **ราชวินิตสาร** ๑๙, ๑ (ส.ค. ๓๓) ๕-๑๒

๓๖๔. “สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ” **สี่เหล่า** ๒, ๒๒ (ส.ค. ๓๕) ๔-๑๐

๓๖๕. “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับงานสังคมสงเคราะห์” **ศรีสยาม** ๓, ๘๖ (ปักษ์หลัง ส.ค. ๔๒) ๓, ๖-๗

๓๖๖. “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับประชาชน” **เจ้าพระยา** ๑, ๒๙ (๑๒ ส.ค. ๒๐) ๕

๓๖๗. “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงตามรอยพระยุคลบาท ‘สมเด็จย่า’ ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๗๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๒๓

๓๖๘. “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ โปรดเกล้าฯ พระราชทานเลี้ยงคนพิการ” **เดลิมิเร่อร์** ๑๕, ๔๔๘๐ (๖ พ.ย. ๓๖) ๑๓

๓๖๙. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ พระราชทานเหรียญ สก.สดุดี" **แนวหน้า** ๑๔, ๘๔๐๒ (๑๓ ม.ค. ๓๗) หน้าพิเศษ ๑

๓๗๐. "สมเด็จฯ พบพระนัดดา รับสั่งหลานยายน่ารัก" **ไทยรัฐ** ๒๔, ๘๖๘๖ (๒ พ.ย. ๒๔) ๑, ๑๖

๓๗๑. "สมเด็จพระราชาธิบดีแห่งบรูไน เสด็จฯเยือนประเทศไทย ๒๖-๒๘ ส.ค. ๔๕" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๐๘ (๒๔ ส.ค. ๔๕) ๗

๓๗๒. "สมเด็จฯ พระราชินีนาถผู้ทรงเสียสละ" **มติชน** ๔, ๑๓๔๙ (๖ พ.ย. ๒๔) ๒

๓๗๓. "สมเด็จฯ มีดำรัสไทยไม่เป็น 'คอม' ชาวไทยร่วมต่อต้านไม่มีวันแตกแยก" **ดาวสยาม** ๖, ๑๘๔๔ (๑๕ มี.ค. ๒๓) ๑, ๑๖

๓๗๔. "สมเด็จฯ แม่ท่านมีกำลังใจที่แข็งแกร่ง" **มติชน** ๙, ๓๐๗๗ (๘ ธ.ค. ๒๙) ๓

๓๗๕. "สมเด็จแม่ผู้ล้ำเลิศด้วยพระสติปัญญา" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๔๕๓ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๑๑, ๑๔

๓๗๖. "สมเด็จฯ รับสั่งเสด็จฯสกลนคร ตั้งใจมาช่วยราษฎรเพียงเห็นหน้าก็ชื่นใจ" **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๐๖๖ (๑๓ ส.ค. ๒๘) ๑-๒, ๒๐.

๓๗๗. "สมเด็จ เสด็จฯ เยี่ยม ๔ ตชด.เดนตาย" **มติชน** ๑๔, ๕๓๐๒ (๑๕ ก.ย. ๓๕) ๒๑

๓๗๘. สายไหม จบกลศึก "พระราชกรณียกิจด้านการศึกษาของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับประชาชนชาวไทย" **การศึกษาแห่งชาติ** ๒๖, ๒ (ธ.ค. ๓๔-ม.ค. ๓๕) ๓-๒๘

๓๗๙. "๑๒ สิงหา 'มหาราชินี' " **กนช.** ๕, ๑๑ (ส.ค. ๓๐) ๔-๗

๓๘๐. "๑๒ สิงหา วันเฉลิมพระชนมพรรษา สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ" **มติชน** ๘, ๒๗๑๗ (๑๒ ส.ค. ๒๘) ๖-๙

๓๘๑. "๑๒ สิงหาคม วันมหาราชินี" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๐๑๐ (๑๒ ส.ค. ๓๔) หน้าพิเศษ ๑-๓

๓๘๒. "สิริกิติ์อาศิสกถา" **สยามรัฐ** ๓๗, ๑๒๒๗๒ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๑

๓๘๓. สุวิชา "ความประทับใจในเป็นอยู่คือ : สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **สกุลไทย** ๔๖, ๒๓๙๐ (๘ ส.ค. ๔๓) ๓๔-๓๖, ๑๐๘

๓๘๔. _____ "ตามรอยพระบาท" **ลุคส์** ๒, ๒๐ (มิ.ย. ๒๘) ๔๖, ๔๙

๓๘๕. _____ "พระราชจริยวัตรประจำวันของสมเด็จฯ" **แพรว** ๗, ๑๖๗ (๑๐ ส.ค. ๒๙) ๒๒-๒๕

๓๘๖. _____ "เมื่อสมเด็จพระนางเจ้าฯ โปรดเกล้าฯให้ภรณ์ทิพย์ นาคหิรัญกนกเข้าเฝ้าฯ" **สกุลไทย** ๓๔, ๑๗๗๑ (๒๗ ก.ย. ๓๑) ๒๕-๒๗, ๔๔

๓๘๗. _____ "แม่ไม่ทิ้งลูก" **สกุลไทย** ๓๕, ๑๘๑๗ (๑๕ ส.ค. ๓๒) ๔๘-๕๒

๓๘๘. สุริยา รัตนกุล "ขัตตินารีของประเทศกำลังพัฒนา" **อนุสาร อสท.** ๑๙, ๑ (ส.ค. ๒๑) ๔๗

๓๘๙. เสกสรร สิทธิคม "ด้วยสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณปกเกล้าปกกระหม่อมหาที่สุดมิได้" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๑๙ (๒๗ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๓๙๐. _____"พระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระนางเจ้าฯ" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๙๙ (๑๕ พ.ย. ๔๕) ๑๒

๓๙๑. _____"พระราชกรณียกิจ อันเนื่องมาจากพระราชปณิธาน" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๙๘ (๑๔ พ.ย. ๔๕) ๑๒

๓๙๒. "เสด็จฯ ฐานะองค์สภานายิกาชาด ทรงเยี่ยมชาวอพยพนับหมื่นที่ตราด" **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๗๙๖ (๒๗ พ.ค. ๒๒) ๑, ๑๖

๓๙๓. หญ้าแพรก "คนดีท่านใช้คนไข้ท่านรักษา" **อนุสาร อสท.** ๑๘, ๑ (ส.ค. ๒๐) ๒๙

๓๙๔. "หนึ่งในน้ำพระทัย" **ไทยรัฐ** ๑๒, ๕๖๘๙ (๑๒ ส.ค. ๑๖) ๗, ๑๔

๓๙๕. อัมพร สโมสร "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ ทรงเผยแพร่เกียรติคุณของชาติไทยให้เลื่องระบือในโลก" **กินรี** ๑๐, ๘ (ส.ค. ๓๖) ๓๒-๔๒

๓๙๖. อำแดงเขียว "ดั่งดินฟ้ามหาสมุทร" **อนุสาร อสท.** ๑๘, ๑ (ส.ค. ๒๐) ๘

๓๙๗. โอภาส เสวิกุล "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ นางแก้วแห่งแผ่นดิน" **ขวัญเรือน** ๒๙, ๖๑๘ (ปักษ์หลัง ส.ค. ๔๐) ๑๐๔-๑๐๖

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า -- พระราชดำรัส

๓๙๘. "กระแสพระราชดำรัสของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๒๓๙ (๑๒ ส.ค. ๒๓) ๘, ๓

๓๙๙. "กระแสพระราชดำรัส สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถต่อคนไทยในอเมริกา" **แนวหน้า** ๑๒, ๔๐๐๕ (๕ พ.ย. ๓๔) ๓

๔๐๐. "ขอให้ช่วยถนอมเมืองไทยให้ทรงคุณค่าไปอีกนานเท่านาน พระราชดำรัสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ๒๕๓๗" **มติชน** ๑๗, ๕๙๙๙ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๒

๔๐๑. "ทรงมีพระดำรัส ชมน้ำใจคนไทย สมเด็จทรงห่วงใยพสกนิกรผู้ทุกข์ยาก" **ไทยรัฐ** ๓๐, ๑๐๗๙๕ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๑, ๑๘

๔๐๒. "ทรงย้ำบุญคุณแผ่นดินแม่ ถ้ายังขืนทำทารุณ สักวันหนึ่งไร้วิญญาณ" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๒๒ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๗

๔๐๓. "ทรงรับสั่งชักจูงช่วยเหลือคนจน มุ่งพัฒนาถิ่นทุรกันดารอยู่ดีกินดี" **ไทยรัฐ** ๔๖, ๑๓๗๑๗ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๑, ๑๘, ๒๒

๔๐๔. "ทรงให้ประชาชนเข้าเฝ้าฯ วันเฉลิมฯ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๔๔๘ (๗ ส.ค. ๒๙) ๑๑

๔๐๕. "ทรงให้สตรีช่วยรักษาแหล่งน้ำ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๓๒๓ (๒๕ ก.ย. ๓๔) ๑, ๑๒, ๑๔

๔๐๖. "ทุกคนเป็นแรงใจช่วยทำงานเพื่อประชาชน" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๕๔๙ (๑๒ ส.ค. ๓๒) ๑, ๒, ๑๐

๔๐๗. "ทุกท่านเป็นแรงใจของข้าพเจ้าในการทำงานเพื่อประชาชน" **สยามรัฐ** ๔๐, ๑๓๓๕๒ (๑๒ ส.ค. ๓๒) หน้าพิเศษ ๓

๔๐๘. "พระราชกระแส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ" **ยาสูบ** ๔๒, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๔) ๗-๙

๔๐๙. "พระราชกระแส สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ" **ยาสูบ** ๔๒, ๖ (พ.ย.-ธ.ค. ๓๔) ๙-๑๒

๔๑๐. "พระราชกระแสสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพระราชทานสัมภาษณ์แก่กลุ่มนักข่าวหญิง" **บ้านเมือง** ฉ. ๖๗๙๓ (๑๒ ส.ค. ๒๔) ๑๓

๔๑๑. “พระราชดำรัสเกี่ยวกับพระราชกรณียกิจการพัฒนาของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **เศรษฐกิจและสังคม** ๒๙, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๓-๑๔

๔๑๒. “พระราชดำรัส ‘ข่าวดี’ วันเฉลิมทรงดีพระทัย ‘จะได้’ เป็นยาย” **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๒๓๙ (๑๒ ส.ค. ๒๓) ๑, ๑๖

๔๑๓. “พระราชดำรัสพระราชทานในโอกาสที่ทรงรับการทูลเกล้าฯ ถวายปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ทางด้านมนุษยธรรม” **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๙, ๒ (ก.พ.-พ.ค. ๓๘) ๗

๔๑๔. “พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **ไทยรัฐ** ๒๕, ๘๙๖๙ (๑๒ ส.ค. ๒๕) ๘-๙

๔๑๕. “พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯพระบรมราชินีนาถเนื่องในวโรกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา” **สักทอง** ๑๘, ๓ (ก.ค.-ก.ย. ๓๖) ๑-๓

๔๑๖. “พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา” **สยามโพสต์** ๓, ๑๐๘๙ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๒

๔๑๗. “พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถพระราชทานในโอกาสที่คณะบุคคลผู้แทนสมาคมมูลนิธิและองค์การต่างๆ เฝ้าถวายพระพรชัยมงคล เนื่องในวันเฉลิมพระชนมพรรษา วันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๒” **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๓, ๒-๓ (พ.ค.-ก.ย. ๓๒) ๕-๗

๔๑๘. “พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถพระราชทานแก่บุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าฯ ถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันอังคารที่ ๑๑ สิงหาคม ๒๕๓๕” **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๖, ๓ (มิ.ย.-ก.ย. ๓๕) ๔-๘

๔๑๙. “พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถพระราชทานแก่บุคคลต่างๆ ที่เข้าเฝ้าถวายชัยมงคลในโอกาสวันเฉลิมพระชนมพรรษา ณ ศาลาดุสิดาลัย วันพุธที่ ๑๑ สิงหาคม พ.ศ. ๒๕๓๖” **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๗, ๓ (มิ.ย.-ก.ย. ๓๖) ๔-๑๑

๔๒๐. “พระราชดำรัสสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถพระราชทานโอกาสที่ทรงรับการทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลลินด์เบอร์ ประจำคริสตศักราช ๑๙๙๕” **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๙, ๒ (ก.พ.-พ.ค. ๓๘) ๔-๕

๔๒๑. “พระราชทานคำขวัญ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๗๒๔ (๑ ส.ค. ๓๘) ๒๗

๔๒๒. “มหาราชินีกับการพัฒนาประเทศ” **เศรษฐกิจและสังคม** ๒๙, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๒-๖๔

๔๒๓. "สมเด็จฯ ทรงชื่นชมชาวนาไทย" **มติชน** ๑๔, ๔๙๘๘ (๕ พ.ย. ๓๔) ๒๒

๔๒๔. "สมเด็จฯ ทรงเตือนหญิงไทยให้ตระหนักต่ออาชีพที่จะทำความเสื่อมเสีย" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๕๙ (๒ มี.ค. ๓๕) ๑๙

๔๒๕. "สมเด็จฯ ทรงเตือนหญิงไทย อย่าลืมหน้าที่เมียและแม่ที่ดี" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๒๐๙ (๑ มี.ค. ๓๕) ๑, ๑๖

๔๒๖. "สมเด็จฯ ทรงห่วงปัญหาใหญ่ของชาติ จราจร กทม.แย่แล้วทรงแนะปลูกยูคาลิป" **สยามโพสต์** ๑, ๓๕๘ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑, ๑๖

๔๒๗. "สมเด็จฯ ทรงห่วงป่าไม้ถูกทำลายมาก" **แนวหน้า** ๑๕, ๕๐๑๓ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๑, ๓, ๑๐

๔๒๘. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงประทานพระราชดำรัสวันเฉลิมพระชนมพรรษา" **กนช.** ๖, ๑๑ (ส.ค. ๓๑) ๗-๑๐

๔๒๙. "สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงมีพระราชกระแสรับสั่งกับปวงชนชาวไทย" **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๓๗ (๑๙ ส.ค. ๒๙) ๖

๔๓๐. "สมเด็จฯ พระราชทานพระราชดำรัสเตือนสตรีไทยมิให้ลืมหน้าที่สำคัญแห่งความเป็นแม่และภรรยาที่ดี" **แนวหน้า** ๑๒, ๔๑๒๓ (๓ มี.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑

๔๓๑. "สมเด็จฯ พระราชทานโอวาทสตรีไทย" **มติชน** ๑๕, ๕๑๐๕ (๑ มี.ค. ๓๕) ๒๒

๔๓๒. "สมเด็จฯ รับสั่งการบริจาคโลหิตคือทานอันบริสุทธิ์" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๘๙๔ (๑๑ พ.ค. ๓๖) ๑๙

๔๓๓. "สมเด็จฯ รับสั่งขอบใจทุกคน ร่วมกันถวายพระพร ทำให้ทรงมีสุขภาพดี" **ไทยรัฐ** ๓๑, ๑๑๑๖๑ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๑, ๗

๔๓๔. "สมเด็จฯ รับสั่งชมคนไทย เป็นผู้สืบทอดศิลปะให้แก่ชาติ" **มติชน** ๑๑, ๓๘๑๑ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๒๐

๔๓๕. "สมเด็จฯ รับสั่งทุกฝ่ายปรองดอง นำชาติพ้นภัย รู้คุณแผ่นดินแม่" **แนวหน้า** ๑๓, ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๔

๔๓๖. "สมเด็จฯ ให้คนไทยขยัน สุจริต" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๑๘๔ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๑-๒

๔๓๗. "สิ่งใดทำให้ประชาชนมีความสุขก็ทำให้ข้าพเจ้ามีความสุขด้วย" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๔๖ (๑๓ ส.ค. ๓๕) ๒๓ ; ฉ. ๑๕๖๔๗ (๑๔ ส.ค. ๓๕) ๒๓

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- พระราชนิพนธ์

๔๓๘. เกนหลง สนิทวงศ์ ณ อยุธยา "บันทึกเป็นอยู่คือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **พีเพิล** ๔, ๔๒ (ส.ค. ๓๕) ๓๖-๔๒

๔๓๙. "ความทรงจำในการตามเสด็จต่างประเทศทางราชการพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **ดิฉัน** ๑๔, ๓๓๑ (๑ ธ.ค. ๓๓) ๗๖-๘๓

๔๔๐. จทัชบุตร "พระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **ข่าวทหารอากาศ** ๕๓, ๘ (ส.ค. ๓๖) ๕-๔

๔๔๑. "ในพระราชนิพนธ์ไว้อาลัย 'ณรงค์เดช' สมเด็จทรงย้ำรับสั่งหมดภารกิจจะไปปฏิบัติธรรม" **มติชน** ๘, ๒๗๒๔ (๑๙ ส.ค. ๒๘) ๒

๔๔๒. "บทกลอนพระราชนิพนธ์" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๖๒๑ (๙ ส.ค. ๓๕) ๒

๔๔๓. "บันทึกความจำ ๔๐ ปี สมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๘๐๑ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑๙

๔๔๔. "เป็นอยู่คือสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **พีเพิล** ๙, ๙๖ (ส.ค. ๔๐) ๔๐-๕๓

๔๔๕. "พระผู้สร้าง ๔ เจ้าฟ้านักประพันธ์" **ประชาชาติธุรกิจ** ๑๗, ๒๓๕๖ (๑๓-๑๖ ส.ค. ๓๕) ๖๐

๔๔๖. "หนังสือสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถกับสิ่งแวดล้อม" **มติชน** ๑๕, ๕๒๒๕ (๒๙ มิ.ย. ๓๕) ๑๔

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- พระราชประวัติ

๔๔๗. "ก่อนทรงมาเป็นพระแม่ศรีมหาราชินีสิริกิติ์" **แพรวสุดสัปดาห์** ๘, ๑๘๐ (๑ ส.ค. ๓๓) ๒๒-๒๔

๔๔๘. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง "สมเด็จพระบรมราชินีนาถเจ้าของชาวไทย" **สกุลไทย** ๔๕, ๒๓๓๘ (๑๐ ส.ค. ๔๒) ๗, ๓๘-๔๐

๔๔๙. คณิตา เลขะกุล "พระราชจริยาวัตรของสมเด็จฯ" **อนุสาร อสท.** ๙, ๑ (ส.ค. ๑๑) ๘

๔๕๐. _____"๖๐ พรรษามหาราชินีนาถ" **อนุสาร อสท.** ๓๓, ๑ (ส.ค.๓๕) ๓๐-๔๒

๔๕๑. "คู่พระราชหฤทัยจอมราชันย์ เฉลิมพระขวัญ ๖๐ พรรษามหาราชินี" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๔๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๒๒-๒๓

๔๕๒. "จาก ม.ร.ว.สิริกิติ์มาเป็นสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ..สมเด็จพระแม่แห่งปวงชนชาวไทย" **บ้านเมือง** ฉ. ๘๒๕๐ (๑๒ ส.ค. ๒๘) ๑๓

๔๕๓. จิรภา อ่อนเรือง "สมเด็จคู่บารมี" **จันทรเกษม** ฉ. ๑๙๑ (ก.ค.-ส.ค. ๒๙) ๑-๓

๔๕๔. _____"สมเด็จพระนางเจ้าฯ คู่บารมี" **สกุลไทย** ๓๓, ๑๗๑๓ (๑๘ ส.ค. ๓๐) ๕-๗, ๑๘

๔๕๕. "ฑีฆายุกา โหตุ มหาราชินี" **สยามรัฐ** ๓๘, ๑๒๖๓๐ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๑๐-๑๑

๔๕๖. "ด้วยบารมีพระแม่แผ่ไพศาล" **บ้านเมือง** ๑๘, ๙๗๐๗-๑๐ (๑๑ ส.ค.-๑๔ ส.ค. ๓๒) ๕, ๑๙

๔๕๗. ท.กล้วยไม้ ณ อยุธยา "สมเด็จพระนางเจ้าฯ ของชาวไทย" **ความรู้คือประทีป** (ก.ค.-ก.ย. ๓๕) ๓-๑๐

๔๕๘. "ทรงเคียงคู่พระบารมี ๕๐ ปี ทรงครองราชย์" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๗๑๐๕ (๑๒ ส.ค. ๓๙) ๒๓

๔๕๙. ทวี วัดงาม "คู่พระบารมีจอมราชัน" **สยามรัฐ** ๔๖, ๑๕๔๔๗ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๖

๔๖๐. ทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา และประสพโชค อ่อนกอ "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ นางแก้ว คู่พระบารมี" **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๖ (๒๖ ส.ค. ๔๐) ๔๗-๔๙

๔๖๑. "ท่านผู้หญิงเกนหลงบันทึกเส้นทางหนาม ม.ร.ว.สิริกิติ์สู่มหาราชินี" **มติชน** ๑๔, ๕๒๖๘ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๕

๔๖๒. ประยงค์ อนันทวงศ์ "พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **ข่าวการไฟฟ้านครหลวง** ๓๖, ๒๗๗ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๕-๑๓

๔๖๓. "ปางปฐมองค์บรมราชินี มิ่งมเหสีจอมจักรีพระภูมิพล" **แนวหน้า** ๑๓, ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๒, ๓

๔๖๔. "พระคู่บุญ การุณชน" **มติชน** ๑๑, ๓๘๑๑ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๙

๔๖๕ "พระมิ่งแม่มหาราชินี รอยพระบาททรงยาตราคือมิ่งมหาบารมี" **แนวหน้า** ๑๓, ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๔-๕

๔๖๖. "พระแม่เจ้า...ของชาวไทย" **มติชน** ๙, ๓๐๘๑ (๑๒ ส.ค. ๒๙) หน้าพิเศษ ๗-๑๐

๔๖๗. "พระแม่เมืองเมื่อทรงพระเยาว์" **เลดีสไตล์** ฉ. ๑๔ (ส.ค. ๓๖) ๒๐-๒๘

๔๖๘. "พระราชกระแสสมเด็จฯ เรื่องส่วนพระองค์" **บานไม่รู้โรย** ๔, ๗ (ส.ค. ๓๑) ๘-๑๔

๔๖๙. "พระราชประวัติ" **มติชน** ๑๒, ๔๑๗๖ (๑๒ ส.ค. ๓๒) ๑๑

๔๗๐. "พระราชประวัติ" **สยามรัฐสัปดาหวิจารณ์** ๒๕, ๗ (๑๓ ส.ค. ๒๑) ๒๔-๒๕

๔๗๑. "พระราชประวัติของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **สี่เหล่า** ๑๐, ๑ (ก.ค.-ส.ค. ๓๔) ๓-๑๓

๔๗๒. "พระราชประวัติ (โดยสังเขป) สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๔๐, ๑๓๓๕๒ (๑๒ ส.ค. ๓๒) หน้าพิเศษ ๑

๔๗๓. "พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **เจ้าพระยา** ๑, ๒๙ (๑๒ ส.ค. ๒๐) ๓

๔๗๔. "พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **ข่าวพาณิชย์** ๔๓, ๑๐๔๐๔/๑๗๕ (๔-๑๐ ส.ค. ๓๕) ๑๖-๑๗ ; ๑๐๔๐๐๕/๑๗๖ (๑๑-๑๗ ส.ค. ๓๕) ๑๖-๑๗

๔๗๕. "พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **ข่าวสด** ๗, ๒๒๓๑ (๑๒ ส.ค. ๓๐) หน้าพิเศษ ๑

๔๗๖. "พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **ข่าวสารการบินพาณิชย์** ๒๐, ๕ (ต.ค. ๒๙) ๕-๑๑

๔๗๗. "พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **พัฒนาที่ดิน** ๒๙, ๓๒๗ (ส.ค. ๓๕) ๑๘-๓๒

๔๗๘. "พระราชประวัติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **แผนพัฒนาสมาคมอุตสาหกรรมย่อยหินไทย** ๔, ๑๘ (ส.ค.-ก.ย. ๔๐) ๑๐-๑๓

๔๗๙. "พระราชประวัติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๑ (เม.ย.-พ.ค. ๓๕) ๔-๑๔

๔๘๐. "มิ่งมเหสีจอมจักรีพระภูมิพล" **แนวหน้า** ๑๒, ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๓

๔๘๑. "แม่ผู้ประเสริฐ" **อนุสาร อสท.** ๑๙, ๑ (ส.ค. ๒๑) ๑๔-๑๘

๔๘๒. แมลงเม่า "สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระองค์ที่ ๒ ของปวงชนชาวไทย" **ขวัญเรือน** ๒๕, ๕๒๒ (ปักษ์หลัง ส.ค. ๓๖) ๘๐-๘๕

๔๘๓. "ราชเลขาเผยเรื่องส่วนพระองค์สมเด็จฯ" **ไทยรัฐ** ๓๐, ๑๐๗๗๓ (๒๑ ก.ค. ๓๐) ๑๓

๔๘๔. "ราชินีอาเศียรวาท ๑๒ สิงหาคม ๒๕๒๙" **ใกล้หมอ** ๑๐, ๘ (ส.ค. ๒๙) ๖

๔๘๕. วรรษิญา "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถเมื่อทรงพระเยาว์" **สกุลไทย** ๓๕, ๑๘๑๗ (๑๕ ส.ค. ๓๒) ๒๓-๒๖, ๓๙

๔๘๖. วสิษฐ เดชกุญชร "สมเด็จของเรา" **อนุสาร อสท.** ๑๗, ๑ (ส.ค. ๑๙) ๘

๔๘๗. สถาบันวิจัยและพัฒนา "คือแม่ของแผ่นดินของทุกชีวิน ทุกสรรพสิ่งทั้งมวล" **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๘๐ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑๘-๒๑

๔๘๘. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **อาสารักษาดินแดน** ๓๑, ๘ (ส.ค. ๓๓) ๖-๑๐

๔๘๙. "สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ พระบารมีดุจเดือนเพ็ญส่องหล้า" **ชาติไทย** ๑, ๓ (ส.ค. ๓๒) ๔-๖

๔๙๐. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ ราชินีของเรา" **สยามรัฐ** ๓๗, ๑๒๒๗๒ (๑๒ ส.ค. ๒๙) หน้าพิเศษ ๑-๓

๔๙๑. "สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ๓๖ ปี ราชาภิเษกสมรส" **กานดา** ๔, ๗๒ (พ.ค. ๒๙) ๓๑-๓๘

๔๙๒. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ" **เทศาภิบาล** ๗๓, ๘ (ส.ค. ๒๑) ๔

๔๙๓. "สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงตรัสเรื่องส่วนพระองค์" **มติชน** ๑๒, ๔๑๗๔ (๑๐ ส.ค. ๓๒) ๓

๔๙๔. "สมเด็จแม่" **คัทลียา** ๒, ๓๐ (ส.ค. ๒๙) ๑๗

๔๙๕. "สมเด็จแม่ของเรา" **เดลิมิเร่อร์** ๑๑, ๓๙๔๓ (๑๒ ส.ค. ๓๒) หน้าพิเศษ ก-ง

๔๙๖. สมภพ จันทรประภา "พระบรมราชชนนีในรัชกาลปัจจุบัน" **ไทย** ๓, ๑๒ (ต.ค.-ธ.ค. ๒๖) ๘-๑๓

๔๙๗. สุพัตรา สุภาพ "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ" **อรุณสวัสดิ์** ๕, ๕๓ (ส.ค. ๓๕) ๑๓-๑๖

๔๙๘. สุวิชา "ทรงพบรัก" **สกุลไทย** ๔๖, ๒๓๗๖ (๒ พ.ย. ๔๓) ๔, ๓๖-๓๘, ๗๘

๔๙๙. _____ "แม่" **เปรียว** ๙, ๑๙๓ (ปักษ์หลัง ก.ค. ๓๓) ๑๒-๑๕

๕๐๐. _____ "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับพระมารดา-หม่อมหลวงบัว" **สกุลไทย** ๔๕, ๒๓๓๙ (๑๗ ส.ค. ๔๒) ๕, ๖๔-๖๕

๕๐๑. สำนักราชเลขาธิการ "พระราชประวัติและพระราชกรณียกิจของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **กนช.** ๖, ๑๑ (ส.ค. ๓๑) ๔-๖

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- ยศทหาร

๕๐๒. "ถวายพระยศพลเอก ๓ เหล่า แด่สมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๓๘, ๑๒๖๓๑ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๑, ๑๖

๕๐๓. "ถวายยศพลตรีสมเด็จฯ ๑๒ ส.ค." **บ้านเมือง** ๑๖, ๘๙๕๘ (๒๒ ก.ค. ๓๐) ๑, ๑๖

๕๐๔. ทรงวิทย์ แก้วศรี "จอมพลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **ศิลปากร** ๔๐, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๔๐) ๕-๑๑

๕๐๕. "ในหลวงพระราชทานยศ พล.อ.๓ ทัพให้สมเด็จฯ ลข.ทบเผยข่าวดีนี้ให้พสกนิกรทราบ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๘๑๒ (๖ ส.ค. ๓๐) ๑, ๒๐

๕๐๖. ปาริชาติ "พระคทาจอมพลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถจอมพลหญิง จอมพลเรือหญิง และจอมพลอากาศหญิงพระองค์แรกของประเทศไทย"**สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๗ (๒ ก.ย. ๔๐) ๔๐-๔๓

๕๐๗. "พลเอกหญิงพระองค์แรก องค์เดียวในประวัติศาสตร์ไทย" **ดาวสยาม** ๑๔, ๔๔๔๓ (๒๓ ส.ค. ๓๐) ๙, ๑๑

๕๐๘. พันตา "๑๒ สิงหาคม รวมใจไทยเป็นหนึ่งน้อมเกล้าฯถวายพระคทาจอมพลแด่มหาราชินี" **คุณหญิง** ๓, ๕๔ (ปักษ์แรก ส.ค. ๔๐) ๑๒๖-๑๓๓

๕๐๙. "สามเหล่าทัพทูลเกล้าฯ ถวายพระยศสูงสุด แด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๓๘, ๑๒๖๒๗ (๘ ธ.ค. ๓๐) ๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า-- เหรียญที่ระลึกและเหรียญรางวัล

๕๑๐. กรีฑา “สิบสองสิงหาห้ารอบพรรษาเจริญชัย” **นาวิกศาสตร์** ๗๕, ๑๑ (พ.ย. ๓๕) ๖๕-๗๑

๕๑๑. เจ้าขุนทอง “จากเซเรสมาถึงมนุษยธรรม” **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๔๓๖ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๕

๕๑๒. เชิดชูกรณียกิจยิ่งใหญ่ถวายรางวัลระดับโลกแด่สมเด็จพระราชินี” **แนวหน้า** ๑๕, ๕๒๐๖ (๒๒ ก.พ. ๓๘) ๑, ๗

๕๑๓. “Ceres เหรียญเทพธิดาแห่งเกษตรกรรม” **ตราไปรษณียากร** ๒๒, ๑๒ (ก.ค. ๓๕) ๖๓-๖๔

๕๑๔. “ถวายรางวัลมนุษยธรรมระหว่างประเทศแด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๔๔๗ (๒๓ ส.ค. ๓๔) ๑๔

๕๑๕. “ถวายรางวัลราชินีพัฒนา ‘ไหม’ โลก” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๑๒ (๒๘ ส.ค. ๔๕) ๑๙

๕๑๖. “ถวายรางวัลโลก ‘หลุยส์ปาสเตอร์’ แด่พระราชินีนาถ” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๒๓ (๓๑ ส.ค. ๔๕) ๑๔

๕๑๗. “ถวายเหรียญทองด้านสิ่งแวดล้อมในหลวงสมเด็จฯ พร้อมกัน” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๗๐๒ (๓๑ ต.ค. ๓๕) ๑, ๑๕

๕๑๘. “ถวายเหรียญราชสดุดีพระราชินี” **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๔๗ (๒๔ ก.ค. ๓๕) ๑, ๑๖

๕๑๙. “ทรงห่วงสตรีอาชีพเสื่อมเสียให้รัฐบาลตระหนักในปัญหานี้ให้มาก” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๘๑ (๑ มี.ค. ๓๕) ๑, ๔

๕๒๐. “ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลเทิดพระเกียรติสมเด็จฯ ทรงบำเพ็ญกรณียกิจเมตตาต่อเด็ก ๆ ลี้ภัย” **ไทยรัฐ** ๒๔, ๘๖๙๔ (๑๐ พ.ย. ๒๔) ๑, ๑๖

๕๒๑. “ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลมนุษยธรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระราชินียิ่งใหญ่” **มติชน** ๑๔, ๔๙๒๔ (๒ ก.ย. ๓๔) ๑๗

๕๒๒. “ทูลเกล้าฯถวายเหรียญเซเรสแด่สมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๗๘๐ (๑๑ พ.ค. ๒๒) ๒, ๓

๕๒๓. “ทูลเกล้าฯสมเด็จฯรางวัลลินด์เบอร์กประกาศเกียรติคุณไปทั่วโลก” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๖๔๖ (๑๑ พ.ค. ๓๘) ๑, ๑๗

๕๒๔. “ทูลเกล้าฯเหรียญเฉลิมพระเกียรติ” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๙๙ (๒๘ ต.ค. ๓๕) ๘

๕๒๕. “พระเกียรติก้องสู่แดนไกล” **พัฒนาชุมชน** ๓๐, ๘ (ส.ค. ๓๔) ๔-๖

๕๒๖.“พระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จฯ ให้ปฏิบัติต่อผู้ป่วยเสมือนญาติ” **เดลิมิเร่อร์** ๑๐, ๓๔๗๙ (๓ พ.ค. ๓๑) ๑๔

๕๒๗. “พระราชินี เสด็จฯสหรัฐ ทรงรับรางวัลมนุษยธรรม” **เดลิมิเร่อร์** ๑๓, ๔๖๖๙ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑, ๒๐

๕๒๘. พีรศิษฐ์ สมแก้ว “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ กับรางวัลระหว่างประเทศ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๘๑๖ (๓๑ ม.ค. ๓๖) ๑๐

๕๒๙. พูนทรัพย์ จรรยาสุภาพ “การทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยา” **ข้าราชการ** ๓๗, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๑๑-๑๕

๕๓๐. “แพทย์ฝรั่งทูลเกล้าฯ สมเด็จ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๐๗๖ (๒๖ เม.ย. ๓๑) ๑-๒

๕๓๑. “มูลนิธิชาร์ลสเอลินเบิร์กที่สหรัฐทูลเกล้าฯถวายรางวัลในฐานะทรงเป็นนักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๓๗๔ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๑, ๑๗-๑๘

๕๓๒. “มูลนิธิลินด์เบอร์กทูลเกล้าฯ รางวัลด้านมนุษธรรมสมเด็จพระราชินี” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๕๖๘ (๒๒ ก.พ. ๓๘) ๑, ๑๗

๕๓๓. “ยกย่องในหลวง-สมเด็จฯ ทรงเป็นตัวอย่างของโลก” **ไทยรัฐ** ๔๖, ๑๓๖๓๓ (๒๐ พ.ค. ๓๘) ๑๙

๕๓๔. “ยูนิเซฟถวายรางวัล ราชินี ที่ทรงทำให้กับลูกและเด็กทูตจัดงานฉลองใหญ่” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๓๓ (๓๑ ก.ค. ๓๕) ๑, ๑๕

๕๓๕. “ยูนิเซฟ-ยูนิเฟม ถวายเหรียญแด่สมเด็จ” **มติชน** ๑๕, ๕๒๔๙ (๒๔ ก.ค. ๓๕) ๒๔

๕๓๖. “ยูเนสโกถวายเหรียญทองเทอดพระเกียรติสมเด็จฯ **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๙๑ (๒๕ ธ.ค. ๓๔) ๑๙

๕๓๗. “ยูเนสโก ถวายเหรียญโบโร” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๑๑ (๒๓ ธ.ค. ๓๔) ๑๙

๕๓๘. “ยูเนสโกทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทองบุโรพุทโธเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๑๔๖ (๒๗ ธ.ค. ๓๔) ๖

๕๓๙. “ยูเนสโกทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญทองบุโรพุทโธเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๑๕๒ (๓ ม.ค. ๓๕) ๑๓

๕๔๐. “รางวัลมนุษยธรรมดีเด่นนานาชาติ” **อนุสาร อสท.** ๓๒, ๖ (ม.ค. ๓๕) ๒๒

๕๔๑. ลัดดา “เผย ๑๑ รางวัลเฉลิมพระเกียรติที่แม่หลวงของปวงไทยได้รับ” **สกุลไทย** ๔๗, ๒๔๔๕ (๒๘ ส.ค. ๔๔) ๑๙

๕๔๒. “ศูนย์ศึกษาการอพยพในวอชิงตันทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลแด่สมเด็จฯ” **สยามรัฐ** ๔๐, ๑๓๕๒๐ (๓๑ มี.ค. ๓๓) ๑, ๑๖

๕๔๓. "สดุดีบรมราชินีนาถ ทำงานเพื่อมนุษยชาติ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๐๗๗ (๒๗ เม.ย. ๓๑) ๑, ๒๐

๕๔๔. "สดุดีสมเด็จพระราชินี ป่ารักน้ำสำคัญล้นเหลือ" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๒๓๕ (๒๙ มี.ค. ๓๕) ๑, ๑๖

๕๔๕. "สตรีคนแรกของโลก อเมริกันถวายรางวัลราชินี" **มติชน** ๑๗, ๕๙๙๙ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๑, ๑๒

๕๔๖. "สตรีอเมริกันเฉลิมพระเกียรติสมเด็จฯ" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๐๔๒ (๑๓ ก.ย. ๓๔) ๖

๕๔๗. "สถาบันเอเชียถวายรางวัลมนุษยธรรมในรอบ ๓๐ ปี สมเด็จฯรับสั่งถือเป็นรางวัลของคนไทยทั้งชาติ" **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๑๘ (๑๘ มี.ค. ๒๘) ๙

๕๔๘. สมชาย กรุสวนสมบัติ "รางวัลต่างๆ ที่มีผู้น้อมเกล้าฯ ถวาย" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๒๒ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๕

๕๔๙. "สมเด็จฯ ทรงรับเหรียญยูเนสโก บุโรพุทโธผู้สืบทอดหัตถกรรม" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๒๘ (๓๑ ม.ค. ๓๕) ๑, ๒๒

๕๕๐. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับรางวัลระหว่างประเทศ" **เสนาสนเทศ** ๓๑, ๑๑ (ส.ค. ๓๖) ๙-๑๒

๕๕๑. "สมเด็จพระบรมราชินีนาถกับรางวัลมนุษยธรรมฯ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๓๖๑ (๓ พ.ย. ๓๔) ๑, ๑๒

๕๕๒. "สมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถ ทรงได้รับเหรียญสดุดีขององค์การ Unicef และ Unifem" **สตรีสาร** ๔๕, ๒๑ (๙ ส.ค. ๓๕) ๑๑

๕๕๓. "สมเด็จพระราชินี เสด็จฯเยือนสหรัฐ ทรงรับรางวัลมนุษยธรรม" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๓๕๑ (๒๓ ต.ค. ๓๔) ๑, ๑๖

๕๕๔. "สมาคมตระกูลเศรษฐี ถวายรางวัล 'สมเด็จ' " **ไทยรัฐ** ๒๘, ๙๙๑๖ (๑๖ มี.ค. ๒๘) ๑, ๗

๕๕๕. "สมาคมไหมโลกถวายรางวัลแด่องค์ราชินี" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๑๓ (๒๙ ส.ค. ๔๕) ๑

๕๕๖. "สมาคมไหมโลกทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลหลุยส์ ปาสเตอร์ แด่สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๒๙ (๖ ก.ย. ๔๕) ๑๙

๕๕๗. "สหรัฐถวายยกย่องสมเด็จฯ 'วูแมนออฟเดอะเยียร์" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๗๙๗ (๑๒ ม.ค. ๓๖) ๑, ๑๙

๕๕๘. "๑๐ รางวัล ทูลเกล้าฯ ถวายแด่องค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **Top Ten Thailand News** ๑, ๔ (ส.ค. ๓๕) ๙-๒๑

๕๕๙. "๑๒ สิงหา วันมหาราชินี" **สยามรัฐ** ๔๔, ๑๔๗๒๘ (๑๒ ส.ค. ๓๖) หน้าพิเศษ ๑, ๒

๕๖๐. สุวิชา "พระเกียรติก้องสู่แดนไกล" **พัฒนาที่ดิน** ๒๘, ๓๑๕ (ส.ค. ๓๔) ๑๑-๑๓

๕๖๑. "เสด็จฯ ทรงเปิดงานปีสตรีไทย นายกฯทูลเกล้าฯ ถวายเหรียญดุษฎีมาลาเข็มศิลปวิทยาเฉลิมพระเกียรติ พระมิ่งแม่มหาราชินี" **แนวหน้า** ๑๒, ๔๑๒๙ (๙ มี.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑, ๘

๕๖๒. "เสด็จฯ สหรัฐทรงรับรางวัล" **บ้านเมือง** ๒๓, ๑๑๘๐๑ (๑๑ พ.ค. ๓๘) ๑, ๑๖

๕๖๓. "ให้โดยไม่เลือกที่รักมักที่ชัง-ซิลิส เทพีแห่งการเกษตร" **อนุสาร อสท.** ๒๐, ๑ (ส.ค. ๒๒) ๑๓

๕๖๔. "อเมริกาถวายรางวัลพระราชินี" **วัฏจักร** ๑๐, ๑๖๕๘ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑, ๑๐

๕๖๕. "อเมริกาทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลลินด์เบอร์กสมเด็จฯ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๖๔๗ (๑๒ พ.ค. ๓๘) ๒๗

๕๖๖. "อเมริกาเทิดพระเกียรติราชินี ทูลเกล้าฯ ถวายรางวัลยิ่งใหญ่" **มติชน** ๑๔, ๔๘๙๔ (๓ ส.ค. ๓๔) ๑, ๒๑

๕๖๗. อาริยา สินธุ "พระเกียรติคุณเกริกก้องหล้า ทั่วฟ้าจักรวาลต่างขานรับสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับพระเกียรติยศที่นานาชาติยกย่อง" **สกุลไทย** ๔๙, ๒๕๔๘ (๑๙ ส.ค. ๔๖) ๔-๕, ๓๓-๓๔

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับการเกษตร

๕๖๘. "ด้วยพระราชดำริของสมเด็จแม่ กุ้งก้ามกรามสมเด็จฯ จึงยังคงอยู่" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๙๑๔ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๗

๕๖๙. "พระราชินีทรงสดุดีชาวนา - ไร่" **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๘๖๔ (๓ ส.ค. ๒๒) ๑, ๑๖

๕๗๐. ปลอดประสพ สุรัสวดี "กุ้งสมเด็จฯ ในโครงการพระราชดำริสมเด็จพระนางเจ้าฯ ที่ทรงให้เพาะเลี้ยงกุ้งก้ามกรามในภาคอีสาน" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๘๖ (๒๙ มี.ค. ๓๕) ๑๙

๕๗๑. สถาปัตย์ ปรีดา "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าแห่งการเกษตร" **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๘๗๓ (๑๒ ส.ค. ๒๒) ๗

๕๗๒. "สมเด็จฯ กับงานเกษตร" **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๒๙ (๑๑ ส.ค. ๒๙) ๙ ; ๒๙, ๑๐๔๓๐ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๑๓

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับการศาสนา

๕๗๓. "จัดสร้างพระไพรีพินาศ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จฯ" **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๖๔๘ (๑๒ มี.ค. ๓๕) ๑๓

๕๗๔. ท.กล้วยไม้ ณ อยุธยา "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับศาสนา" **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๘๗ (๑๘ ส.ค. ๔๑) ๖๖

๕๗๕. ปัญญา เจริญวงศ์ "ท.อ.สร้างพระพุทธรูปหิน ฮั่นไป่หยู ถวายสมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๓๗ (๑ พ.ย. ๓๔) ๕

๕๗๖. "ผนึกกำลังใจร่วมสร้างพระไพรีพินาศ เทิดพระเกียรติ ๖๐ พรรษา สมเด็จฯ" **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๘๕ (๑๙ ธ.ค. ๓๔) ๓

๕๗๗. พวงรัตน์ วิเวกานนท์ "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับการศึกษา" **ราชวินิตสาร** ๒๑, ๑ (ส.ค. ๓๕) ๔-๑๑

๕๗๘. "รินรสพระธรรมแสดง" **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๖, ๓ (มิ.ย.-ก.ย. ๓๕) ๒๔-๒๙

๕๗๙. "สช. สร้างพระสมเด็จพระนางพญา เฉลิมพระเกียรติ ๕ รอบราชินี" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๒๓๐ (๒๔ มิ.ย. ๓๔) ๖

๕๘๐. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับพระพุทธศาสนา" **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๒๕๕ (๑๑ ส.ค. ๓๔) ๑๙

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับการศึกษา

๕๘๑. "ทรงส่งเสริมการศึกษา เพื่อชีวิตที่ดีกว่าของราษฎร" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๐๒๙๖ (๑๒ ส.ค. ๔๕) ๒๓

๕๘๒. เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี, สมเด็จพระ "สมเด็จแม่กับการศึกษา" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๒๔ (๑๔ ส.ค. ๓๕) ๑๙

๕๘๓. "มัธยมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จฯ เสนอสำนักพระราชวังทรงเลือก" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๑๑๒ (๒๒ พ.ย. ๓๔) ๑๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

๕๘๔. กองบรรณาธิการ Silk “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถพระผู้เป็นความหวังของการอนุรักษ์ธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม” **SILK** ๑,๔ (ม.ค. ๓๖) ๒๔-๒๖

๕๘๕. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง “สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถกับงานอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” **สกุลไทย** ๓๘, ๑๙๓๕ (พ.ย. ๓๔) ๕๑-๕๓

๕๘๖. คณิตา เลขะกุล, คุณหญิง “ดอกไม้พระนามควีนสิริกิติ์” **สตรีสาร** ๔๕, ๒๒ (๑๖ ส.ค. ๓๕) ๘-๙

๕๘๗. “ความตั้งพระทัยของสมเด็จฯ ในโครงการป่ารักน้ำ” **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๗๗ (๑๘ ต.ค. ๒๙) ๑๓

๕๘๘. จรัลธาดา กรรณสูต “โครงการฟื้นฟูทรัพยากรชายฝั่งทะเล จังหวัดปัตตานี และนราธิวาส บันดาลสรรพชีวิตเพื่อชีวิต” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๐๖ (๑๔ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๕๘๙. เจ้าขุนทอง “แม้แต่ชีวิตของนก” **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๔๓๕ (๑๑ ส.ค. ๓๔) ๕

๕๙๐. เจียนละออ “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับป่าพิเศษที่วนอุทยานปราจีนบุรี” **ดิฉัน** ๒๓, ๕๓๙ (๑๕ ส.ค. ๔๒) ๑๑๖ -๑๒๑

๕๙๑. ภุชชนา สวัสดี “น้ำพระราชหฤทัยสู่พรรณไม้งาม” **ไทย** ๑๒, ๔๗ (ก.ค.-ก.ย. ๓๕) ๔-๘

๕๙๒. “ใต้ร่มพระบารมีจากโครงการป่ารักน้ำสู่หมู่บ้านป่ารักน้ำ พระราชปณิธานแห่งการสร้างความชุ่มชื้นแก่ผืนแผ่นดินอีสาน” **มติชน** ๑๕, ๕๒๖๘ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑๐, ๑๒

๕๙๓. “ทรงห่วงปัญหาทุ่งใหญ่พระราชินีสั่งทหารร่วมแก้ไข” **ข่าวสด** ๔, ๑๖๓๗ (๒๕ พ.ค. ๓๘) ๑, ๒๘

๕๙๔. ธีรยุทธ วสะพันธ์ “พระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าฯ คืนชีวิตกล้วยไม้สู่ไพรพฤกษ์” **เดลินิวส์** ฉ. ๖๓๗๔ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๑๑

๕๙๕ นงพงา สุขวนิช “พระราชกรณียกิจด้านการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **มติชนสุดสัปดาห์** ๙, ๓๐๘๘ (๑๗ ส.ค. ๒๙) ๒๑-๒๒

๕๙๖. นภันต์ เสวิกุล “ป่ารักน้ำ” **อนุสาร อสท.** ๒๔, ๑ (ส.ค. ๒๖) ๑๔

๕๙๗. นฤนาท กัมปนาทแสนยากร, พลตรี “พระราชินีกับงานอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๙๑๔ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๒๔-๒๕

๕๙๘. นานาชาติแซ่ซ้องสมเด็จฯ ทรงอนุรักษ์ธรรมชาติ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๓๒๔ (๒๖ ก.ย. ๓๔) ๒๓, ๒๙

๕๙๙. "บานบุรี หมู่บ้านพัฒนาที่ดินเฉลิมพระเกียรติ ๖๐" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๔๔ (๑๑ ส.ค. ๓๕) ๙

๖๐๐. บุษบา มาศมุกดา "พระราชกรณียกิจด้านการอนุรักษ์ธรรมชาติและสัตว์ป่า" **นักบริหาร ๙๐** ๔, ๓๓ (ส.ค. ๓๖) ๒๗-๓๐

๖๐๑. ประวิทย์ จำปาทอ "บ้านพุระกำ โครงการสวนป่าเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ จ.ราชบุรี" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๑๗๐ (๒๕ ม.ค. ๔๖) ๑๒ ; ๕๓, ๑๘๑๗๒ (๒๗ ม.ค. ๔๖) ๑๒

๖๐๒. ปลอดประสพ สุรัสวดี "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับการอนุรักษ์สัตว์น้ำ" **การประมง** ๔๕, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๘๙๙-๙๐๕

๖๐๓. "พระแม่มิ่งขวัญปวงชนชาวไทยพระผู้ทรงเป็นผู้นำอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ" **ธุรกิจก้าวหน้า** ๖, ๖๑ (ส.ค. ๓๖) ๒๑-๒๖

๖๐๔. "พระราชกรณียกิจด้านสิ่งแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ" **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๑๑ (ส.ค. ๓๖) ๔๗-ปกหลัง

๖๐๕. "พระราชเสาวนีย์สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงคุณค่าที่ยิ่งใหญ่สำหรับป่าไม้ต้นน้ำลำธารของประเทศที่ใกล้สูญสิ้น" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๖๕ (๑ ก.ย. ๓๕) ๑๓, ๑๘

๖๐๖. "พระราชินีทรงสนพระทัยงานจักสานรับสั่งให้อนุรักษ์ป่าปลูกแทนของเก่า"**มติชน** ๑๗, ๖๐๐๗ (๒๐ ส.ค. ๓๗) ๔๐

๖๐๗. ไพโรจน์ บุญผูก "ที่บ้านแม่ตงติง.. ทรงอนุรักษ์สรรพสิ่งเพื่อปวงประชาจักผาสุก" **สกุลไทย** ๔๙, ๒๕๔๗ (๑๒ ส.ค. ๔๖) ๔๓-๔๔

๖๐๘. วรรณิกา ศุภาพิชญ์ "ป่าสิริเจริญวรรษ ของขวัญที่พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๖ (๒๖ ส.ค. ๔๐) ๔๐-๔๒

๖๐๙. "สมเด็จฯ ชื่นชมชาวเขารู้คุณค่าป่า" **ไทยรัฐ** ๔๕, ๑๓๑๕๙ (๓๑ ม.ค. ๓๗) ๑๙

๖๑๐. "สมเด็จฯ ทรงมีรับสั่งให้รักษาป่า ถวายมงกุฎราชินีประดับเพชรล้ำค่า" **มติชน** ๑๔, ๕๒๖๘ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑, ๒๑

๖๑๑. "สมเด็จฯ ทรงเสด็จฯ ป่าไม้ที่ห้วยขาแข้ง" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๒๘๐ (๑๓ ส.ค. ๓๔) ๑, ๑๔

๖๑๒. "สมเด็จฯ เน้นความสำคัญป่าไม้ไทยจะได้ไม่แล้ง" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๗๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๑, ๑๓

๖๑๓. "สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ กับงานสิ่งแวดล้อมธรรมชาติ" **เที่ยวสนุก** ๑๒, ๖๕ (ม.ค.-ก.พ. ๓๕) ๗-๘

๖๑๔. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับป่าไม้ไทย" **ข่าวสด** ๔, ๑๓๕๑ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๕

๖๑๕. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงห่วงใยต่อสถานการณ์ขาดแคลนน้ำในปัจจุบัน" **สยามรัฐ** ๔๔, ๑๔๘๘๗ (๑๙ ม.ค. ๓๗) หน้าพิเศษ ๔

๖๑๖. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ ในพิธีน้อมเกล้าฯ ถวายสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ในวโรกาสทรงเจริญพระชนมพรรษา ๕ รอบ ณ บริเวณหลังสวนจตุจักร" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๗๔ (๑๐ ก.ย. ๓๕) ๑

๖๑๗. "สมเด็จแม่ให้ช่วยกันปลูกป่า" **แนวหน้า** ๑๖, ๕๓๗๗ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๙

๖๑๘. "สมเด็จฯ-ห่วงป่าให้ช่วยกันรักษา ถ้าไม่คิด "จัดการ" ต่อไปไทยต้องซื้อน้ำเพื่อนบ้าน" **ไทยรัฐ** ๔๖, ๑๓๖๓๕ (๒๒ พ.ค. ๓๘) ๑, ๑๘, ๒๒

๖๑๙. "สมเด็จฯ ห่วงป่าไม้ หวั่นไทยแห้งแล้ง ให้รักษาแหล่งน้ำ" **มติชน** ๑๔, ๔๙๐๓ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑, ๒๔

๖๒๐. "สวนพฤกษศาสตร์ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ องค์กรดีเด่นแห่งชาติ ด้านอนุรักษ์พรรณพืช" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๘๙ (๕ พ.ย. ๔๕) ๑๒ ; ๕๓, ๑๘๐๙๐ (๖ พ.ย. ๔๕) ๑๒

๖๒๑. "สารคดีเฉลิมพระเกียรติมหาราชินีกับโครงการป่ารักน้ำ"**เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๘๙ (๙ มี.ค. ๓๕) ๕

๖๒๒. สำนักงาน กปร. "ทรงชุบชีวิตป่าด้วยพระเมตตาอันเลิศล้ำ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๔๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๒๓, ๒๙ ; ฉ. ๑๕๖๔๖ (๑๓ ส.ค. ๓๕) ๒๓, ๒

๖๒๓. _____"พระแม่เจ้า ผู้พระราชทาน ความชุ่มชื้นสู่แผ่นดินไทย" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๐๒ (๑๐ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๖๒๔. "๑๒ สิงหา มหาราชินีกับป่าไม้" **เดลิมิเร่อร์** ๑๕, ๕๓๙๔ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑๓

๖๒๕. สุชาดา ศรีเพ็ญ "พรรณไม้ในพระนาม สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ และพรรณไม้ที่พระราชทานนาม" **สยามรัฐ** ๕๒, ๑๗๙๐๔ (๔ พ.ค. ๔๕) ๑๒ ; ๕๒, ๑๗๙๐๖ (๖ พ.ค. ๔๕) ๑๒

๖๒๖. สุเมธ ตันติเวชกุล "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงอภิบาลชีวิตป่าน่ารื่นรมย์" **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๘๖ (๑๑ ส.ค. ๔๑) ๗๐-๗๑, ๑๘๐

๖๒๗. เสริมเกียรติ วิทิตเวท "น้ำพระราชหฤทัยสู่พรรณไม้งาม" **ไทย** ๑๓, ๕๐ (เม.ย.-มิ.ย. ๓๖) ๔-๑๐

๖๒๘. "อาคารส่งเสริมการเกษตรเบญจสิริกิติ์ เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๗๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๑๑

๖๒๙. อุษา แย้มเสียงเย็น "น้ำพระราชหฤทัยสู่พรรณไม้งาม" **ไทย** ๑๒, ๔๘ (ต.ค.-ธ.ค. ๓๕) ๔-๑๔

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับการอนุรักษ์สัตว์ป่า

๖๓๐. "การอนุรักษ์สัตว์ป่าพระราชดำริในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๔๕, ๑๕๐๙๒ (๑๒ ส.ค. ๓๗) หน้าพิเศษ ๑

๖๓๑. "โครงการสมเด็จฯ อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล" **สยามรัฐ** ๔๖, ๑๕๔๔๗ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๑๖

๖๓๒. จารุพันธ์ ทองแถม, ม.ล."สมเด็จฯ กับงานด้านส่งเสริมอนุรักษ์พืชและสัตว์ป่า" **ดิฉัน** ๑๔, ๓๒๓ (๑๕ ส.ค. ๓๓) ๕๒-๕๓, ๑๖๘

๖๓๓. นงพงา สุขวนิช "บนเส้นทางอนุรักษ์สัตว์ป่าของสมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **มติชนสุดสัปดาห์** ๙, ๔๖๗ (๑๓ ส.ค. ๓๒) ๔๖-๔๗

๖๓๔. _____ "สวนสัตว์ธรรมชาติ ภูเขียว งานอนุรักษ์ ทรัพยากรป่าไม้และสัตว์ป่า จากพระราชดำรัสของสมเด็จฯ" **มติชน** ๑๑, ๓๘๑๑ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๗

๖๓๕. "โปรดเกล้าฯ ให้เพาะเลี้ยงสัตว์ป่าหายากคืนสู่ธรรมชาติ" **ไทยรัฐ** ๔๕, ๑๓๑๕๔ (๒๖ ม.ค. ๓๗) ๑๙

๖๓๖. พรชัย โรจนวิศาล "สมเด็จพระนางเจ้าทรงพระเมตตาโอบอุ้มคุ้มครองสัตว์ป่า" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๗๘๒ (๒๘ ธ.ค. ๓๕) ๒๓

๖๓๗. "พระเมตตาธรรมนำชีวิตสัตว์ป่าคืนสู่ป่า" **จดหมายข่าวห้องสมุดเฉพาะสำนักราชเลขาธิการ** ๗, ๓ (มิ.ย.-ก.ย. ๓๖) ๔๕-๕๐

๖๓๘. "พระราชกรณียกิจ ณ ป่าภูเขียว มากล้นสุดที่จะประมาณ" **เดลิมิเร่อร์** ๑๑, ๓๕๗๙ (๑๑ ส.ค. ๓๑) ๗

๖๓๙. พิพัฒน์ฉัตร ดิศกุล "โครงการคืนช้างสู่ป่าธรรมชาติ" **สยามรัฐ** ๕๒, ๑๗๙๒๔ (๒๔ พ.ค. ๔๕) ๑๒

๖๔๐. "สถานีวิจัยเพาะเลี้ยงสัตว์ป่าปางตองแม่ฮ่องสอน" **สยามรัฐ** ๕๒, ๑๗๙๒๕ (๒๕ พ.ค. ๔๕) ๑๒

๖๔๑. "สมเด็จฯ ทรงมีรับสั่งให้รักษาป่า ถวายมงกุฎราชินีประดับเพชรล้ำค่า" **มติชน** ๑๕, ๕๒๖๘ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑, ๒๑

๖๔๒. อ้อมจันทร์ หุ่นไทย "ทรงห่วงใยผืนป่ารอยต่อพื้นที่ ๕ จังหวัด สนพระทัยพันธุ์นกขุนทอง" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๓๐๗ (๖ มิ.ย. ๓๗) ๒๕

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

๖๔๓. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง “๖๐ พรรษามหาราชินีผดุงสิ่งแวดล้อมทวี คุณค่า โลกนา” **สกุลไทย** ๓๘, ๑๙๗๕ (๒๕ ส.ค. ๓๕) ๒๕-๒๘, ๑๐๗

๖๔๔. ฉวีงาม มาเจริญ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ : นักอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ” **ศิลปากร** ๓๕, ๑ (๒๕๓๕) ๗๕ -๑๐๒

๖๔๕. “เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ นักอนุรักษ์โดยแท้จริง” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๐๑ (๒๙ มิ.ย. ๓๕) ๒๑

๖๔๖. “ชวน สนองพระราชกระแสรักษาความสะอาดแม่น้ำลำคลอง” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๗๐๖ (๔ พ.ย. ๓๕) ๑๙

๖๔๗. “ทรงให้ชาวบ้านพิทักษ์แผ่นดินแม่ ช่วยกันรักษาป่าทรงเน้นแบ่งป่าให้ราษฎรอยู่ คณะบุคคลร่วมหมื่นถวายพระพร” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๔๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑, ๙, ๑๕

๖๔๘. “เทิดพระเกียรติสมเด็จฯ ทรงเป็นนักอนุรักษ์ดีเด่นของโลก” **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๕๓๑ (๒๑ พ.ย. ๒๙) ๑๓

๖๔๙. นงพงา สุขวนิช “สมเด็จฯ กับงานอนุรักษ์ธรรมชาติ” **มติชนสุดสัปดาห์** ๑๒, ๖๑๗ (๑๙ มิ.ย. ๓๕) ๒๖-๒๘ ; ๑๒, ๖๑๘ (๒๖ มิ.ย. ๓๕) ๒๖-๒๘ ; ๑๒, ๖๑๙ (๓ ก.ค. ๓๕) ๒๖-๒๘

๖๕๐. นิติกานต์ สุกิน “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับสิ่งแวดล้อม” **กินรี** ๑๘, ๘ (ส.ค. ๔๔) ๘๒-๘๖

๖๕๑. ประคอง เอี่ยมศิริ “มหาราชินีกับงานพัฒนาทางวัฒนธรรมและสิ่งแวดล้อมของกลุ่มชาติพันธุ์” **มติชน** ๑๗, ๕๙๙๙ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๑๗, ๒๘

๖๕๒. ฝ่ายนิทรรศการรายงาน “พระราชกรณียกิจด้านสิงแวดล้อมและการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ” **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๑๑ (ส.ค. ๓๖) ๔๗-๕๐

๖๕๓. “พระบรมราชินีนาถกับสิ่งแวดล้อม ในวโรกาสครบรอบ ๖๐ พรรษา ๑๒ สิงหาคม” **นิกส์** ฉ. ๓๙ (มิ.ย. ๓๕) ๒๒-๒๙

๖๕๔. พลอยสิรินทร์ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับสิ่งแวดล้อม” **สกุลไทย** ๓๙, ๑๙๗๕ (๒๕ ส.ค. ๓๕) ๑๗

๖๕๕. มณฑินี มงคลนาวิน, ท่านผู้หญิง “เสด็จฯ ชมป่า-ชมโป่ง” **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๑๙ (๒๙ เม.ย.๔๐) ๖-๗, ๔๐-๔๒, ๑๑๘-๑๑๙

๖๕๖. “เมื่อเราเอาแต่ตักตวงผลประโยชน์จากแผ่นดินแม่สักวันหนึ่งแผ่นดินแม่คงต้องตายจากเราไป” **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๙๑๖ (๕ ธ.ค. ๓๕) ๒๗

๖๕๗. วารีพร ศักดิ์สมบูรณ์ “นักอนุรักษ์ดีเด่นของโลก” **วิทยบริการ** ๑๔, ๑ (มิ.ย. ๓๕) ๒-๖

๖๕๘. “ศูนย์ราชการุณย์ฯ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๗๙๘๓ (๒๒ ก.ค. ๔๕) ๑๒

๖๕๙. “สมเด็จฯ ชื่นชมสตรีทั่วโลกมุ่งพัฒนาสิ่งแวดล้อม ทรงให้ช่วยกันรักษาแหล่งน้ำจืดที่นับวันจะหายาก” **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๐๑ (๒๖ ก.ย. ๓๔) ๑๙

๖๖๐. “สมเด็จฯ ทรงห่วงใยปัญหาน้ำเสียให้ประชาชนช่วยกันรักษาแหล่งน้ำเสียแต่บัดนี้” **ไทยรัฐ** ๔๑, ๑๑๘๗๕ (๒๗ ก.ค. ๓๓) ๑๙

๖๖๑. “สืบสานพระปณิธานในการอนุรักษ์” **สอท สภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย** ๒, ๑๑ (ก.ค.- ส.ค. ๓๖) ๑๑-๑๔

๖๖๒. สุทธิ มโนธรรมพิทักษ์ “สมเด็จพระบรมราชินีนาถอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของไทย” **วนสาร** ๕๐, ๑ (ม.ค.-มี.ค. ๓๕) ๒๐ - ๒๙

๖๖๓. สุวิชา “ดอกไม้ในพระทัยท่าน” **ลุคส์** ๕, ๕๘ (ส.ค. ๓๑) ๑๐-๑๗

๖๖๔. “เสด็จฯ ภูหลวง สมเด็จฯ ทรงห่วงคนมักง่ายจะทำลายความงามพันธุ์ไม้” **ไทยรัฐ** ๒๕, ๙๐๙๒ (๑๓ ธ.ค. ๒๕) ๑, ๒

๖๖๕. อ.ชวนปรีชา “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถผู้ทรงเอื้ออาทรต่อสภาพแวดล้อมและเกษตรกรด้วยน้ำพระทัยแท้จริง” **กินรี** ๘, ๑๐ (ต.ค. ๓๔) ๖๔-๖๖

๖๖๖. “องค์ราชินีฯ พระแม่มิ่งขวัญแห่งการอนุรักษ์” **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๗๕๖ (๒๘ มิ.ย. ๓๕) ๑๓

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับงานศิลปวัฒนธรรมไทย

๖๖๗. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง "พระมหากรุณาธิคุณของสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถในด้านประวัติศาสตร์และโบราณคดี" **ศิลปากร** ๔๐, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๔๐) ๑๒-๒๙

๖๖๘. _____ "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถพระปรีชาสืบสานตระการศิลป์" **สกุลไทย** ๔๕, ๒๓๓๙ (๑๗ ส.ค. ๔๒) ๓๕-๓๘

๖๖๙. ไข่มุกด์ ชูโต "สมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถกับงานด้านศิลป" **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๓๐ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๙

๖๗๐. "คณะกรรมการอนุรักษ์มรดกไทยถวายราชสมัญญาสมเด็จฯ องค์เอกอัครอุปถัมภ์ มรดกช่างศิลป์ไทย" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๘๘ (๑๓ ส.ค. ๓๖) ๑๙

๖๗๑. คณิตา เลขะกุล, คุณหญิง "สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ทรงอุปถัมภ์ศิลปวัฒนธรรมไทย" **ไทย** ๑๔, ๕๕ (ก.ค.-ก.ย. ๓๗) ๖-๑๐

๖๗๒. "ความผูกพันสนพระทัยไหมมัดหมี่ของสมเด็จพระนางเจ้า"**สกุลไทย** ๓๗, ๑๙๒๑ (๑๓ ส.ค. ๓๔) ๓๒-๓๕, ๘๖, ๙๔

๖๗๓. "งานศิลปะ สะสมในสมเด็จฯ พระบรมราชินีนาถ" **สกุลไทย** ๓๖, ๑๘๖๙ (๑๔ ส.ค. ๓๓) ๒๘

๖๗๔. จักรกฤษณ์ ดวงพัตรา และวิไลวรรณ สมโสภณ "สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ กับละครประวัติศาสตร์ของสมภพ จันทรประภา คณะละครอาสาสมัครในพระบรมราชูปถัมภ์" **มนุษยศาสตร์สังคมศาสตร์** ๑๒, ๑ (พ.ค.-ต.ค. ๓๗) ๓๒-๓๗

๖๗๕. "ถวายพระนามสมเด็จพระนางเจ้าฯ เอกอัครอุปถัมภ์มรดกช่างศิลป์ไทย" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๗๒๖ (๑๐ ส.ค. ๓๖) ๑๒

๖๗๖. "ท.ท.ท. จัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จแม่มุ่งเน้นคุณค่าศิลปวัฒนธรรมไทยจากทุกภาค" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๒๑๗ (๑๐ มี.ค. ๓๕) ๑๓

๖๗๗. "ทรงแนะอีก ๕๐ ปี ผลงานบ้านกุดนาขามไปนอก" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๓๙ (๒๐ ม.ค. ๓๕) ๒๕, ๓๔

๖๗๘. "ทรงเผยแพร่เกียรติคุณของชาติไทย" **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๑๑ (ส.ค. ๓๖) ๔-๗

๖๗๙. "ทอดพระเนตรการแสดงแสงเสียง คนดีศรีอยุธยา" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๕๒๐ (๕ ม.ค. ๓๘) ๒๕

๖๘๐. นรีภพ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์เอกอัครอุปถัมภ์มรดกช่างศิลป์ไทย” **สกุลไทย** ๔๖, ๒๓๙๑ (๑๕ ส.ค. ๔๓) ๓๘-๓๙, ๔๐ ; ๔๖, ๒๓๙๒ (๒๒ ส.ค. ๔๓) ๓๘-๓๙, ๑๐๓

๖๘๑. “ผู้จงรักภักดีรวมใจสร้างพระพุทธบาทจำลองทองคำถวายสมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๙๙ (๒๘ ต.ค. ๓๕) ๑๙

๖๘๒. “พระราชทานคำขวัญ วันแม่ ทรงเน้น สืบสานวัฒนธรรม” **สยามรัฐ** ๔๕, ๑๕๔๓๕ (๓๑ ก.ค. ๓๘) ๑๖

๖๘๓. พัชนี โชติกเสถียร “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับพระราชกรณียกิจด้านศิลปะ” **ศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา** ๕, ๓ (ส.ค. ๓๕) ๓-๑๓

๖๘๔. “พิพิธภัณฑ์พระที่นั่งวิมานเมฆ ผลงานแห่งพระปรีชาสมเด็จพระนางเจ้าฯ” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๓๔ (๑ ส.ค. ๓๕) ๒๓, ๒๙

๖๘๕. มงคล บุญวงศ์ “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ องค์ผู้นำในการรณรงค์วัฒนธรรมไทย” **เดลินิวส์** ฉ.๑๖๓๗๔ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๒๗

๖๘๖. วนิดา สถิตานนท์ “ทรงฟื้นฟูศิลปวัฒนธรรม” **อนุสาร อสท.** ๑๘, ๑ (ส.ค. ๒๐) ๑๓

๖๘๗. วรรณิกา ศุภาพิชญ์ “เพลงกล่อมลูก...ค่ำนั้นที่บ้านพิเทน” **สกุลไทย** ๔๓, ๒๒๓๓ (๕ ส.ค. ๔๐) ๗๑-๗๒

๖๘๘. วิณีนารถ พันธุ์วุฒิ “เครื่องปั้นดินเผากุดนาขาม สายสัมพันธ์ระหว่างสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับชาวบ้านสกลนคร” **กินรี** ๙, ๓ (มี.ค. ๓๕) ๔๖-๕๓

๖๘๙. “ศูนย์ราชการุณย์ฯ แหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๗๙๘๓ (๒๒ ก.ค. ๔๕) ๑๒

๖๙๐. สไบบาง “ชุดไทยตามพระราชนิยม ของสมเด็จพระนางเจ้า พระบรมราชินีนาถ” **หญิงไทย** ๑๒, ๔๐๔ (ส.ค. ๓๕) ๑๑๘

๖๙๑. “สมเด็จฯ ตรัสใกล้ ๖๐ พรรษา ปรารถนารักษาของไทย” **แนวหน้า** ๑๐, ๓๒๘๐ (๙ ส.ค. ๓๒) ๑, ๒

๖๙๒. “สมเด็จฯ ทรงชมงานศิลปะจัดได้ดี” **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๓๖ (๓๑ ต.ค. ๓๔) ๑, ๒๒

๖๙๓. “สมเด็จฯ ทรงชื่นชมพสกนิกรรักษาศิลปของไทย” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๙๑๔ (๒ ส.ค. ๓๓) ๑, ๑๔

๖๙๔. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถศิลป์แผ่นดินเทิดธำรง” **สกุลไทย** ๔๔, ๒๒๘๗ (๑๘ ส.ค. ๔๑) ๓๖-๓๘

๖๙๕. “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถ องค์เอกอัครอุปถัมภ์มรดกช่างศิลปไทย” **Silk** ๑, ๑๒ (พ.ย. ๓๖) ๒๖-๒๙

๖๙๖. “สมเด็จพระราชินี ทรงเป็นปฐมราชทูตวัฒนธรรมของชาติ” **ดาวสยาม** ฉ. ๕๙๘๒ (๑๒ ส.ค. ๓๗) ๙

๖๙๗. “สวช. ส่งคณะโปงลางอุบลร่วมงานปีมรดกไทยที่สหรัฐ” **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๓๖๓๖ (๒๔ ส.ค. ๓๕) ๑๓

๖๙๘. “สารคดีชุด “สืบสานงานศิลป์” เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษาสมเด็จฯ” **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๖๒๔ (๑๗ ก.พ. ๓๕) ๑๓

๖๙๙. สาวิตรี สุวรรณสถิตย์ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถกับการสร้างสรรค์วัฒนธรรม” **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๓ (ส.ค.- ก.ย.๓๕) ๔-๑๔

๗๐๐. _____“สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์พระบรมราชินีนาถกับการสร้างสรรค์วัฒนธรรม” **อนุสาร อสท.** ๓๕, ๑ (ส.ค. ๓๗) ๓๖-๔๓

๗๐๑. สุริยา รัตนกุล “สมเด็จฯ ผู้ทรงอุปถัมภ์ศิลปวิทยากร” **อนุสาร อสท.** ๑๘, ๑ (ส.ค. ๒๐) ๑๕

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับงานศิลปาชีพ

๗๐๒. กรมการพัฒนาชุมชน กองพัฒนาสตรี “พระราชกรณียกิจสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ การศิลปาชีพ และการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม” **พัฒนาชุมชน** ๓๔, ๓ (มี.ค. ๓๘) ๕๕-๕๘

๗๐๓. กองบรรณาธิการหลักไทย “ยิ่งกว่าดวงตาและดวงใจ” **หลักไท** ๑๑, ๕๔๙ (๘-๑๑ ส.ค. ๓๕) ๒-๓

๗๐๔. กองราชเลขานุการ “พระราชกรณียกิจด้านส่งเสริมอาชีพราษฎร์” **การศึกษานอกโรงเรียน** ๒๔, ๑๓๙ (ส.ค.-ก.ย. ๓๐) ๙-๑๖

๗๐๕. กุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ, คุณหญิง “ศิลปาชีพ ประทีปแห่งชีวิต พระมหากรุณาธิคุณในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” **สกุลไทย** ๔๗, ๒๔๔๓ (๑๔ ส.ค. ๔๔) ๓๓-๓๗ ; ๔๗, ๒๔๔๔ (๒๑ ส.ค. ๔๔) ๓๔-๓๖, ๖๔ ; ๔๗, ๒๔๔๕ (๒๘ ส.ค. ๔๔) ๕, ๓๔-๓๖ ; ๔๗, ๒๔๔๖ (๔ ก.ย. ๔๔) ๖๒-๖๔ ; ๔๗, ๒๔๔๗ (๑๑ ก.ย. ๔๔) ๖๖, ๗๐, ๙๖, ๑๐๖ ; ๔๗, ๒๔๔๘ (๑๘ ก.ย. ๔๔) ๖๖, ๙๕-๙๗, ๑๐๘

๗๐๖. _____ “๖๐ พรรษามหาราชินี ศิลปาชีพเทิดกวีพระเกียรติคุณ” **สกุลไทย** ๓๘, ๑๙๗๔ (๑๘ ส.ค. ๓๕) ๕๕-๕๘, ๖๔

๗๐๗. “งานศิลปาชีพของพระองค์” **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๓๐ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๓

๗๐๘. จรุงจิตต์ ทีขะระ “มัดหมี่ไหมไทย คุณค่าในเอกลักษณ์ของชาติ” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๐๘ (๑๖ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๗๐๙. “จากศูนย์ศิลปาชีพถึงศิลป์แห่งแผ่นดิน” **ข่าวสด** ๑, ๖๒๐ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๙

๗๑๐. จำลอง ฝั่งชลจิตร “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับมรดกสิ่งแวดล้อม” **กินรี** ๙, ๔ (เม.ย. ๓๕) ๖๐-๖๗

๗๑๑. “๗๐ พรรษา มหาราชินี อนุรักษ์ผ้าไทย เทิดไท้ แม่ของแผ่นดิน” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๒๙๖ (๑๒ ส.ค. ๔๕) ๕

๗๑๒. “ดร. คุณหญิงภรณี พูดถึง สมเด็จฯ กับงานศิลปาชีพฯ” **แนวหน้า** ๗, ๒๑๘๘ (๗ ส.ค. ๒๙) ๑๕

๗๑๓. “เตรียมผ้าไหมไว้เทิดสมเด็จฯ” **แนวหน้า** ๑๒, ๔๓๖๙ (๔ พ.ย. ๓๕) ๑๒

๗๑๔. ถาวร ชนะภัย “น้ำพระทัยล้นฟ้า” **ไทยรัฐ** ๓๒, ๑๑๕๒๖ (๑๒ ส.ค. ๓๒) ๑๙

๗๑๕. ทรงนำผลงานศิลปาชีพชิ้นล่าสุดออกแสดงที่หอสมุดรัฐสภาอเมริกา" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๖๖ (๒๑ ต.ค. ๔๕) ๒๖

๗๑๖. "ทรงนำศิลปะไทยแพร่ขจรไกลในต่างแดน" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๙๔๓ (๗ มิ.ย. ๓๖) ๒๕

๗๑๗. "ทรงฟื้นฟูส่งเสริมศิลปชาติ" **สกุลไทย** ๒๙, ๑๔๖๕ (๑๖ พ.ย. ๒๕) ๕-๗, ๑๖

๗๑๘. "ทรงห่วงป่าต้นน้ำลำธาร ทรงเผยเสด็จฯ ไปสหรัฐนำศิลปาชีพอวดต่างชาติ" **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๒๕๖ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑, ๑๐, ๒๒

๗๑๙. ทัศนีย์ ยาวะประภาษ "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับงานมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ" **กินรี** ๑๖, ๘ (๘ ส.ค. ๔๒) ๕๐-๕๖

๗๒๐. "นำวีดีโอเทปอนุรักษ์ช่างฝีมือทองของไทย ฉายเทิดพระเกียรติทางทีวีในวันเฉลิม" **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๐๖๓ (๑๐ ส.ค. ๒๘) ๑๓

๗๒๑. "บาเลสตร้า และ ๓ ดีไซเนอร์ไทย โชว์แฟชั่นไหมมัดหมี่หน้าพระที่นั่ง" **แนวหน้า** ๑๓, ๔๔๕๓ (๒๘ ธ.ค. ๓๖) หน้าพิเศษ ๑

๗๒๒. บุษาบัณ "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับงานศิลปหัตถกรรมไทย" **ธนาธิปัตย์** ๓๓, ๓ (ก.ค.-ก.ย. ๓๒) ๑-๓

๗๒๓. ปานหยก "มัดหมี่ไหมไทยฉลองพระองค์" **กุลสตรี** ๒๒, ๕๑๙ (ส.ค. ๓๕) ๑๑-๑๒, ๔๕-๔๗

๗๒๔. "เปิดกรุงานหัตถศิลป์ล้ำค่าร่วมนิทรรศการเฉลิมพระเกียรติพระแม่มิ่งเมือง" **เดลิมิเร่อร์** ๑๔, ๔๘๘๕ (๑๗ มี.ค. ๓๕) ๑๓

๗๒๕. "ผ้าปักพระบรมสาทิสลักษณ์ผลงานใหม่สดของสมาชิกศิลปาชีพที่ถวายในวันเฉลิมฯ ๖๐ พรรษา" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๒๔ (๑๔ ส.ค. ๓๕) ๑๙

๗๒๖. พนมพร "ประชันไหมงาม ณ ภูพานราชนิเวศน์" **สกุลไทย** ๔๘, ๒๔๖๘ (๕ ก.พ. ๔๕) ๖๒-๖๔

๗๒๗. "พระคุณอุ่นอกแท้ พระหัตถ์สมเด็จแม่ปกแผ่พสกทั่วแผ่นดิน" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๕๔๙ (๑๒ ส.ค. ๓๒) ๑๗

๗๒๘. "พระดำรัสวันเฉลิมฯ สร้างศาลาศิลปาชีพรับคนจนทั่วประเทศฝึกอาชีพในสวนจิตร" **ไทยรัฐ** ๔๑, ๑๑๘๙๑ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑, ๑๓

๗๒๙. "พระบารมีปกเกล้าฯ สมาชิกศิลปาชีพบ้านทรายทอง" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๓๑๑๗ (๒๐ ธ.ค. ๓๖) ๑๙

๗๓๐. "พระผู้ทรงสืบสานสมบัติศิลป์" **แนวหน้า** ๑๐, ๓๒๘๓ (๑๒ ส.ค. ๓๒)

๗๓๑. "พระมหากรุณาธิคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับงานศิลปหัตถกรรมพื้นบ้านไทย" **ข่าวสด** ๘, ๒๕๑๗ (๑๓-๑๙ ส.ค. ๓๑) ๔-๕

๗๓๒. พิชาดา สุธรรมวดี “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถทรงพิทักษ์และอนุรักษ์มรดกศิลป์แผ่นดินไทย” **เปรียว** ฉ. ๓๖๒ (ปักษ์แรก ๕ ส.ค. ๔๐) ๘๘ -๙๒

๗๓๓. พีรสิษฐ์ สมแก้ว “ไหมไทย...เป็นหนึ่งโลก” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๒๔ (๙ ก.ย. ๔๕) ๕

๗๓๔. “พระราชกรณียกิจด้านทรงส่งเสริมและสนับสนุนอาชีพราษฎรในสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **เจ้าพระยา** ๑, ๒๙ (๑๒ ส.ค. ๒๐) ๘

๗๓๕. “พระราชประวัติ และพระราชกรณียกิจ มูลนิธิศิลปาชีพพิเศษ” **ข่าวสด** ๖, ๑๘๙๑ (๑๒ ส.ค. ๒๙) หน้าพิเศษ

๗๓๖. “พระราชินีมีพระราชดำรัส นำผ้าไทยตัดสูทชาย” **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๑๗๐ (๒๒ ม.ค. ๓๕) ๔

๗๓๗. “พระราชินีห่วงคนลืมศิลปาชีพ ทรงตั้งความหวังไว้ไม่ให้งานนี้ขาดตอน” **ไทยรัฐ** ๓๒, ๑๑๕๒๓ (๙ ส.ค. ๓๒) ๑, ๗

๗๓๘. “พระหัตถ์แห่งมหาราชินีกับการกำเนิดศิลปาชีพ” **มติชน** ๑๕, ๕๒๖๗ (๑๑ ส.ค. ๓๕) ๑, ๒๒

๗๓๙. “ภรรยาที่ปรึกษา “บุช” ทึ่งผลงานศิลปาชีพด้วยพระปัญญาปราดเปรื่องของสมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๒๗ (๑๗ ส.ค. ๓๕) ๑๙

๗๔๐. “มหาราชินีศิลปาชีพ” **กุลสตรี** ๑๕, ๓๕๐ (ส.ค. ๒๘) ๗-๑๐

๗๔๑. “มัดหมี่ไหมแพรวางามติดตาในคืนสืบสายใยพระเมตตา” **ไทยรัฐ** ๔๕, ๑๓๔๗๔ (๑๒ ธ.ค. ๓๗) ๑๙

๗๔๒ “มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพพิเศษ สายพระเนตรอันยาวไกล ถือกำเนิดจากพระราชกรณียกิจในด้านส่งเสริมอาชีพราษฎรชนบท” **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๒๓๙ (๑๒ ส.ค. ๒๓) ๙

๗๔๓. “เมื่อเฝ้าฯ สมเด็จพระบรมราชินีนาถในงานสืบสานสมบัติศิลป์” **สกุลไทย** ๓๕, ๑๘๒๐ (๕ ก.ย. ๓๒) ๔๘-๕๐, ๙๐, ๙๔

๗๔๔. “แม่ของปวงชนชาวไทยกับงานในพระราชดำริ” **ข่าวสด** ๗, ๒๒๓๑ (๑๒ ส.ค. ๓๐) ๑๓

๗๔๕. วราภรณ์ ส่งเสริมสวัสดิ์ “สมบัติศิลป์แผ่นดินไทยการเดินทางของเส้นสายไหมสู่หอไอเฟล” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๐๙ (๑๗ ส.ค. ๔๕) ๑๒ ; ๕๓, ๑๘๐๑๒ (๒๐ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๗๔๖. วิกรม ศัยนันท์ “ศูนย์ศิลปาชีพเกาะเกิด พระราชปณิธานสืบสานงานพื้นบ้านอันทรงคุณค่า” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๗๕ (๒๒ ต.ค. ๔๕) ๑๒

๗๔๗. “ศิลปาชีพพิเศษ โครงการในพระราชดำริ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ เพื่อช่วยเหลือชาวไร่ชาวนาผู้ยากไร้” **ศิลปวัฒนธรรม** ๑๒, ๑๐ (ส.ค. ๓๔) ๓๐-๓๒

๗๔๘. “ศูนย์ศิลปาชีพบ้านแม่ต๋ำ” **สกุลไทย** ๓๘, ๑๙๗๕ (๒๕ ส.ค. ๓๕) ๙๖

๗๔๙. สมชาย พุ่มสอาด "มหาราชินีศรีรัตนโกสินทร์" **บนทางหลวง** ๒, ๒๐ (ส.ค. ๓๓) ๔-๑๓

๗๕๐. "สมเด็จจะย้ำโอบอุ้มชาวนาไร่ เผยทรงใช้เวลากับงานศิลปาชีพ สอนธรรมะให้เด็กรู้ซึ้งถึงสัจธรรม" **ไทยรัฐ** ๒๕, ๘๘๖๓ (๒๘ เม.ย. ๒๕) ๑, ๑๖

๗๕๑. "สมเด็จฯ ทรงชื่นชมผู้เข้าเฝ้าฯ แต่งไหมมัดหมี่รักษาศิลป์ไทย" **เดลิมิเร่อร์** ๑๒, ๔๓๐๖ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑, ๑๖

๗๕๒. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงนำผลิตภัณฑ์ศิลปาชีพ ออกแสดง ณ หอสมุดรัฐสภา สหรัฐ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๓๕๓ (๘ ต.ค. ๔๕) ๒๖

๗๕๓. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ ทรงมีพระราชดำริศิลปาชีพใหม่ฯ" **แนวหน้า** ๗, ๒๑๘๗ (๖ ส.ค. ๒๙) ๑๕

๗๕๔. "สมเด็จฯ โปรดเกล้าฯ ให้สร้างห้องปั้นแบบมาตรฐานในสวนจิตร ใช้สอนนร.ศิลปาชีพ" **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๐๑๒ (๒๐ มิ.ย. ๒๘) ๑๓

๗๕๕. "สมเด็จฯ โปรดฝีมือทอผ้าชาวภูไท ทรงส่งเสริมเข้าโครงการศิลปาชีพ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๒๑๑๑ (๙ ธ.ค. ๒๕) ๑๑

๗๕๖. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับงานส่งเสริมอาชีพ" **การศึกษาเอกชน** ๕, ๑๑ (ส.ค. ๒๓) ๑๓-๑๗

๗๕๗. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เสด็จฯ เป็นองค์ประธานงานประกวดผ้าไหมไทย" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๑๑๔ (๓๐ พ.ย. ๔๕) ๒๑

๗๕๘. "สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ กับไหมไทย" **กสิกร** ๖๕, ๔ (ก.ค.-ส.ค. ๓๕) ๓๘๑-๓๙๑

๗๕๙. "สมเด็จฯ มีพระราชดำรัส งดจัดเลี้ยงในวันเฉลิมเป็นตัวอย่างประหยัด ช่วยจำหน่ายงานฝีมือ...." **ไทยรัฐ** ๒๒, ๗๘๗๓ (๑๒ ส.ค. ๒๒) ๑, ๑๖

๗๖๐. "สมเด็จมีรับสั่งชม นักศิลปาชีพของชาติ" **ไทยรัฐ** ๒๘, ๑๐๐๖๗ (๑๔ ส.ค. ๒๘) ๑, ๑๘

๗๖๑. "สมเด็จฯ รับสั่งถึงการแต่งกายตุ๊กตาเซรามิกหญิงไทย" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๔๙ (๒๑ ก.พ. ๓๕) ๑๙

๗๖๒. "สมบัติศิลปนี้จากน้ำพระทัย" **ดิฉัน** ๑๓, ๓๐๑ (๑๕ ก.ย. ๓๒) ๖๖-๘๑

๗๖๓. "สายใยจากชนบทเรืองรองเพราะบารมี" **พัฒนาที่ดิน** ๒๗, ๓๐๓ (ส.ค. ๓๓) ๒๖-๒๘

๗๖๔. "๑๗ ศิลปาชีพถวายฉากลายปัก" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๓ (๑๓ ส.ค. ๓๕) ๑๙

๗๖๕. "๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๑ เริ่มปีศิลปหัตถกรรม" **เดลิมิเร่อร์** ๑๓, ๔๖๖๘ (๑๑ ส.ค. ๓๔) ๑๑, ๑๔ ; ๑๓, ๔๖๖๙ (๑๒ ส.ค. ๓๔) ๑๑ , ๑๔

๗๖๖. สุภรณ์ นุ่มน้อย “สายเนตรก้าวไกลไหมไทยก้าวหน้า” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๔๐ (๒๑ เม.ย. ๓๕) ๒๓

๗๖๗. สุเมธ ตันติเวชกุล “สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถกับงานด้านศิลปาชีพ” **เทศาภิบาล** ๘๗, ๘ (ส.ค. ๓๕) ๒-๖

๗๖๘. เสกสรร สิทธิคุณ “มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพในสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๑๓๐ (๑๗ ธ.ค. ๔๕) ๑๒

๗๖๙. _____ “ศูนย์ศิลปาชีพบางไทร...ศูนย์รวมผลผลิตจากศิลปาชีพ ในพระราชเสาวนีย์” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๑๓๑ (๑๗ ธ.ค. ๔๕) ๑๒ ; ๕๓, ๑๘๑๓๒ (๑๘ ธ.ค. ๔๕) ๑๒

๗๗๐. “องค์เอกอัครอุปถัมภ์มรดกช่างศิลปไทย” **พัฒนาชุมชน** ๓๔, ๘ (ส.ค. ๓๘) ๓-๑๐

๗๗๑. อัมพร สโมสร “ชุดไทยพระราชนิยมจากพระอัจฉริยะแห่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ” **สยามรัฐ** ๓๙, ๑๒๙๙๒ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๕

๗๗๒. _____ “พระมหากรุณาธิคุณแห่งสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถต่องานศิลปหัตถกรรมไทย” **สยามรัฐ** ๓๙, ๑๒๙๙๒ (๑๒ ส.ค. ๓๑) ๑๑

๗๗๓. อาริยา สินธุ “สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ องค์อุปถัมภ์มรดกหัตถศิลป์ผ้าไหม” **สกุลไทย** ๔๙, ๒๕๔๗ (๑๒ ส.ค. ๔๖) ๔-๕, ๓๖-๓๙

๗๗๔. อารียา ปานโชติ “ผ้าทอเฉลิมพระเกียรติ” **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๕๕ (๒ ส.ค. ๓๕) ๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับงานสาธารณสุข

๗๗๕. “เฉลิมพระเกียรติพระบรมราชินี ตั้ง ๗๒ สถานีอนามัยทั่วไทย” **เดลิมิเร่อร์** ๑๔, ๔๙๖๘ (๘ มิ.ย. ๓๕) ๑, ๒๐

๗๗๖. “โรงพยาบาลสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ กองทัพเรือน้อมเกล้าฯ ถวาย ๖๐ พรรษา” **ดาวสยาม** ฉ. ๕๒๑๔ (๑๕ ส.ค. ๓๕) ๕

๗๗๗. “สนพระทัยความคืบหน้าทุกขั้นตอนสภากาชาดไทย” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๙๑ (๑๑ มี.ค. ๓๕) ๒๑, ๓๐

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับปัญหาจราจร

๗๗๘. "พระราชินีนาถทรงห่วงใยปัญหาจราจร" **สยามรัฐ** ๔๔, ๑๔๗๒๘ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑, ๑๓

๗๗๙. "สมเด็จฯ ทรงรับสั่งจราจร กทม. ไปไม่ไหวแล้ว" **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๑ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑๒

๗๘๐. "สมเด็จ รับสั่งสงสาร นร. ตื่นตี ๔ ปัญหา จราจรวิกฤติ" **ไทยรัฐ** ๔๔, ๑๒๙๘๗ (๑๒ ส.ค ๓๖) ๑, ๑๗, ๒๒

สิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ, สมเด็จพระนางเจ้า กับพิธีเฉลิมพระเกียรติ

๗๘๑. "การแสดงทั่วโลกร่วมเฉลิมพระเกียรติ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๗๘ (๒๘ ก.พ. ๓๕) ๒๕

๗๘๒. "กิจกรรมหลักงานมหกรรมวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๑ (เม.ย.-พ.ค. ๓๕) ๒๐-๓๒

๗๘๓. กุลทรัพย์ รุ่งฤดี "อาศิรวาทราชสดุดีเนื่องในมหามงคลสมัยคล้ายวันราชาภิเษกสมรส ๒๘ เมษายน ๒๕๒๘" **สกุลไทย** ๓๑, ๑๕๙๓ (๓๐ เม.ย. ๒๘) หน้าบรรณาธิการ

๗๘๔. "ขอเชิญร่วมกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ๗๐ พรรษา มหาราชินีในงาน โรบินสัน-เอ็น.ซี.ซี-ไอทีวี มินิมาราธอนและแอโรบิค เพื่อสุขภาพฯ" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๗๙๙๙ (๗ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๗๘๕. "ขายดอกไม้โดยเสด็จพระราชกุศล ครบ ๔ รอบสมเด็จพระบรมราชินีนาถ" **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๑๒๒ (๑๗ เม.ย. ๒๓) ๙

๗๘๖. "ข่าวพระราชพิธี ๑๒ สิงหาคม" **สยามรัฐ** ๒๔, ๘๑๘๐ (๙ ส.ค. ๑๖) ๓

๗๘๗. ไข่มุกด์ ชูโต "บทความพิเศษเพื่อเฉลิมพระเกียรติ" **กัลยาณมิตร** ๕, ๕๖ (ส.ค. ๓๓) ๑๘

๗๘๘. "ครึ่งแสนจุดเทียนชัย ถวายพระราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๐๕ (๑๓ ส.ค. ๔๕) ๑๓

๗๘๙. "งานเฉลิมพระเกียรติ ทูตจัดสุดยิ่งใหญ่ พลุนับพันนัดเจิดจ้าได้ ๑๐ ล้านเข้าศิลปาชีพ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๓๖ (๓ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๓

๗๙๐. “งานเฉลิมพระเกียรติพระราชินีมีพิธีโกนจุกอย่างโบราณให้ชมดู” **เดลิมิเร่อร์** ๑๔, ๔๘๙๖ (๒๘ มี.ค. ๓๕) ๑, ๒๐

๗๙๑. “งานมหกรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ เหล่าศิลปินและหน่วยงานกว่า ๒๐ หน่วยงานร่วมฉลอง ๗ วัน ๗ คืนกลางท้องสนามหลวง” **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๒๕๖ (๑๙ เม.ย.๓๕) ๑๒-๑๓

๗๙๒. “งาน ๑๒ สิงหา มหาราชินีนาถ ปีนี้จะใหญ่ยิ่ง” **ไทยรัฐ** ๓๑, ๑๑๑๓๗ (๑๙ ก.ค. ๓๑) ๓, ๒

๗๙๓. “งานใหญ่คืนนี้ ราตรีเฉลิมพระเกียรติรัตนนารี” **แนวหน้า** ๑๓, ๔๔๕๔ (๒๙ ม.ค. ๓๖) หน้าพิเศษ ๑๒

๗๙๔. “จัดงาน “คู่บุญบารมี จักรีเบิกฟ้า” เทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ” **สยามรัฐ** ๔๖, ๑๕๗๘๑ (๑๑ ก.ค. ๓๙) ๑๘

๗๙๕. “จัดงานเฉลิมพระเกียรติ พระราชินีตลอดปี” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๒๔๗ (๑๑ ก.ค. ๓๔) ๓

๗๙๖. “จัดยิ่งใหญ่งานเฉลิมพระเกียรติพระราชินี” **สยามรัฐ** ๔๐, ๑๓๔๙๐ (๒๘ ก.พ. ๓๓) ๑๒

๗๙๗. “จัดยิ่งใหญ่เฉลิมพระเกียรติพระราชินี” **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๕๘ (๖ ส.ค. ๓๕) ๓

๗๙๘. “ฉลอง ๕ รอบสมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๔๒, ๑๒๓๘๐ (๑๔ ธ.ค. ๓๔) ๓

๗๙๙. “เฉลิมพระเกียรติปีสตรีไทย” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๘๓ (๓ มี.ค. ๓๕) ๒๕

๘๐๐. “เฉลิมพระเกียรติ พระมิ่งขวัญราชินีไทย” **มติชน** ๑๕, ๕๒๖๐ (๔ ส.ค. ๓๕) ๑๔

๘๐๑. “เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ ร้อยดวงใจไทยเป็นหนึ่ง” **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๗๘๓ (๒๙ ธ.ค. ๓๕) ๒๓

๘๐๒. “เฉลิมพระเกียรติ ๑๒ สิงหามหาราชินี” **เสนาสาร** ๓๙, ๗๖๕ (ส.ค. ๓๒) ๔-๑๓

๘๐๓. “ชาวเชียงใหม่ร่วมใจทำขันน้ำใหญ่สุดถวายสมเด็จฯ” **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๕๕ (๒๗ ก.พ. ๓๕) ๑๙

๘๐๔. “ชาวไทยทั่วประเทศจุดเทียนชัยถวายพระพร” **สยามรัฐ** ๔๕, ๑๕๐๙๓ (๑๓ ส.ค. ๓๗) ๑, ๒

๘๐๕. “เช็ก-สโลวักร่วมเฉลิมพระเกียรติราชินี” **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๕๙ (๗ ส.ค. ๓๕) ๓

๘๐๖. “ซิมโฟนี เทิดพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ บันทึกเป็นคอมแพคดิสก์จำหน่ายเพื่อการกุศล” **เดลิมิเร่อร์** ๑๕, ๕๒๕๖ (๒๕ มี.ค. ๓๖) ๑๔

๘๐๗. “ทีฆายุกา โหตุ มหาราชินี สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ” **สยามรัฐ** ๕๓, ๑๘๐๐๔ (๑๒ ส.ค. ๔๕) ๑๒

๘๐๘. "ดาราลักษณ์ เฉลิมพระเกียรติ ๖๐ พรรษาพระบรมราชินีนาถ" **สตรีสาร** ๔๕, ๒๒ (๑๖ ส.ค. ๓๕) ๑๕-๑๖

๘๐๙. "ถวายมงกุฎเพชร ๖๐ พรรษา สมเด็จฯ ล้ำค่าจากฝีมือช่างสิบหมู่รัฐบาลทูลเกล้าฯ ๑๔ ส.ค." **บ้านเมือง** ๒๑, ๑๐๘๐๑ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๖

๘๑๐. "ทวยราษฎร์เดินเทิดพระเกียรติในวันแม่แห่งชาติ ๑๒ สิงหาคม" **ไทยรัฐ** ๒๙, ๑๐๔๓๑ (๑๓ ส.ค. ๒๙) ๖

๘๑๑. "ทำหนังฉลองพระเกียรติสมเด็จฯ ครบ ๔๘ พรรษา" **สยามรัฐ** ๓๑, ๑๐๒๘๓ (๑๙ ก.ค. ๒๓) ๓

๘๑๒. "ทุกหมู่เหล่าร่วมเฉลิมพระเกียรติสดุดี" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๔๔ (๑๑ ส.ค. ๓๕) ๒๓

๘๑๓. "เทิดพระเกียรติ ๗๐ พรรษามหาราชินี รัฐมนตรี, ส.ส., ส.ว. ควงแขนเดินแบบ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๔๒๓ (๑๗ ธ.ค. ๔๕) ๒๖

๘๑๔. "เทิดพระเกียรติสมเด็จฯ ครบ ๔ รอบ ครบฉลอง ๔๘ ปี สมาคมสตรีไทย" **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๐๙๖ (๒๒ มี.ค. ๒๓) ๒

๘๑๕. "เทียนชัยสว่างไสวทั่วประเทศ ๑๒ ส.ค. ยิ่งใหญ่ทุกทิศแซ่ซ้องถวายพระบรมมหาราชินี" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๖๒๕ (๑๓ ส.ค. ๓๕) ๑, ๒

๘๑๖. ธงทอง จันทรางศุ "ของขวัญวันเฉลิม" **แนวหน้า** ๑๑, ๑๗๓๖๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๓) ๑๒-๑๔

๘๑๗. "น้อมเกล้าฯ ถวายพระพุทธบาททองคำสมเด็จฯ ๖๐ พรรษาทำด้วยทอง ๑๖ กก." **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๖๓๗ (๔ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๔

๘๑๘. "น้อมเกล้าฯ ทูลเกล้าพระขวัญพระชนมพรรษา ๕ รอบ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๙๐ (๑๐ มี.ค. ๓๕) ๒๑, ๒๗

๘๑๙. "นานาชาติร่วมเฉลิมพระเกียรติ" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๖๓๔ (๒๔ ส.ค. ๓๕) ๑๙

๘๒๐. "บทมโหรีถวายชัย เนื่องในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบนักษัตร ๑๒ สิงหาคม ๒๕๓๕" **แนวหน้า** ฉ. ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑๒

๘๒๑. "แบ่งกิจกรรม ๒ ประเภท เฉลิมพระเกียรติสมเด็จฯ" **มติชน** ๑๐, ๓๔๑๖ (๑๔ ก.ค. ๓๐) ๓

๘๒๒. "ประมวลภาพวันเดินเทิดพระเกียรติ สมเด็จพระมหาราชินี ๑๒ ส.ค. ๒๕๒๙ " **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๔๕๔ (๑๓ ส.ค. ๒๙) ๑๕

๘๒๓. "ปล่อยปลานับแสนตัวถวายแด่พระราชินี" **สยามรัฐ** ๓๘, ๑๒๖๓๒ (๑๓ ส.ค. ๓๐) ๕

๘๒๔. "ปลาบปลื้มที่หลายจว. กองทัพจัดวิ่งการกุศล" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๔๕๖ (๙ ส.ค. ๓๒) ๑, ๑๑

๘๒๕. "พสกนิกรจุดเทียนชัยถวายพระพรราชินี" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๒๙๗ (๑๓ ส.ค. ๔๕) ๑๘

๘๒๖. "พสกนิกรถวายราชสดุดีมหาราชินีกระหึ่มทั่วไทยต่างมีปิติในพระราชกรณียกิจ" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๓๘๑๙ (๑๓ ส.ค. ๓๐) ๑, ๒๐

๘๒๗. "พสกนิกรไทยถวาย สมเด็จแม่" **ข่าวสด** ๑, ๖๒๐ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๙

๘๒๘. "พิธีทูลพระขวัญ ๖๐ พรรษามิ่งแม่มหาราชินี เจ้านายฝ่ายเหนือและประชาชนทุกหมู่เหล่าน้อมเกล้าฯ ถวายยิ่งใหญ่และวิจิตรตระการสมพระเกียรติ" **แนวหน้า** ๑๒, ๔๑๓๑ (๑๑ มี.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑

๘๒๙. เพลินพิศ กำราญและสุวคนธ์ ตังสุหน "พระราชพิธีทรงบำเพ็ญพระราชกุศลเฉลิมพระชนมายุ ๕๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **ศิลปากร** ๒๗, ๔ (ก.ย. ๒๖) ๙๒-๑๑๒

๘๓๐. "มหกรรมวัฒนธรรมครั้งยิ่งใหญ่จัดถวายสมเด็จฯ ครบ ๕ รอบ" **ไทยรัฐ** ๔๓, ๑๒๔๘๕ (๒๘ ส.ค. ๓๕) ๕

๘๓๑. "มหกรรมวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในวโรกาสมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๕ รอบ" **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๑ (เม.ย.-พ.ค. ๓๕) ๑๕-๑๙

๘๓๒. "มหกรรมสนามหลวง งามยิ่งใหญ่" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๔๘๙ (๙ มี.ค. ๓๕) ๓

๘๓๓. "มหกรรมแสดงนานาชาติเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าพระฯ พระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๖๒๔ (๑๒ ส.ค. ๓๕) ๑๓

๘๓๔. มัณฑก "เทิดพระเกียรติสมเด็จพระราชินี" **พีเพิล** ๔, ๔๒, (ส.ค. ๓๕) ๒๘-๓๔

๘๓๕. "แม่ทัพภาคที่ ๒ ชวนร่วมงานวันแม่" **มติชน** ๑๐, ๓๔๓๔ (๑ ส.ค. ๓๐) ๓

๘๓๖. "รัฐเตรียมงานเฉลิมฯ ยิ่งใหญ่ วางจุดมุ่งหมายเสริมคุณภาพชีวิต วัฒนธรรม ฯลฯ" **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๔๐๖ (๑๓ ก.ค. ๓๔) ๓

๘๓๗. "รัฐบาลจัดงานถวายยิ่งใหญ่ ๖๐ พรรษา มหาราชินี" **บ้านเมือง** ๒๐, ๑๐๘๐๔ (๑๕ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๖

๘๓๘. "รายการโทรทัศน์เทิดพระเกียรติวันเฉลิมพระชนมพรรษาสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๓๕, ๑๑๕๕๘ (๗ ส.ค. ๒๗) ๙

๘๓๙. "วันแม่แห่งชาติ ๑๒ ส.ค. มีความสำคัญยิ่ง" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๖๗๓๙ (๑๒ ส.ค. ๓๘) ๒๒

๘๔๐. "ศึกษาจัดงาน ๑๒ สิงหามหาราชินี" **เดลิมิเร่อร์** ๙, ๓๒๐๗ (๓ ส.ค. ๓๐) ๑, ๒

๘๔๑. "สช.จัด ๕ โครงการใหญ่เฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๑๑๑ (๒๑ พ.ย. ๓๔) ๑๒

๘๔๒. "สดุดีมหาราชินีครบ ๖๐ พรรษา" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๖๒๔ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑, ๒

๘๔๓. "สดุดีมหาราชินี พระแม่เจ้าชาวไทย" **ดาวสยาม** ๑๙, ๕๒๑๑ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑, ๔

๘๔๔. สมเกียรติ พัฒนทรัพย์ "ความสุขของแม่คือ ลูกแม่เป็นคนดี" **ดาวสยาม** ๑๓, ๔๐๖๗ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๙

๘๔๕. "สมเด็จพระนางเจ้าฯ พระบรมราชินีนาถ พระแม่เจ้าของชาวไทย" **สยามรัฐ** ๓๗, ๑๒๒๗๒ (๑๒ ส.ค. ๒๙) ๑๑

๘๔๖. "สมเด็จฯ พระราชทานคำขวัญวันแม่แห่งชาติ" **ไทยรัฐ** ๒๓, ๘๒๓๕ (๘ ส.ค. ๒๓) ๙

๘๔๗. "สมเด็จฯ พระราชทานคำแนะนำ วันแม่" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๒๖๙๙ (๑๙ ก.ค. ๒๗) ๑๑, ๑๔

๘๔๘. "ส่วนหนึ่งของรัฐและเอกชนที่ร่วมจัดงานเฉลิมพระเกียรติ" **สยามรัฐ** ๔๓, ๑๔๓๖๒ (๑๐ ส.ค. ๓๕) ๖

๘๔๙. ส้าง พรศรี "นิทรรศการวิถีชีวิตไทยภาคกลางเนื่องจากงานมหกรรมวัฒนธรรมเฉลิมพระเกียรติฯ" **วัฒนธรรมไทย** ๓๐, ๒ (มิ.ย.-ก.ค. ๓๕) ๔ - ๗

๘๕๐. "๑๒ สิงหา วันมหาราชินี" **สยามรัฐ** ๔๔, ๑๔๗๒๘ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๑, ๒

๘๕๑. "๑๒ สิงหามหาราชินี ถวายพระพรสมเด็จแม่ของแผ่นดิน" **ข่าวสด** ๓, ๙๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๖) ๕

๘๕๒. สุรชัย เครือประดับ "บทมโหรีชัยเนื่องในมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๕ รอบนักษัตร ๑๒ ส.ค. ๓๕" **แนวหน้า** ๑๓, ๔๒๘๕ (๑๒ ส.ค. ๓๕) หน้าพิเศษ ๑๒, ๑๓

๘๕๓. "เส้นทางวิ่งเฉลิมพระเกียรติและจุดพักแรม" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๕๕๑๗ (๖ เม.ย. ๓๕) ๑๙

๘๕๔. "๖๐ พรรษา สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ" **พลอยแกมเพชร** ๑, ๑๓ (๑๕ ส.ค. ๓๕) ๓๘-๖๗

๘๕๕. อนิรุทธิ์ นุตไพโรจน์ "มะลิสะพรั่ง กลางใจไทยทั้งชาติ" **ดาวสยาม** ๑๘, ๔๘๔๓ (๑๑ ส.ค. ๓๔) ๑๖

๘๕๖. อรพิน เหตระกูล "ตระการตา ๑๒ สิงหามหาราชินี" **เดลินิวส์** ฉ. ๑๙๒๙๖ (๑๒ ส.ค. ๔๕) ๒๗

๘๕๗. "อานันท์ ถวายมงกุฎเพชรสมเด็จฯ งานสโมสรสันนิบาตสมพระเกียรติ" **สยามรัฐ** ๔๒, ๑๔๓๖๒๗ (๑๕ ส.ค. ๓๕) ๑, ๑๖

ดรรชนีคำสำคัญ

ดรรชนีคำสำคัญ

หมวดอักษร ก

การแต่งกาย ๑๑ ๓๙
การทอผ้า ๓ ๑๑ ๓๖ ๔๔ ๔๕ ๕๑ ๑๐๐ ๑๓๘ ๑๖๐ ๑๘๗
การเสด็จเยือนต่างประเทศ ๒๔ ๒๕ ๓๐ ๓๑ ๓๘ ๕๒ ๕๕ ๕๙
๖๓ ๖๖ ๗๑ ๗๙ ๘๐ ๘๒ ๑๓๒ ๑๖๖
๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๑ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๗ ๒๐๐
๒๐๗
การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๑ ๑๒ ๓๔ ๗๕ ๘๗ ๙๖
๙๙ ๑๓๑ ๑๓๒ ๑๔๒ ๑๕๓ ๑๖๑
๑๙๑
การอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ ๓ ๗๕ ๑๖๑ ๑๙๑
การอนุรักษ์สัตว์ป่าและพรรณพืช ๒ ๓๔ ๑๕๓ ๑๙๑
กิจกรรมเฉลิมพระเกียรติ ๔ ๖ ๓๒ ๓๔ ๓๗ ๑๔๗

หมวดอักษร ค

คำขวัญวันแม่ ๒๓ ๓๓ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๖
๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒ ๑๒๕
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ ๑๗
โครงการจัดประชุมกล้วยไม้เอเชียแปซิฟิก ๓๔
โครงการตามพระราชดำริ ๒ ๒๑ ๒๒ ๓๐ ๓๔ ๔๔ ๔๕ ๖๘
๗๕ ๘๕ ๘๖ ๑๐๐ ๑๐๙ ๑๑๑ ๑๓๒ ๑๓๙
๑๔๒ ๑๔๓ ๑๕๑ ๑๕๒ ๑๕๓ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๖๐
๑๗๒ ๑๙๑ ๒๑๐
โครงการบ้านเล็กในป่าใหญ่ ๒ ๒๒ ๗๕ ๘๕ ๘๗ ๑๓๒ ๑๔๒ ๑๙๑
โครงการปลูกฝังคุณธรรม ๘๕ ๑๕๖ ๑๙๑
โครงการป่ารักน้ำ ๒ ๒๖ ๖๘ ๗๖ ๘๗ ๑๑๑ ๑๓๑ ๑๓๒
๑๔๑ ๑๔๒ ๑๕๓ ๑๘๓ ๑๙๑
โครงการเพาะพันธุ์หอยมุกจาน ๘๕ ๑๖๑ ๑๙๑

โครงการฟื้นฟูปลาไทย ๘๕ ๑๖๑ ๑๙๑
โครงการศิลปาชีพ ๒ ๒๑ ๒๖ ๒๙ ๕๒ ๕๓ ๗๕ ๑๔๓
๒๐๔
โครงการศูนย์สภากาชาดไทย ๒ ๑๕๖ ๑๘๑
โครงการส่งเสริมสิ่งแวดล้อม ๓๔
โครงการสวนป่าสิริกิติ์ ๘๕ ๑๙๑
โครงการหม่อนไหม ๒๖ ๓๖
โครงการหมอหมู่บ้าน ๖๘ ๑๔๒
โครงการหลวง ๙๒

หมวดอักษร ง

งานอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ๙๖

หมวดอักษร จ

จอมทัพไทย ๕ ๑๔๖
เจ้าจอม เจ้าจอมมารดา ๑๒๘

หมวดอักษร ฉ

ฉลองพระองค์ ๑๘ ๓๙ ๔๔ ๙๑ ๙๗ ๑๒๖ ๑๘๗ ๑๙๔
เฉลิมพระชนมพรรษา ครบ ๕ รอบ ๖ ๓๒ ๓๔ ๓๗ ๙๒

หมวดอักษร ณ

ณรงค์เดช นันทโพธิเดช, พ.ท. ๑๙๖

หมวดอักษร ด

ดรรชนี ๑๗๒ ๒๐๙
ดอกไม้พระนามควีนสิริกิติ์ ๔๗ ๔๙
ด้านกฎหมาย ๑๒ ๑๓๒ ๑๓๕
ด้านการทหาร ๗๒ ๙๖ ๑๔๖
ด้านการแพทย์ ๑๒ ๑๓๕
ด้านการศาล ๑๒

ด้านการศึกษา ๑ ๒ ๓ ๙ ๔๐ ๖๕ ๗๒ ๙๖
๑๒๔ ๑๓๕ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๕๖ ๑๙๒
ด้านการส่งเสริมการเกษตร ๒ ๑๘๙
ด้านมนุษยธรรม ๑๒
ด้านวัฒนธรรม ๒ ๘
ด้านศาสนา ๑ ๒ ๘ ๙ ๑๐ ๓๓ ๗๒ ๙๖
๑๓๕ ๑๕๑ ๑๘๒ ๑๘๙ ๑๙๓
ด้านสังคมสงเคราะห์ ๑ ๒ ๘ ๒๘ ๗๒ ๙๖
ด้านสาธารณสุข ๑ ๙ ๘๖ ๑๓๑ ๑๓๙

หมวดอักษร ต

ตราสัญลักษณ์ประจำพระองค์ ๑๔๗
ตำรายาไทย ๗๗
ตุ๊กตาไทย ๕๐ ๑๓๘ ๑๕๒ ๑๘๑ ๑๘๗ ๑๙๑

หมวดอักษร ท

ทรงเยี่ยมพสกนิกร ๓๐ ๘๙ ๙๗ ๑๒๗ ๑๖๑ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๕
๑๗๙ ๑๘๐
ทรงหมั้น ๔๐ ๔๒ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๗๒ ๗๓

หมวดอักษร บ

บรรณานุกรม ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๘๕ ๒๐๙

หมวดอักษร ป

ประติมากรรม ๓๕
ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ๑ ๒ ๓๓ ๔๗ ๑๒๔ ๑๓๔ ๑๔๑ ๑๕๘
๑๘๖
ป่าพรุ ๒๒

หมวดอักษร ผ

ผ้าฝ้าย ๕๐

ผ้าไหม ๔๔ ๑๓๘

ผ้าไหมมัดหมี่ ๓ ๔๔ ๕๑ ๙๗ ๙๘ ๑๒๖ ๑๖๐

ผู้ลี้ภัย ๑๒๔ ๑๔๒ ๔๕๖

ผู้สำเร็จราชการแทนพระองค์ ๘ ๑๒ ๖๓ ๖๕ ๗๒ ๙๖

หมวดอักษร พ

พระเกียรติคุณ ๓ ๙ ๒๘

พระบรมฉายาลักษณ์ ๑๘ ๓๘ ๕๗ ๕๘ ๖๑ ๘๐ ๘๑ ๘๒
๘๘ ๘๙ ๙๐ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๑๐๙ ๑๑๑
๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔ ๑๑๕ ๑๑๘ ๑๓๓ ๑๓๕ ๑๓๗
๑๓๘ ๑๔๕ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๖๓ ๑๖๔ ๑๖๖
๑๖๗ ๑๖๘ ๑๖๙ ๑๗๐ ๑๗๑ ๑๗๘ ๑๗๙ ๑๘๐
๑๙๘ ๒๐๐ ๒๐๑ ๒๐๕ ๒๐๗ ๒๐๘ ๒๑๑

พระบรมราโชวาท ๔๘ ๑๗๗ ๑๙๒

พระมหาธาตุเจดีย์นภเมทนีดล ๑๕ ๑๖

พระมเหสี ๑๒๘

พระราชกรณียกิจ ๑ ๒ ๓ ๔ ๕ ๗ ๘ ๙
๑๒ ๑๗ ๑๘ ๑๙ ๒๒ ๒๕ ๒๖ ๒๗
๒๘ ๒๙ ๓๓ ๓๙ ๔๐ ๔๕ ๔๖ ๔๗
๔๙ ๕๐ ๕๑ ๕๒ ๕๗ ๕๘ ๖๑ ๖๓
๖๔ ๖๖ ๖๘ ๗๑ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๗๕
๗๖ ๗๘ ๘๐ ๘๑ ๘๕ ๘๖ ๘๘ ๙๐
๙๑ ๙๔ ๙๘ ๙๙ ๑๐๐ ๑๐๒ ๑๐๓ ๑๐๘
๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๔๒ ๑๔๔
๑๔๖ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๕๘ ๑๖๒ ๑๗๐ ๑๗๘
๑๗๙ ๑๘๐ ๑๘๔ ๑๘๖ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๔
๑๙๕ ๑๙๗ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๒ ๒๐๓ ๒๐๖ ๒๐๗
๒๑๐

พระราชจริยาวัตร ๑๓ ๑๗ ๑๘ ๒๒ ๒๙ ๓๐ ๔๐ ๔๑ ๔๙ ๕๘ ๖๕ ๖๖ ๗๒ ๗๓ ๗๔ ๘๐ ๘๑ ๙๔ ๑๐๓ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐ ๑๙๔ ๑๙๙
พระราชชายา ๑๒๘
พระราชดำรัส ๘ ๑๔ ๑๘ ๒๒ ๒๔ ๓๓ ๔๑ ๔๘ ๕๕ ๖๑ ๖๓ ๖๙ ๗๐ ๑๐๐ ๑๐๕ ๑๐๖ ๑๐๗ ๑๓๑ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๗๗ ๑๙๒ ๑๙๗ ๒๐๒
พระราชดำริ ๓ ๑๑ ๕๐ ๖๒ ๙๖ ๑๕๔
พระราชธิดา ๔๑ ๖๓ ๖๕ ๗๒ ๑๒๙ ๑๔๑ ๒๑๑
พระราชนิพนธ์ ๑๘ ๖๑ ๖๓ ๖๕ ๗๒ ๑๙๔ ๑๙๕ ๑๙๖
พระราชปณิธาน ๓๓ ๖๓
พระราชประวัติ ๓ ๕ ๖ ๗ ๘ ๙ ๑๓ ๑๘ ๒๒ ๒๖ ๒๗ ๒๘ ๒๙ ๓๐ ๓๗ ๔๐ ๔๑ ๔๒ ๔๓ ๔๕ ๔๖ ๔๗ ๔๙ ๕๐ ๕๗ ๖๐ ๖๒ ๖๓ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๗๒ ๗๔ ๘๕ ๘๘ ๘๙ ๙๑ ๙๓ ๙๔ ๙๕ ๙๖ ๑๐๐ ๑๐๓ ๑๐๔ ๑๑๖ ๑๒๓ ๑๒๘ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖ ๑๓๗ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๔ ๑๔๖ ๑๖๒ ๑๗๐ ๑๘๔ ๑๘๘ ๑๘๙ ๑๙๐ ๑๙๘ ๑๙๙ ๒๐๑ ๒๐๒ ๒๐๖ ๒๐๗ ๒๑๐
พระราชพิธีเฉลิมพระเกียรติ ๖ ๓๒ ๓๔ ๓๗
พระราชพิธีราชาภิเษกสมรส ๒๖ ๔๐ ๔๑ ๖๔ ๖๕ ๖๖ ๗๓ ๙๐ ๙๓ ๙๖ ๑๒๙ ๑๓๐ ๑๓๖ ๑๔๖ ๑๕๙ ๒๐๖
พระราชสดุดี ๒๘ ๔๗ ๗๖
พระราชหัตถเลขา ๑๗
พระราชอาคันตุกะ ๒๑๑
พระราชโอรส ๔๑ ๖๓ ๖๕ ๗๒ ๙๖ ๑๒๙ ๑๔๑ ๒๑๑
พระราชานุสาวรีย์สมเด็จพระสุริโยทัย ๖๘
พระราโชวาท ๓๓ ๔๖ ๖๑ ๑๓๑ ๑๗๕ ๑๗๖ ๑๙๒ ๑๙๗
พันธุ์ไม้ ๓๕
แพทย์แผนโบราณ ๗๗

หมวดอักษร ม

มูลนิธิคุ้มครองสัตว์ป่าและพรรณพืช ๘๗
มูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพ ๒๐ ๔๖ ๕๐ ๕๓ ๕๖ ๖๘
มูลนิธิสายใจไทย ๑๒ ๔๖ ๖๘ ๑๓๙
แม่ดีเด่น ๑๐๙ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙
๑๒๐ ๑๒๕

หมวดอักษร ร

ราชวงศ์จักรี ๖๗ ๑๗๒ ๑๗๓ ๑๗๔ ๑๘๔ ๑๘๕ ๑๙๐ ๒๐๙
ราชสกุล ๖๓ ๖๗
เรียงความ ๕๙ ๗๘ ๑๐๗ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๙๙

หมวดอักษร ว

วัดเฉลิมพระเกียรติวรวิหาร ๑๐
วันแม่ ๒๓ ๑๐๗ ๑๐๙ ๑๑๐ ๑๑๑ ๑๑๒ ๑๑๓ ๑๑๔
๑๑๕ ๑๑๖ ๑๑๗ ๑๑๘ ๑๑๙ ๑๒๐ ๑๒๑ ๑๒๒
๑๒๕ ๑๔๔

หมวดอักษร ศ

ศรีพัชรินทรา บรมราชินีนาถ, สมเด็จพระ ๑๗
ศาลารวมใจ ๑๔๑ ๑๔๒
ศิลปวัฒนธรรม ๑ ๒๑ ๒๒ ๙๖
ศิลปาชีพ ๑ ๓ ๕ ๘ ๑๑ ๒๒
๒๖ ๒๙ ๔๔ ๔๕ ๕๑ ๕๖
๙๗ ๑๐๐ ๑๐๑ ๑๑๒ ๑๑๔ ๑๒๖
๑๓๑ ๑๓๕ ๑๓๘ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓
๑๔๕ ๑๔๖ ๑๕๔ ๑๕๕ ๑๖๐ ๑๘๑
๑๘๓ ๑๘๗ ๒๐๐ ๒๐๔
ศิลปาชีพพิเศษ ๔ ๒๑ ๒๒ ๒๖ ๕๖ ๑๐๐
๑๑๔ ๑๓๙ ๑๕๔ ๑๘๑ ๒๐๔
ศูนย์ศิลปาชีพ ๔ ๑๒ ๔๗ ๕๐ ๘๔ ๑๐๑
๑๒๖ ๒๐๔

หมวดอักษร ส

สตรี	๕๓	๑๒๓	๑๓๒	๒๐๓	๒๐๕		
สตรีสากล	๑๐๘						
สภากาชาดไทย	๒๘	๔๖	๑๐๒	๑๒๔	๑๕๖	๑๘๑	๒๐๖
สภานายิกา	๒๖	๑๐๒	๑๐๔	๒๐๖			
สภาสังคมสงเคราะห์แห่งประเทศไทย	๑๐๔	๑๐๖	๑๐๘				
สมุนไพร	๗๗						
สวนป่าสิริกิติ์	๒๒						
สิทธิสตรี	๘	๒๐๓					
สุภาษิต	๕๔						
เสด็จนิวัติประเทศไทย	๙๖						

หมวดอักษร ห

หัตถกรรมพื้นบ้าน	๓	๔	๑๑	๒๙	๔๕	๔๗	๕๐
	๕๑	๘๓	๑๐๐	๑๐๑	๑๒๗	๑๓๑	๑๓๘
	๑๔๒	๑๕๒	๑๕๔	๑๕๕	๑๘๓		
เหรียญและรางวัล	๑	๒	๓	๓๓	๓๕	๔๗	๑๓๔
	๑๔๑	๑๔๒	๑๕๘	๑๘๖			

หมวดอักษร อ

อนุรักษ์พันธุ์เต่าทะเล	๘๗	๑๕๗	๑๖๑	๑๘๓	๑๙๑
อนุรักษ์สัตว์น้ำ	๑๕๗	๑๖๑	๑๘๑	๑๘๓	๑๙๑
อุทยานเบญจสิริ	๓๕				

ภาคผนวก

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี

ที่ ๓๓๑/๒๕๔๕

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗

เนื่องในศุภวาระที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงเจริญพระชนมพรรษาครบ ๖ รอบ ในวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ นับเป็นมหามงคลสมัยพิเศษยิ่ง ซึ่งรัฐบาลจะได้จัดงานเฉลิมฉลองให้สมพระเกียรติและถูกต้องตามราชประเพณี

ดังนั้น เพื่อให้การจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ จึงแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ ประธานองคมนตรีและรัฐบุรุษ	ที่ปรึกษา
๑.๒ ประธานรัฐสภา	ที่ปรึกษา
๑.๓ ประธานศาลฎีกา	ที่ปรึกษา
๑.๔ ประธานวุฒิสภา	ที่ปรึกษา
๑.๕ นายกรัฐมนตรี	ประธานกรรมการ
๑.๖ รองนายกรัฐมนตรี (ทุกท่าน)	รองประธานกรรมการ
๑.๗ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๘ ราชเลขาธิการ	กรรมการ
๑.๙ เลขาธิการพระราชวัง	กรรมการ
๑.๑๐ สมุหราชองครักษ์	กรรมการ

๑.๑๑	เลขาธิการคณะองคมนตรี	กรรมการ
๑.๑๒	ราชเลขานุการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ	กรรมการ
๑.๑๓	ปลัดกระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๑๔	ปลัดกระทรวงการคลัง	กรรมการ
๑.๑๕	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ	กรรมการ
๑.๑๖	ปลัดกระทรวงการท่องเที่ยวและกีฬา	กรรมการ
๑.๑๗	ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์	กรรมการ
๑.๑๘	ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๑.๑๙	ปลัดกระทรวงคมนาคม	กรรมการ
๑.๒๐	ปลัดกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	กรรมการ
๑.๒๑	ปลัดกระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร	กรรมการ
๑.๒๒	ปลัดกระทรวงพลังงาน	กรรมการ
๑.๒๓	ปลัดกระทรวงพาณิชย์	กรรมการ
๑.๒๔	ปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๒๕	ปลัดกระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๒๖	ปลัดกระทรวงแรงงาน	กรรมการ
๑.๒๗	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	กรรมการ
๑.๒๘	ปลัดกระทรวงวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี	กรรมการ
๑.๒๙	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	กรรมการ
๑.๓๐	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๓๑	ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
๑.๓๒	ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย	กรรมการ
๑.๓๓	เลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๓๔	เลขาธิการคณะรัฐมนตรี	กรรมการ
๑.๓๕	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑.๓๖	ผู้บัญชาการทหารสูงสุด	กรรมการ
๑.๓๗	ผู้บัญชาการทหารบก	กรรมการ
๑.๓๘	ผู้บัญชาการทหารเรือ	กรรมการ
๑.๓๙	ผู้บัญชาการทหารอากาศ	กรรมการ
๑.๔๐	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๔๑	อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์	กรรมการ

๑.๔๒	อธิบดีกรมการศาสนา	กรรมการ
๑.๔๓	อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการ
๑.๔๔	ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑.๔๕	นางสายไหม จบกลศึก ที่ปรึกษาสำนักพระราชวัง	กรรมการ
๑.๔๖	ผู้ช่วยเลขาธิการพระราชวังฝ่ายพระราชพิธี (นายเครือ กัณหานนท์)	กรรมการ
๑.๔๗	พนักงานพิเศษ สำนักพระราชวัง (นางสาวเพลินพิศ กำราญ)	กรรมการ
๑.๔๘	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการและเลขานุการ
๑.๔๙	รองปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ตามที่ได้รับมอบหมาย)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๕๐	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (ตามที่ได้รับมอบหมาย)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๕๑	ผู้อำนวยการกองพิธีการ สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๕๒	ผู้อำนวยการกองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๕๓	ผู้แทนสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี (ตามที่ได้รับมอบหมาย)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ กำหนดนโยบาย และแนวทางการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ ให้สมพระเกียรติและถูกต้องตามราชประเพณี

๒.๒ พิจารณาและให้ความเห็นชอบ แผนงาน โครงการและกิจกรรม การจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ

๒.๓ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๔ ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๑ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๔๕

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๒๐/๒๕๔๖
เรื่อง แต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ เพิ่มเติม

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่องแต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ นั้น

เพื่อให้การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เป็นไปด้วยความเรียบร้อย และสมพระเกียรติ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ มติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ ๒๐ สิงหาคม ๒๕๔๕ และมติที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๕ จึงแต่งตั้งกรรมการในคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ เพิ่มเติม ดังนี้

๑. คุณหญิงพันธ์เครือ ยงใจยุทธ กรรมการ
๒. โฆษกประจำสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการ

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖

พันตำรวจโท (ทักษิณ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗
ที่ ๓ / ๒๕๔๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ นั้น

บัดนี้ คณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ ในคราวประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๔๕ เมื่อวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๔๕ ได้มีมติให้แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายต่างๆ เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงาน

ดังนั้น เพื่อให้การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ อาศัยอำนาจตามมติคณะกรรมการฯ ดังกล่าว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม	ประธานกรรมการ
๑.๒	ปลัดกระทรวงวัฒนธรรม	รองประธานกรรมการ
๑.๓	ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ	รองประธานกรรมการ
๑.๔	เลขาธิการพระราชวัง หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๕	ราชเลขาธิการ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๖	ราชเลขานุการ ในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ หรือผู้แทน	กรรมการ

๑.๗	เลขาธิการคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๘	เลขาธิการราชบัณฑิตยสถาน หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๙	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๐	ปลัดกระทรวงการต่างประเทศ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๑	ปลัดกระทรวงมหาดไทย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๒	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๓	อธิบดีกรมการปกครอง หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๔	เลขาธิการคณะกรรมการวัฒนธรรมแห่งชาติ หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้อำนวยการสำนักงานศิลปวัฒนธรรมร่วมสมัย หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๖	กรรมการและเลขานุการคณะกรรมการฝ่ายโครงการและกิจกรรม หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๑๗	นายทองต่อ กล้วยไม้ ณ อยุธยา	กรรมการ
๑.๑๘	คุณหญิงกุลทรัพย์ เกษแม่นกิจ	กรรมการ
๑.๑๙	ที่ปรึกษาเลขาธิการพระราชวัง (นางสายไหม จบกลศึก)	กรรมการ
๑.๒๐	ผู้อำนวยการศูนย์มานุษยวิทยาสิรินธร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๑	ผู้อำนวยการสำนักหอสมุดแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๒	ผู้อำนวยการสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร หรือผู้แทน	กรรมการ
๑.๒๓	อธิบดีกรมศิลปากร	กรรมการและเลขานุการ
๑.๒๔	รองอธิบดีกรมศิลปากร (ที่ได้รับมอบหมาย)	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๕	ผู้อำนวยการสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๖	ผู้อำนวยการสำนักงานเสริมสร้างเอกลักษณ์ของชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๗	ผู้แทนสำนักวรรณกรรมและประวัติศาสตร์ กรมศิลปากร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๒๘	ผู้แทนสำนักหอจดหมายเหตุแห่งชาติ กรมศิลปากร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ จัดพิมพ์หนังสือที่ระลึกและจดหมายเหตุการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ

๒.๒ กำหนดหลักเกณฑ์การจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก

๒.๓ พิจารณากลั่นกรองหนังสือที่ระลึกที่หน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนเสนอขอเข้าร่วมจัดพิมพ์หนังสือที่ระลึก

๒.๔ แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยเหลือการปฏิบัติงานตามที่เห็นสมควร

๒.๕ รายงานผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการอำนวยการฯ ทราบ

๒.๖ ดำเนินการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และที่คณะกรรมการอำนวยการฯ มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๖

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ

สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธี

มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗

คำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗
ที่ ๑๓ / ๒๕๔๖
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการในคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ เพิ่มเติม

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๓๓๑/๒๕๔๕ ลงวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๔๕ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธีมหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗ และตามคำสั่งคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ ที่ ๓/๒๕๔๖ ลงวันที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๔๖ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ นั้น

เนื่องจากที่ประชุมคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ ได้มีมติให้แต่งตั้งอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนเป็นกรรมการในคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ เพิ่มเติม

ดังนั้น เพื่อให้การจัดงานเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยและสมพระเกียรติ อาศัยอำนาจตามมติคณะกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติฯ ครั้งที่ ๑/๒๕๔๖ เมื่อวันที่ ๒๙ กรกฎาคม ๒๕๔๖ จึงแต่งตั้งอธิบดีกรมส่งเสริมคุณภาพสิ่งแวดล้อม หรือผู้แทนเป็นกรรมการในคณะกรรมการฝ่ายประมวลเอกสารและจดหมายเหตุ เพิ่มเติม

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๑ กันยายน พ.ศ. ๒๕๔๖

พันตำรวจโท

(ทักษิณ ชินวัตร)
นายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการอำนวยการจัดงานเฉลิมพระเกียรติ
สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ เนื่องในโอกาสพระราชพิธี
มหามงคลเฉลิมพระชนมพรรษา ๖ รอบ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๔๗

กรมศิลปากร